V. T.
2. K. a.
20

Η ΚΑΙΝΗ

ΔΙΑΘΗΚΗ

Τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἐνετυπώθη τοῖς νέοις χαρακτῆρσι τοῖς Ἀκαδημαϊκοῖς· Ἀναλώμασιν Ἐδμούνδου τοῦ Ἰεπφραίου τοῦ ἐν Κανταβριγίᾳ Βιβλιοπώλου

Ἔτει ἀπὸ τῆς Κυριακῆς Ἐνσαρκώσεως
Ἀ, Ψ.

Elap.

K Bible N.T.

676. a. 18.

2.K.a.
20

Η ΚΑΙΝΗ

ΔΙΑΘΗΚΗ

Τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἐνετυπώθη τοῖς νέοις χαρακτῆρσι τοῖς Ἀκαδημαϊκοῖς· Ἀναλώμασιν Ἐδμούνδου τοῦ Ἰεπφραίου τοῦ ἐν Κανταβριγίᾳ Βιβλιοπώλου

Ἔτει ἀπὸ τῆς Κυριακῆς Ἐνσαρκώσεως
Ἀ, ψ'.

CMC
MVSEVM
BRITANNICVM

ΤΟ ΚΑΤΑ
ΜΑΤΘΑΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. ά. Ι.

1 ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ
2 Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραὰμ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰσαάκ. Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰα-
κώβ. Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς
3 ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς
καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θαμάρ. Φαρὲς δὲ ἐγέννησε
4 τὸν Ἐσρώμ. Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ. Ἀραὶμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ. Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννη-
σε τὸν Ναασσών. Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών.
5 Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ.
Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὼβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ. Ὼβὴδ δὲ
6 ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί. Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δα-
βὶδ τὸν βασιλέα. Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε
7 τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου. Σολομὼν δὲ
ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ. Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν
8 Ἀβιά. Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά. Ἀσὰ δὲ ἐ-
γέννησε τὸν Ἰωσαφάτ. Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν
9 Ἰωράμ. Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν. Ὀζίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ. Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε
10 τὸν Ἄχαζ. Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν. Ἐζεκίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ. Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν
11 Ἀμών. Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν. Ἰωσίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ,
12 ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν

μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν
Σαλαθιήλ. Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ.
Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ. Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέν- 13
νησε τὸν Ἐλιακείμ. Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ.
Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ. Σαδὼκ δὲ ἐγέν- 14
νησε τὸν Ἀχείμ. Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ.
Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ. Ἐλεάζαρ δὲ 15
ἐγέννησε τὸν Ματθάν. Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄν- 16
δρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγό-
μενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀ- 17
βραὰμ ἕως Δαβὶδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ
ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γε-
νεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυ-
λῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ 18
δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευ-
θείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ,
πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ
ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ 19
αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν.
Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυ- 20
ρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς
Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαρίαμ τὴν
γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύ-
ματός ἐστιν ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις 21
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ· αὐτὸς γὰρ σώσει
τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. (Τοῦτο 22
δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ
Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ, ἡ παρ- 23
θένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ κα-
λέσουσι

λέσεσι τὸ ὄνομα αὐτῦ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ· ὅ
ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)
13 24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῦ ὕπνου, ἐποίησεν
ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ
14 25 παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτῦ. Καὶ οὐκ ἐγί-
νωσκεν αὐτὴν, ἕως ὃ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν
15 πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῦ ΙΗ-
ΣΟΥΝ.

16 ΚΕΦ. β'. II.

17 1 Τοῦ δὲ Ἰησῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς
Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τῦ βασιλέως,
ἰδοὺ, μάγοι ἀπ' ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἰε-
2 ροσόλυμα, λέγοντες· Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βα-
18 σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτῦ τὸν ἀστέρα
ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐ-
3 τῷ. Ἀκούσας δὲ Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη,
4 καὶ πᾶσα Ἰερόσολυμα μετ' αὐτῦ. Καὶ συνα-
19 γαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς
τῦ λαῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς
5 γεννᾶται. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς
20 Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου·
6 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη
εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσε-
ται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν
21 7 Ἰσραήλ. Τότε Ἡρῴδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μά-
γους, ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαι-
22 8 νομένου ἀστέρος. Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλε-
έμ, εἶπε· Πορευθέντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ
23 τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι,
9 ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ

ἀκούσαντες τ̃ βασιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ,
ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐ-
τοὺς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω ὅ ἦν τὸ παιδίον.
Ἰδόντες δὲ τ̃ ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγά- 10
λην σφόδρα. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗ- 11
ρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τ̃ μητρὸς αὐτ̃·
καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ· καὶ ἀνοί-
ξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐ-
τῷ δῶρα, χρυσὸν, & λίβανον, καὶ σμύρναν.
Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι 12
πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδ̃ ἀνεχώρησαν εἰς
τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, 13
ἰδοὺ, ἄγγελ Κυρίου φαίνετ κατ' ὄναρ τῷ Ἰω-
σὴφ, λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον
καὶ τὴν μητέρα αὐτ̃, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον·
& ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοί· μέλλει γὰρ Ἡρώδης
ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. Ὁ δὲ 14
ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
αὐτ̃ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον· Καὶ 15
ἦν ἐκεῖ ἕως τ̃ τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρω-
θῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τ̃ Κυρίου διὰ τ̃ προφήτου,
λέγοντος· Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.
Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τ̃ μά- 16
γων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάν-
τας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι
τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω,
κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τ̃ μάγων.
Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προ- 17
φήτου, λέγοντος· Φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, θρῆ- 18
νος καὶ κλαυθμὸς & ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ
κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρα-
κληθῆναι,

19 κληθῆναι, ὅτι οὗτοί εἰσι. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ
Ἡρῴδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαί-
20 νεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, Λέγων· Ἐγερ-
θεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐ-
τοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασι γὰρ
21 οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερ-
θεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
22 καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρ-
χέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρῴδου
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν. χρη-
ματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέ-
23 ρη τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς
πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ
ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος κλη-
θήσεται.

ΚΕΦ. γ'. III.

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνε-
ται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ
2 ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, Καὶ λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικε
3 γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥη-
θεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Φω-
νὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ
τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ
τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρί-
5 δες καὶ μέλι ἄγριον. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς
αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ
6 πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου· Καὶ ἐβαπτί-
ζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογού-

μένοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς 7
τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ
τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα
ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελ-
λούσης ὀργῆς; Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς 8
μετανοίας· Καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πα- 9
τέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύνα-
ται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα
τῷ Ἀβραάμ. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν 10
ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ
ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ
βάλλεται. Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι 11
εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυ-
ρότερός μου ἐστὶν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδή-
ματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν
πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί. Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ 12
χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐ-
τοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπο-
θήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.
Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ 13
τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ'
αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν, λέγων· Ἐγὼ 14
χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ
πρός με; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς 15
αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν
πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην· Τότε ἀφίησιν
αὐτόν. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς 16
ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἀνεῴχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρα-
νοὶ, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ
περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, 17
φωνὴ

φωνὴ ἐκ τ̃ ὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

ΚΕΦ. δ'. IV.

1 Τότε ὁ Ἰησ̃ς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τ̃ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τ̃ διαβόλου.
2 Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας
3 τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε. Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν· Εἰ υἱὸς εἶ τ̃ Θεοῦ,
4 εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε· Γέγραπται· Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ
6 ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τ̃ ἱερ̃· Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τ̃ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ· Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. Ἔφη
8 αὐτῷ ὁ Ἰησ̃ς· πάλιν γέγραπται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τ̃
9 κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησ̃ς· Ὕπαγε
11 σατανᾶ· γέγραπται γάρ· Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι
12 προσῆλθον, καὶ διηκόνουν αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησ̃ς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς

τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζα- 13
ρὲτ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παρα-
θαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθα-
λείμ. Ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ 14
προφήτου λέγοντος· Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθα- 15
λείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γα-
λιλαία τῶν ἐθνῶν. Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν 16
σκότει, εἶδε φῶς μέγα· καὶ τοῖς καθημένοις ἐν
χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.
Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν, καὶ λέγειν· 17
Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς 18
Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγό-
μενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλ-
λοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· (ἦσαν
γὰρ ἁλιεῖς·) Καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, 19
καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέ- 20
ως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ 21
προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰά-
κωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐ-
τῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκά-
λεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον 22
καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ 23
περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδά-
σκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν
νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Καὶ ἀπῆλ- 24
θεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσή-
νεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις
νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομέ-
νους,

νες, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ
25 ἐθεράπευσεν αὐτούς. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως
καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου.

ΚΕΦ. ε. V.

1 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ κα-
θίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθη-
2 ταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδί-
3 δασκεν αὐτοὺς, λέγων· Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ
πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
4 Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· ὅτι αὐτοὶ παρακληθή-
5 σονται. Μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κληρο-
6 νομήσουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ
διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσον-
7 ται. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθή-
8 σονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐ-
9 τοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί·
10 ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δε-
διωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ
11 βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνει-
δίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσι πᾶν πονη-
ρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν, ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ.
12 Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε· ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πο-
λὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προ-
13 φήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς·
ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς
οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω, καὶ κατα-
14 πατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ
κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους

χειμῶνι· Οὐδὲ καίουσι λύχνον, & τιθέασιν αὐτὸν 15
ὑπὸ τὸ μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, & λάμπει
πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ 16
φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδω-
σιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, & δοξάσωσι τὸν πατέρα
ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλ- 17
θον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ
ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ 18
λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ,
ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ
νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύ- 19
σῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ δι-
δάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσε-
ται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ 20
περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμ-
ματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς 21
ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνο-
χος ἔσται τῇ κρίσει. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς 22
ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ, ἔνοχος
ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ
μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσια- 23
στήριον, κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι
κατὰ σοῦ· Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν 24
τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε, πρῶτον διαλλάγηθι
τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ
δῶρόν σου. Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, 25
ἕως

ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ· μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ.
26 Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν
27 ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκούσατε ὅτι
28 ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ μοιχεύσεις· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν
29 τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.
30 Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶ-
31 μά σου βληθῇ εἰς γέενναν. Ἐρρέθη δὲ ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀπο-
32 στάσιον· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην
33 γαμήσῃ, μοιχᾶται. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω
34 ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι
35 θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱερουσόλυ-
36 μα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· Μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν
37 τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, Ναὶ ναὶ, Οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε, ὅτι ἐρρέθη

Ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ
ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντι- 39
στῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν
δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην·
Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου 40
λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. Καὶ ὅστις σε 41
ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο.
Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δα- 42
νείσασθαι, μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· 43
Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν
σου· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς 44
ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς
ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε
ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς·
Ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρα- 45
νοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ
ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.
Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα 46
μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι;
Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, 47
τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω
ποιοῦσιν; Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πα- 48
τὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν 1
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι
αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ
πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν 2
ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν
σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συνα-

γωγαῖς

γωγαῖς ☩ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ
τ ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τ
3 μισθὸν αὐτῶν. Σὲ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην,
μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου·
4 ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ·
καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ,
5 αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν
προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί·
ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι,
ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑ-
6 μῖν, ὅτι ἀπέχουσι τ μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ
ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου,
καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, προσευξαι τῷ πα-
τρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· ☩ ὁ πατήρ σου ὁ βλέ-
πων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανε-
7 ρῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ
οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν
8 εἰσακουσθήσονται. Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε
γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς
9 αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·
ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω
10 τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενη-
θήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, ☩ ἐπὶ τ
11 γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τ ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σή-
12 μερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.
13 Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασι-
λεία, ☩ ἡ δύναμις, ☩ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας·
14 ἀμήν. Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ πα-

ραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει δὲ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν
ὁ οὐράνιος· Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ 15
παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει
τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, 16
μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ, σκυθρωποί·
ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φα-
νῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νη- 17
στεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρό-
σωπόν σου νίψαι· Ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀν- 18
θρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ
κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυ-
πτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυ- 19
ρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ
βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ
κλέπτουσι· Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν 20
οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ
ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν.
Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ 21
ἡ καρδία ὑμῶν. Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ 22
ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ,
ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· Ἐὰν δὲ ὁ ὀφ- 23
θαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκο-
τεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ, σκότος
ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυσὶ 24
κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτε-
ρον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου
καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ
μαμμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνῶ- 25
τε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίητε·
μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε. οὐχὶ ἡ
ψυχὴ

ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τ τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τ ἐν-
26 δύματος; Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τ οὐρα-
νοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνά-
γουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρά-
νιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε
27 αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται
προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα;
28 Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμά-
θετε τὰ κρίνα τ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ,
29 οὐδὲ νήθει· Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν
πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων.
30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔ-
ριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως
ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπι-
31 στοι; Μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· Τί φάγω-
32 μεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα; Πάν-
τα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πα-
τὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάν-
33 των. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τ Θεοῦ,
καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα
34 προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς
τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυ-
τῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

ΚΕΦ. ζ'. VII.

1 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· Ἐν ᾧ γὰρ
2 κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέ-
3 τρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Τί δὲ
βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τ
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δο-
4 κὸν οὐ κατανοεῖς; Ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου·

Ἄφες

Αφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ
σου· καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑπο- 5
κριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος
ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον 6
τοῖς κυσὶ, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν
ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν
αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥή-
ξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· 7
ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται
ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν 8
εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. Ἢ τίς 9
ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς
αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; Καὶ 10
ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;
Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀ- 11
γαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον
ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλη- 12
τε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑ-
μεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ
οἱ προφῆται. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· 13
ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς
ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν
οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. Ὅτι στενὴ ἡ πύλη, καὶ 14
τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν,
καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε 15
δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς
ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι
λύκοι ἅρπαγες. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπι- 16
γνώσεσθε αὐτούς· μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκαν-
θῶν

17 θῶν σταφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; Οὕτω
πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ
18 σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. Οὐ δύ-
ναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν,
οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν.
19 Πᾶν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτε-
20 ται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρ-
21 πῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Οὐ πᾶς ὁ λέ-
γων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα
22 τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Πολλοὶ ἐροῦσί μοι
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ
σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνό-
ματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνό-
23 ματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; Καὶ τό-
τε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς·
ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνο-
24 μίαν. Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τού-
τους, καὶ ποιεῖ αὐτοὺς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ
φρονίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
25 ἐπὶ τὴν πέτραν· Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ
ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ
προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε·
26 τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. Καὶ πᾶς ὁ
ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐ-
τοὺς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδό-
27 μησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· Καὶ
κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ
ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ· καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς με-
28 γάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς

τὰς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ 29
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς
ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ΚΕΦ. η'. VIII.

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολού- 1
θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. Καὶ ἰδοὺ λε- 2
πρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε,
ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. Καὶ ἐκτα- 3
θείσας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐ-
τοῦ ἡ λέπρα. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅρα 4
μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον
τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέ-
ταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Εἰσελθόν- 5
τι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναούμ, προσῆλθεν αὐ-
τῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν, Καὶ λέ- 6
γων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ
παραλυτικὸς, δεινῶς βασανιζόμενος. Καὶ λέ- 7
γει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐ-
τόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· 8
Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην
εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσε-
ται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι 9
ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας·
καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ
ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίη-
σον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύ- 10
μασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον.
Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ 11
δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ
Ἀβραὰμ

Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασι-
12 λείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκ-
βληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
13 των. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ· ὕ-
παγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. Καὶ
14 ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν
πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν·
15 Καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐ-
τὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.
16 Ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαι-
μονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύμα-
τα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθε-
17 ράπευσεν. Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς
ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστα-
18 σεν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐ-
19 τὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ
προσελθὼν εἷς γραμματεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Δι-
δάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.
20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς
ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις·
ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφα-
21 λὴν κλίνῃ. Ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ-
πεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀ-
22 πελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς
23 νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. Καὶ ἐμ-
βάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ
24 μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγέ-

νετο

νεθ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτε-
σθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε.
Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν 25
αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολ-
λύμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε, ὀλι- 26
γόπιστοι; Τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις
καὶ τῇ θαλάσσῃ· καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη.
Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες· Ποδα- 27
πός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θά-
λασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ; Καὶ ἐλθόντι αὐ- 28
τῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργε-
σηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι,
ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν,
ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ
ἐκείνης. Καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν, λέγοντες· Τί ἡ- 29
μῖν καί σοι, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε
πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; Ἦν δὲ μα- 30
κρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκο-
μένη. Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν, 31
λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡ-
μῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ 32
εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες
ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ,
ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ
κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον
ἐν τοῖς ὕδασιν. Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον· καὶ 33
ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάν-
τα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ, 34
πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰη-
σοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως
μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

1 Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ
2 ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ, προσ-
έφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλη-
μένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε
τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει τέκνον, ἀφέωνταί σοι
3 αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδού, τινὲς τῶν γραμ-
ματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφη-
4 μεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐ-
τῶν, εἶπεν· Ἱνατί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν
5 ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτε-
ρον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰ-
6 πεῖν· Ἔγειραι καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε
ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς
γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· (τότε λέγει τῷ παραλυτι-
κῷ) Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην, καὶ ὕπαγε
7 εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς
8 τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν,
καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν δόντα ἐξουσίαν
9 τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ παράγων ὁ Ἰη-
σοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ
τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει αὐτῷ·
Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς, ἠκολούθησεν αὐτῷ.
10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ
ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες,
συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐ-
11 τοῦ. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι, ἔλεγον τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;
12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχον-
τες.

Πορεύ-

Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν· Ἔλεον θέλω, 13
καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ
ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Τότε προσέρχον- 14
ται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες· Διὰ
τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ
μαθηταί σου οὐ νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ 15
Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος
πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος;
ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐ-
τῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. Οὐδεὶς 16
δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ
ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ
ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. Οὐ- 17
δὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς·
εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος
ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ βάλ-
λουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφό-
τερα συντηροῦνται. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐ- 18
τοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέ-
γων· Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλ-
λὰ ἐλθὼν, ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν,
καὶ ζήσεται. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολού- 19
θησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (Καὶ ἰδοὺ, 20
γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα
ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐ-
τοῦ· Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν μόνον ἅψωμαι 21
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς 22
ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε· Θάρσει θύ-
γατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ ἐσώθη ἡ
γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.) Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰη- 23
σοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν
τοὺς

24 τὰς αὐλητὰς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, Λέγει αὐτοῖς· Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ.
25 Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον.
26 Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ,
27 ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κράζοντες, καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς υἱὲ Δαβίδ. Ἐλθόντι
28 δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε.
29 Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κα-
30 τὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. Καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω.
31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν
32 αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ
33 δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες· Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως
34 ἐν τῷ Ἰσραήλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους,
36 ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα

ποιμένα.

ποιμένα. Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· Δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 37 38

ΚΕΦ. ι. Χ.

Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· Σίμων ὁ Καναναίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε. δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. Μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

αὐτοῦ ἐστιν. Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσ-
ἐλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι κἀ-
κεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς
τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰ-
κία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν
δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπι-
στραφήτω. Καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ
ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας
ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν
ποδῶν ὑμῶν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότε-
ρον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ
κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο-
στέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γί-
νεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ
περιστεραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων·
παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς. Καὶ
ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν
ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.
Ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε
πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκεί-
νῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ
λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τὸ
λαλοῦν ἐν ὑμῖν. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν
εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναστή-
σονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς.
Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνο-
μά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σω-
θήσεται. Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει
ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. Ἀμὴν γὰρ λέγω
ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ,

ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Οὐκ ἔστι μα- 24
θητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ
τὸν κύριον αὐτοῦ. Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα 25
γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος
ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελ-
ζεβοὺλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς
αὐτοῦ; Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστι 26
κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ
κρυπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν 27
τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς
ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. Καὶ μὴ φοβη- 28
θῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν
μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν
δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέν-
νῃ. Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται, καὶ 29
ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ
πατρὸς ὑμῶν; Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφα- 30
λῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. Μὴ οὖν φοβη- 31
θῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. Πᾶς 32
οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀν-
θρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν
τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὅστις δ' ἂν ἀρ- 33
νήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσο-
μαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ
ἐν οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰ- 34
ρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην,
ἀλλὰ μάχαιραν. Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον 35
κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς
μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς
αὐτῆς. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 36
Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου 37
ἄξιος·

ἀξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται. Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιά. XI.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς παραγγέλλων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

Αλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. 8
Αλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Οὗτός 9 10
γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. Ἀμὴν 11
λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν. Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτι- 12
στοῦ ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. Πάντες γὰρ οἱ προ- 13
φῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν. Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλίας ὁ 14
μέλλων ἔρχεσθαι. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέ- 15
τω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; 16
ὁμοία ἐστὶ παιδαρίοις ἐν ἀγορᾷς καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐτῶν. Καὶ λέ- 17
γουσιν· Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε. Ἦλθε 18
γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων, μήτε πίνων· καὶ λέγουσι· Δαιμόνιον ἔχει. Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν- 19
θρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σο-
φία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο 20
ὀνειδίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. Οὐαί 21
σοι Χοραζίν, οὐαί σοι Βηθσαϊδάν, ὅτι εἰ ἐν Τύ-
ῳ

ρω ἢ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ ἢ σποδῷ μετενόησαν. 22 Πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. 23 Καὶ σὺ Καπερναούμ, μὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως ἅδου καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί. 25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. 26 Ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. 27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. 28 Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶός εἰμι, καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. 30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ΚΕΦ. ιβ'. XII.

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν 2 στάχυας, καὶ ἐσθίειν. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ

οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 3
τοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε ἐπει-
νασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; Πῶς εἰσῆλθεν 4
εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως
ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ
τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις; Ἢ 5
οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ
ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀ-
ναίτιοί εἰσι; Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων 6
ἐστὶν ὧδε. Εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν· Ἔλεον 7
θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς
ἀναιτίους. Κύριος γάρ ἐστι καὶ τοῦ σαββάτου ὁ 8
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς 9
τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος 10
τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐ-
τὸν, λέγοντες· Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν;
ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· 11
Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἕξει πρόβα-
τον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς
βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; Πόσῳ 12
οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε ἔξεστι
τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν. Τότε λέγει τῷ ἀν- 13
θρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐξέτεινε·
καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς, ὡς ἡ ἄλλη. Οἱ δὲ φαρι- 14
σαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόν-
τες, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς 15
γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐ-
τῷ ὄχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάν-
τας. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν 16
αὐτὸν ποιήσωσιν. Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν 17
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ, ὁ 18
παῖς

πιῆς μυ, ὃν ἠρέτισα· ὁ ἀγαπητός μυ, εἰς ὃν
3 εὐδόκησεν ἡ ψυχή μυ· θήσω τὸ πνεῦμά μυ
4 ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.
19 Οὐκ ἐρίσῃ, οὐδὲ κραυγάσῃ, οὐδὲ ἀκούσῃ τις ἐν
20 ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Κάλαμον
5 συντεθραυσμένον οὐ κατεάξῃ, καὶ λίνον τυφόμενον
οὐ σβέσῃ· ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρί-
21 σιν. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι. Τότε
6 22 προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ
7 κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν
8 καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. Καὶ ἐξίστα-
9 23 το πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον· Μήτι οὗτός ἐστιν
10 24 ὁ υἱὸς Δαβίδ; Οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες,
εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ
μὴ ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.
25 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶ-
11 πεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ'
ἑαυτῆς ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία με-
26 ρισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσεται. Καὶ εἰ
12 ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν
ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ;
13 27 Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαι-
μόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; Διὰ
14 28 τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν κριταὶ ἔσονται. Εἰ δὲ ἐγὼ
ἐν πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα
15 29 ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἢ πῶς
δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ,
καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶ-
16 τον δήσῃ τὸν ἰσχυρὸν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
17 30 διαρπάσει; Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ
18 ἐστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Πᾶσα ἁμαρτία καὶ 31
βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἡ
δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται
τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ ὃς ἂν εἴπῃ λόγον κα- 32
τὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ'
ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσε-
ται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.
Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ 33
καλόν· ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν
καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ
δένδρον γινώσκεται. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς 34
δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ
τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.
Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυ- 35
ροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ ἀγαθά· καὶ ὁ πονη-
ρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκ-
βάλλει πονηρά. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα 36
ἀργὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀπο-
δώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.
Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν 37
λόγων σου καταδικασθήσῃ. Τότε ἀπεκρίθη- 38
σάν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέ-
γοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον
ἰδεῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Γενεὰ 39
πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σή-
μειον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον
Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου· Ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν 40
τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας,
οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς
γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. Ἄνδρες 41
Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
γενεᾶς

γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι με-
τενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον
42 Ἰωνᾶ ὧδε. Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρί-
σει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐ-
τήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι
τὴν σοφίαν Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σο-
43 λομῶντος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦ-
μα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι'
ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ
44 εὑρίσκει· Τότε λέγει· Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν
μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν, εὑρίσκει σχολάζοντα,
45 σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημένον. Τότε πορεύεται, καὶ
παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ·
καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρο-
να τῶν πρώτων· Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύ-
46 τῃ τῇ πονηρᾷ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς
ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστή-
47 κεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. Εἶπε
δέ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί
48 σου ἔξω ἑστήκασι, ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. Ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ· Τίς ἐστιν
ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;
49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθη-
τὰς αὐτοῦ, εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀ-
50 δελφοί μου. Ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα
τοῦ πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου
ἀδελφὸς, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστίν.

ΚΕΦ. ιγ'. XIII.

1 Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς,
ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασ-

σαν· Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγεν αὐτά. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατὸν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιοῦσι. Καὶ ἀναπληροῦται ἐπ' αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου, ἡ λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν

ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνιῶσι, καὶ ἐπι-
16 στρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Ὑμῶν δὲ μακά-
ριοι οἱ ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτα ὑ-
17 μῶν, ὅτι ἀκούει. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολ-
λοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ
βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ
18 οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβο-
19 λὴν τοῦ σπείροντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν λό-
γον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πο-
νηρὸς, καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς.
20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν
λόγον ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβά-
21 νων αὐτόν· Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ
πρόσκαιρός ἐστι· γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ
διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. Ὁ δὲ εἰς
22 τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον
ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ
ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄ-
23 καρπος γίνεται. Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ
συνιών· ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὡμοιώθη
24 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· Ἐν δὲ τῷ
καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς,
25 καὶ ἐπέσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ
26 ἀπῆλθεν. Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ
καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.
27 Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου,

εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια;
28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· Θέλεις
29 οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; Ὁ δὲ ἔφη· Οὔ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώ-
30 σητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. Ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ καῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.
31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σι-
32 νάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· Ὃ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.
33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·
35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.
36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων

37 ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἔστιν ὁ υἱὸς
38 τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ δὲ ἀγρός, ἔστιν ὁ κόσμος·
τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασι-
λείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.
39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά, ἔστιν ὁ διάβολος·
ὁ δὲ θερισμός, συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ
40 δὲ θερισταί, ἄγγελοί εἰσιν. Ὥσπερ οὖν συλλέ-
γεται τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ κατακαίεται· οὕτως
41 ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. Ἀπο-
στελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ,
καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ
42 σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν· Καὶ
βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὦτα
44 ἀκούειν, ἀκουέτω. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ
ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς
χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα ἔχει, πω-
45 λεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁ-
μοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμ-
46 πόρῳ, ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· Ὃς εὑ-
ρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπελθὼν, πέ-
πρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.
47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σα-
γήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παν-
48 τὸς γένους συναγαγούσῃ· Ἣν, ὅτε ἐπληρώθη,
ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαν-
τες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σα-

πρὸ ἔξω ἐβαλον. Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ 49
τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφο-
ριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων· Καὶ 50
βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατε ταῦτα πάντα; 51
Λέγουσιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 52
τοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς
εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὁμοιός ἐστιν ἀν-
θρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θη-
σαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ ἐγένετο, 53
ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας,
μετῆρεν ἐκεῖθεν. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα 54
αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν·
ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς, καὶ λέγειν· Πόθεν τού-
τῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις; Οὐχ 55
οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσῆς, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; Καὶ 56
αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι;
πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; Καὶ ἐσκαν- 57
δαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πα-
τρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ 58
ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπι-
στίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιδ'. XIV.

ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τε- 1
τράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ. Καὶ εἶπε 2
τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτι-
στής·

σής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τ̃ νεκρ̃ν, ⁊ διὰ τ̃το
3 αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡ-
ρῴδης κρατήσας τ̃ Ἰωάννου, ἔδησεν αὐτὸν,
⁊ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυ-
4 ναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἔλεγε
γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν.
5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον,
6 ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. Γενεσίων δὲ
ἀγομένων τοῦ Ἡρῴδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τ̃
Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ· ⁊ ἤρεσε τῷ Ἡρῴδῃ·
7 Ὅθεν μετ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ
8 ἐὰν αἰτήσηται. Ἡ δὲ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τ̃
μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πί-
9 νακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ
ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς· διὰ δὲ τοὺς ὅρκους ⁊ τοὺς
10 συνανακειμένους, ἐκέλευσε δοθῆναι. Καὶ πέμ-
ψας ἀπεκεφάλισε τ̃ Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.
11 Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, ⁊
ἐδόθη τῷ κορασίῳ· ⁊ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς.
12 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ
σῶμα, ⁊ ἔθαψαν αὐτό· ⁊ ἐλθόντες ἀπήγγει-
13 λαν τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώ-
ρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ'
ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν
14 αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τ̃ πόλεων. Καὶ ἐξελθὼν ὁ
Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον· ⁊ ἐσπλαγχνίσθη
ἐπ' αὐτοὺς, ⁊ ἐθεράπευσε τοὺς ἀῤῥώστους αὐτῶν.
15 Ὀψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος,
⁊ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους,
ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυ-
τοῖς

τοῖς βρώμασι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ 16
χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φα-
γεῖν. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε 17
εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. Ὁ δὲ εἶπε· 18
Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. Καὶ κελεύσας τοὺς 19
ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, καὶ λα-
βὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε καὶ κλάσας,
ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθη-
ταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορ- 20
τάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμά-
των δώδεκα κοφίνους πλήρεις. Οἱ δὲ ἐσθίον- 21
τες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πενταχισχίλιοι, χωρὶς γυ-
ναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ 22
Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ
πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως
οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύσας τοὺς 23
ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καθ' ἰδίαν προσεύ-
ξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ.
Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βα- 24
σανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντί-
ος ὁ ἄνεμος. Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκ- 25
τὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπα-
τῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ 26
μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐτα-
ράχθησαν, λέγοντες, Ὅτι φάντασμά ἐστι καὶ
ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν 27
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσεῖτε· ἐγώ εἰμι·
μὴ φοβεῖσθε. Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, 28
εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρός σε
ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ 29

καταβὰς

καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη. καὶ ἀρξάμενος καταπονεῖσθαι, ἔκραξε, λέγων· Κύριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας· Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο, διεσώθησαν.

ΚΕΦ. ιε'. XV.

Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Διατὶ καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο, λέγων· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ, ὠφελη-

ὠφεληθῇς· 5 ὃ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐ- 21
τοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Καὶ ἠκυρώσατε
τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 6
Ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡ- 7
σαΐας, λέγων· Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόμα- 8
τι αὐτῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία
αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ σέβον- 9
ταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀν-
θρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν 10
αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε. Οὐ τὸ εἰσερχόμε- 11
νον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπο-
ρευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄν-
θρωπον. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐ- 12
τοῦ, εἶπον αὐτῷ· Οἶδας, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι
ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἐσκανδαλίσθησαν; Ὁ δὲ 13
ἀποκριθείς, εἶπε· Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύ-
τευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζωθήσε-
ται. Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ τυ- 14
φλῶν. τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότε-
ροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 15
Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβο-
λὴν ταύτην. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀκμὴν καὶ 16
ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὔπω νοεῖτε, ὅτι πᾶν 17
τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν
χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; Τὰ δὲ 18
ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας
ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Ἐκ 19
γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονη-
ροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευ-
δομαρτυρίαι, βλασφημίαι. Ταῦτά ἐστι τὰ 20
κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ
φαγεῖν,

21 φαγεῖν, οὐ νηνοῖ τ̃ ἀνθρωπον. Καὶ ἐξελθὼν
ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύ-
22 ρου ⁊ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία
ἀπὸ τ̃ ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκραύγασεν,
αὐτῷ λέγουσα· Ἐλέησόν με Κύριε, υἱὲ Δα-
23 βὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ο
δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελ-
θόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠρώτων αὐτὸν, λέ-
γοντες· Ἀπόλυσον αὐτὴν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡ-
24 μῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην
εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσ-
25 ραήλ. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ, λέγου-
26 σα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
πεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τ̃ ἄρτον τ̃ τέκνων,
27 ⁊ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε· Ναὶ
Κύριε· ⁊ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τ̃ ψιχίων
τ̃ πιπτόντων ἀπὸ τ̃ τραπέζης τ̃ κυρίων αὐ-
28 τῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ·
Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι
ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ
29 τ̃ ὥρας ἐκείνης. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τ̃ Γαλιλαίας·
30 ⁊ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. Καὶ
προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ'
ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλλοὺς, ⁊
ἑτέρους πολλοὺς· ⁊ ἔῤῥιψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς
31 πόδας τ̃ Ἰησοῦ· ⁊ ἐθεράπευσεν αὐτούς· Ὥστε
τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λα-
λοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, ⁊
τυφλοὺς βλέποντας· ⁊ ἐδόξασαν τ̃ Θεὸν Ἰσραήλ.
32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ,

αὐτῷ, εἶπε· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι
ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχου-
σι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέ-
λω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ λέ- 33
γουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν
ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον το-
σοῦτον; Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρ- 34
τους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύ-
δια. Καὶ κελεύσας τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ 35
τὴν γῆν. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς 36
ἰχθύας, εὐχαριστήσας, ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. Καὶ 37
ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ
περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας
πλήρεις. Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι 38
ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ 39
ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ις'. XVI.

ΚΑὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδου- 1
καῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν ση-
μεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἀπο- 2
κριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὀψίας γενομένης λέγε-
τε, Εὐδία· πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός. Καὶ πρωΐ, 3
Σήμερον χειμών· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐ-
ρανός. Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ
γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν
οὐ δύνασθε; Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον 4
ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ
τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ καταλι-

πὼν

5 πων αὐτους, ἀπῆλθε. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθη-
τοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λα-
6 βεῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ
προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-
7 δουκαίων. Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέ-
8 γοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. Γνοὺς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυ-
9 τοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; Οὔ-
πω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους
τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε;
10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πό-
11 σους σπυρίδας ἐλάβετε; Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ
περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν, προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύ-
12 μης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; Τότε συ-
νῆκαν, ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ
ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ
13 Σαδδουκαίων. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη
Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι
14 εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Οἱ δὲ εἶπον·
Οἱ μὲν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ, Ἠλίαν·
ἕτεροι δὲ, Ἱερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν.
15 Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;
16 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπε· Σὺ εἶ
17 ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ
Σίμων βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπε-
κάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐ-
18 ρανοῖς. Κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος,
καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν
ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐ-
τῆς·

τῆς· Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τ βασιλείας τ 19
οὐρανῶν· ⁊ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τ γῆς, ἔσῃ δε-
δεμένον ⁊ν τοῖς οὐρανοῖς· ⁊ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ
τ γῆς, ἔσῃ λελυμένον ⁊ν τοῖς οὐρανοῖς. Τότε 20
διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτ, ἵνα μηδενὶ εἴ-
πωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησ ὁ Χς. Ἀπὸ 21
τότε ἤρξατο ὁ Ἰησ δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς
αὐτ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα,
⁊ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τ πρεσβυτέρων ⁊ ἀρχιε-
ρέων, ⁊ γραμματέων, ⁊ ἀποκτανθῆναι, ⁊ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Καὶ προσλαβόμε- 22
νος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ,
λέγων· Ἵλεώς σοι Κύριε· οὐ μὴ ἔσῃ σοι τοῦτο.
Ὁ δὲ στραφεὶς, εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω 23
μου σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρο-
νεῖς τὰ τ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τ ἀνθρώπων. Τότε 24
ὁ Ἰησ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτ· Εἴ τις θέλῃ
ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
ἀράτω τ σταυρὸν αὐτοῦ, ⁊ ἀκολουθείτω μοι·
Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, 25
ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. Τί 26
γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τ κόσμον ὅλον
κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ
τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τ ψυχῆς αὐ-
τοῦ; Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ⁊ν τῇ 27
δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τ ἀγγέλων αὐτοῦ·
⁊ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ.
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τινες τ ὧδε ἑστηκότων, 28
οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τ
υἱὸν τ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ⁊ν τῇ βασιλείᾳ αὐτ

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ιζ'. XVII.

1 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰη-
σοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
2 ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. Καὶ μετεμορφώθη ἔμ-
προσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐ-
τοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο
3 λευκὰ ὡς τὸ φῶς. Καὶ ἰδοὺ, ὤφθησαν αὐτοῖς
Μωσῆς καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες.
4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύ-
ριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις,
ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνὰς, σοὶ μίαν, καὶ
5 Μωσῇ μίαν, καὶ μίαν Ἠλίᾳ. Ἔτι αὐτοῦ λα-
λοῦντος, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐ-
τούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα·
Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδό-
6 κησα· αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μα-
θηταὶ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβή-
7 θησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς,
ἥψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε.
8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα
9 εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαι-
νόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, ἕως
10 οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ
ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες·
Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἠλίαν δεῖ
11 ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶ-
πεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀπο-
12 καταστήσει πάντα· Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἠλίας
ἤδη

ἤδη ἦλθε· καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν· ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γονυπετῶν αὐτῷ, Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. Καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναούμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες

σις τῷ Πέτρῳ, & εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν δὲ
25 τελεῖ τὰ δίδραχμα; Λέγει· Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη, ἢ κῆνσον;
26 ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; Λέγει
αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ἔφη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί.
27 Ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς
εἰς τὴν θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, & τὸν ἀνα-
βάντα πρῶτον ἰχθῦν ἆρον· & ἀνοίξας τὸ στό-
μα αὐτοῦ, εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν, δὸς
αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ & σοῦ.

ΚΕΦ. ιή. XVIII.

1 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ
19 τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν
2 ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; Καὶ προσκαλε-
20 σάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν
3 μέσῳ αὐτῶν, Καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ στραφῆτε, & γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ
μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
4 Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο,
21 οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
22 5 Καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ
6 ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· Ὃς δ' ἂν σκανδα-
λίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων
23 εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος
ὀνικὸς ἐπὶ τράχηλον αὐτοῦ, & καταποντισθῇ
24 7 ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ
ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ

σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χείρ σου, ἢ ὁ 8
πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν
ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας
ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Καὶ 9
εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐ-
τὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστι μονόφ-
θαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλ-
μοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυ-
ρός. Ὁρᾶτε, μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μι- 10
κρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐ-
τῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρό-
σωπον τοῦ πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ἦλ- 11
θε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.
Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑ- 12
κατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν· οὐχὶ
ἀφεὶς τὰ ἐνενηκονταεννέα, ἐπὶ τὰ ὄρη πορευ-
θεὶς, ζητεῖ τὸ πλανώμενον; Καὶ ἐὰν γένηται εὑ- 13
ρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ
μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενηκονταεννέα, τοῖς μὴ πε-
πλανημένοις. Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπρο- 14
σθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα
ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρ- 15
τήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, καὶ ἔλεγξον
αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκού-
σῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. Ἐὰν δὲ μὴ 16
ἀκούσῃ, παράλαβε μεθ' σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο· ἵνα
ἐπὶ στόματι δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν
ῥῆμα. Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ 17
ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακού-

σῃ,

18 σῃ, ἔσῳ σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται
δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ
19 τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Πάλιν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν
ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν αἰ-
τήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός
20 μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ
τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι
21 ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ
Πέτρος, εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς
ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως
22 ἑπτάκις; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λέγω σοι,
ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.
23 Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συναραι λόγον μετὰ
24 τῶν δούλων αὐτοῦ. Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συ-
ναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυ-
25 ρίων ταλάντων· Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀπο-
δοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆ-
ναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ
26 πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. Πεσὼν οὖν ὁ
δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε μα-
κροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω.
27 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεί-
νου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐ-
28 τῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα τῶν
συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια,
καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων· Ἀπόδος μοι
29 ὅ, τι ὀφείλεις. Πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς
τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν, λέγων· Μα-

προσθύμησιν ἐπ' ἐμοὶ, & πάντα ἀποδώσω σοι.
Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλ' ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν 30
εἰς φυλακὴν, ἕως ὃ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. Ἰ- 31
δόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυ-
πήθησαν σφόδρα· & ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ
κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. Τότε προσκα- 32
λεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ·
Δοῦλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀ-
φῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· Οὐκ ἔδει 33
καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς & ἐγώ σε
ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέ- 34
δωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως ὃ ἀποδῷ πᾶν
τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτω & ὁ πατήρ μου 35
ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκα-
στος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν
τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιθ'. XIX.

ΚΑὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λό- 1
γους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, &
ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ 2
ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον αὐ- 3
τῷ οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, & λέγον-
τες αὐτῷ· Εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Ὁ δὲ ἀποκρι- 4
θεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιή-
σας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ-
τούς; Καὶ εἶπεν· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄν- 5
θρωπος τὸν πατέρα & τὴν μητέρα, & προσ-
κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ & ἔσονται οἱ δύο
εἰς

6 εἰς σάρκα μίαν. Ὥστε οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ
30 σὰρξ μία. ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος
31 7 μὴ χωριζέτω. Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωσῆς
ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου, καὶ ἀπολῦ-
8 σαι αὐτήν; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωσῆς πρὸς
32 τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπο-
λῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέ-
9 γονεν οὕτω. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύ-
33 σῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ
γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολελυμένην
34 10 γαμήσας, μοιχᾶται. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ· Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου
35 11 μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον,
12 ἀλλ' οἷς δέδοται. Εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ
κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἰσὶν εὐ-
νοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων·
καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς
διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος
13 χωρεῖν, χωρείτω. Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παι-
δία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύ-
14 ξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία, καὶ μὴ κωλύετε
αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βα-
15 σιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖ-
16 ρας, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδοὺ, εἷς προσελ-
θὼν, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ἀγα-
17 θὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀ-
γαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελ-
18 θεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει

αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Τό· Οὐ φο-
νεύσεις· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευ-
δομαρτυρήσεις· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν 19
μητέρα· καὶ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα 20
ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι
ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος 21
εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ
δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ
δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσ- 22
κος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔ-
χων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς 23
μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως
πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν 24
ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελ-
θεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰ-
σελθεῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 25
ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύ-
ναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν 26
αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι,
παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι. Τότε ἀπο- 27
κριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμεῖς
ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί
ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀ- 28
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές
μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, κα-
θίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρί-
νοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ 29
πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφὰς, ἢ ἀ-

δελ-

ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'. XX.

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωΐ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· Κἀκείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθών, εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λήψεσθε. Ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶν πρώτων. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,

Λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν· Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; Ἆρον τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καί σοι. Ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι, πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἰεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἰεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι· καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ· Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι,

μαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν
μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μού, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι,
24 ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. Καὶ
ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο
25 ἀδελφῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος
αὐτοὺς, εἶπεν· Οἴδατε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν
κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξου-
26 σιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν·
ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔστω
27 ὑμῶν διάκονος· Καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν
28 εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δοῦλος· Ὥσπερ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ
διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον
29 ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ
30 Ἰερειχὼ, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ
ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν,
ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν, λέγον-
31 τες· Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. Ὁ δὲ
ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν. οἱ
δὲ μεῖζον ἔκραζον, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς
32 Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώ-
νησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε· Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν;
33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ
34 ὀφθαλμοί. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν· καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐ-
τῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

ΚΕΦ. κα'. XXI.

1 ΚΑὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον
εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν,
2 τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέγων αὐ-

τοῖς· Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι 2
ὑμῶν· καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ
πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. Καὶ 3
ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐ-
τῶν χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦ- 4
το δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
τοῦ προφήτου, λέγοντος· Εἴπατε τῇ θυγατρὶ 5
Σιών· Ἰδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραΰς,
καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυ-
γίου. Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιήσαν- 6
τες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἤγα- 7
γον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω
αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν ἐπάνω
αὐτῶν. Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυ- 8
τῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον
κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ
ὁδῷ. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολου- 9
θοῦντες, ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δα-
βίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυ-
ρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσελθόντος 10
αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέ-
γουσα· Τίς ἐστιν οὗτος; Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗτός 11
ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς
Γαλιλαίας. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱε- 12
ρὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦν-
τας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πω-
λούντων τὰς περιστεράς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέ- 13
γραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κλη-
θήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον
λῃστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ 14
ἐν

15 ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς & οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ
16 ἱερῷ, & λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἠγανάκτησαν· Καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί. οὐδέποτε ἀνέγνωτε, Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θη-
17 λαζόντων κατηρτίσω αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, 18 καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν
19 πόλιν, ἐπείνασε. Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, & οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ
20 ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ, ἐθαύμασαν, λέγοντες· Πῶς παραχρῆ-
21 μα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν, & μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσε-
22 ται. Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευ-
23 χῇ, πιστεύοντες, λήψεσθε. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς & οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκε
24 τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξου-
25 σίᾳ ταῦτα ποιῶ· Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελο-

τοῖς· Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. Καὶ 3
ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦ- 4
το δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Εἴπατε τῇ θυγατρὶ 5
Σιών· Ἰδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραΰς, καὶ ἐποχούμενος ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιήσαν- 6
τες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω 7
αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν ἐπάνω αὐτῶν. Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυ- 8
τῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολου- 9
θοῦντες, ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσελθόντος 10
αὐτοῦ εἰς Ἱερουσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα· Τίς ἐστιν οὗτος; Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗτός 11
ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱε- 12
ρὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέ- 13
γραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ 14
ἐν

15 ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας κραζόντας ἐν τῷ
16 ἱερῷ, καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἠγανάκτησαν· καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί. οὐδέποτε ἀνέγνωτε, Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θη-
17 λαζόντων κατηρτίσω αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, 18 καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. Πρωΐας δὲ ἐπαναγων εἰς τὴν
19 πόλιν, ἐπείνασε. Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ
20 ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ, ἐθαύμασαν, λέγοντες· Πῶς παραχρῆ-
21 μα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. 22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λήψεσθε. 23 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκε
24 τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξου-
25 σίᾳ ταῦτα ποιῶ· Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελο-

γίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ ἡμῖν· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων· φοβού- 26
μεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶ- 27
πον· Οὐκ οἴδαμεν. Ἔφη αὐτοῖς κἀγὼ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τί 28
δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· Τέκνον, ὕπαγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. Ὁ δὲ 29
ἀποκριθείς, εἶπεν· Οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμεληθείς, ἀπῆλθε. Καὶ προσελθὼν τῷ δευ- 30
τέρῳ, εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθείς, εἶπεν· Ἐγὼ κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθε. Τίς ἐκ τῶν δύο 31
ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἦλθε γὰρ πρὸς 32
ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπί- σευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον, τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν 33
ἀκούσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περι- ἔθηκε, καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδή- μησεν. Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, 34
ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες οἱ γε- 35
ωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. Πάλιν ἀπέ- 36

στειλεν

ξειλεν ἄλλους δέλους πλείονας τῶν πρώτων· καὶ
37 ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. Ὕστερον δὲ ἀπέστειλε
πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπή-
38 σονται τὸν υἱόν μου. Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν,
εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε
ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ κατάσχωμεν τὴν κλη-
39 ρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβα-
40 λον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκτειναν. Ὅταν
οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει
41 τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; Λέγουσιν αὐτῷ· Κα-
κοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα
ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν
42 αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦν-
τες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ
Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλ-
43 μοῖς ἡμῶν; Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται
ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται
44 ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Καὶ ὁ πε-
σὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν
45 δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἀκούσαντες
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς
46 αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. Καὶ ζη-
τοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους,
ἐπεὶ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

ΚΕΦ. κβ'. XXII.

1 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐ-
2 τοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις
3 ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ· Καὶ ἀπέστειλε

τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. Οἱ δὲ ἀμελήσαντες, ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· Οἱ δὲ λοιποὶ, κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφιμώθη. Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς

μαθητὰς

μαθητῶν αὐτοῦ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες·
Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν
τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι
περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώ-
17 πων. Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι
18 κῆνσον Καίσαρι, ἢ οὔ; Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν
πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με πειράζετε ὑποκρι-
19 ταί; Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου.
20 Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. Καὶ λέγει
αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;
21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς·
Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος, Καίσαρι καὶ τὰ
22 τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν·
23 καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες
24 μὴ εἶναι ἀνάστασιν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, Λέ-
γοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν· Ἐάν τις ἀπο-
θάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσῃ ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσῃ σπέρμα
25 τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ
ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμήσας ἐτελεύτησε· καὶ
μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ
26 ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρί-
27 τος, ἕως τῶν ἑπτά. Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθα-
28 νε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος τῶν
29 ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε,
μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
30 Θεοῦ. Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρα-
31 νῷ εἰσι. Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ
ἀνέγνωτε

ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος· 31
Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, 32
καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς, Θεὸς νε-
κρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, 33
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Οἱ δὲ Φαρι- 34
σαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους,
συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό· Καὶ ἐπηρώτησεν εἷς 35
ἐξ αὐτῶν νομικὸς, πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων·
Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 36
Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν 37
Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ
σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώ- 38
τη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐ- 39
τῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἐν 40
ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ
οἱ προφῆται κρέμανται. Συνηγμένων δὲ τῶν Φα- 41
ρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Λέγων· 42
Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ, τίνος υἱός ἐστι;
Λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δαβίδ. Λέγει αὐτοῖς· Πῶς 43
οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέ-
γων· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ 44
δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑπο-
πόδιον τῶν ποδῶν σου; Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐ- 45
τὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ οὐδεὶς ἐδύ- 46
νατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· οὐδὲ ἐτόλμησέ
τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν
οὐκέτι.

ΚΕΦ. κγ'. XXIII.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς 1
μαθηταῖς αὐτοῦ, Λέγων· Ἐπὶ τῆς Μω- 2
σέως

υεως καθεδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
3 φαρισαῖοι· Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν
τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα
αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι.
4 Δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα,
καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· τῷ
δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά.
5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεα-
θῆναι τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι δὲ τὰ φυ-
λακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσ-
6 πεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν. Φιλοῦσι τε τὴν πρω-
τοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκα-
7 θεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, Καὶ τοὺς ἀσπασ-
μοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀν-
8 θρώπων, ῥαββεί, ῥαββεί. Ὑμεῖς δὲ μὴ κλη-
θῆτε ῥαββεί· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητὴς,
9 ὁ Χριστός· πάντες δὲ ὑμεῖς, ἀδελφοί ἐστε. Καὶ
πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ
10 ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μηδὲ
κληθῆτε καθηγηταί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ καθη-
11 γητὴς, ὁ Χριστός. Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν, ἔστω
12 ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπει-
νωθήσεται· καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψω-
13 θήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρι-
σαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ
οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε
14 εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρι-
σαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν
χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχόμενοι·
15 διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα. Οὐαὶ
ὑμῖν

ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀφίετε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι

16 ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ λέγοντες· Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. 17 Μωροὶ καὶ τυφλοί· τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν; 18 Καί· Ὃς ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. 19 Μωροὶ καὶ τυφλοί, τί γὰρ μεῖζον; τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; 20 Ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. 21 Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. 22 Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. 23 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. 24 Ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. 25 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. 26 Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. 27 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι

ελσαῖοι ὑποκρινταὶ, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις
κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡ-
ραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πά-
16 σης ἀκαθαρσίας. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν
28 φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ με-
στοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν
29 γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκο-
δομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε
18 τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων· Καὶ λέγετε· Εἰ ἤμε-
30 θα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἦ-
μεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφη-
31 τῶν. Ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε τῶν
32 φονευσάντων τοὺς προφήτας. Καὶ ὑμεῖς πλη-
33 ρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. Ὄφεις,
γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς
34 γεέννης; Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς
ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς· καὶ
ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐ-
τῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ
35 διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· Ὅπως ἔλθῃ
ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ
τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ
αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε
36 μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.
37 Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προ-
φήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐ-
τὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου,
ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ
38 τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; Ἰδοὺ, ἀφίε-
39 ται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. Λέγω γὰρ
ὑμῖν

ὑμῖν· Οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ'. XXIV.

ΚΑὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ μὴ καταλυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων. ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι· ἀλλ' οὔπω ἐστὶ τὸ τέλος. Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ· καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται, καὶ πλανήσουσι πολλούς. Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολ-

13 τ̃ πολλῶν. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλ⊙, ὗτ⊙
14 σωθήσε⊙. Καὶ κηρυχθήσε⊙ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον
τ̃ βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύ-
ριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ τότε ἥξ⊙ τὸ τέλ⊙.
15 Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τ̃ ἐρημώσεως,
τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τ̃ προφήτου, ἑστὸς ἐν
16 τόπῳ ἁγίῳ· (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω·) Τότε οἱ
17 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη· Ὁ
ἐπὶ τ̃ δώμα⊙, μὴ καταβαινέτω ἆραί τι
18 ἐκ τ̃ οἰκίας αὐτ̃· Καὶ ὁ ἐν τ̃ ἀγρῷ, μὴ ἐ-
19 πιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτ̃. Οὐαὶ
δὲ τοῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ τιθηλαζού-
20 σαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε δὲ
ἵνα μὴ γένητ⊙ ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶν⊙, μηδὲ
21 ἐν σαββάτῳ. Ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη,
οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τ̃ νῦν,
22 οὐδ' οὐ μὴ γένητ⊙. Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν
αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ·
διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσον⊙ αἱ ἡμέραι
23 ἐκεῖναι. Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὧδε ὁ
24 Χριστὸς, ἢ ὧδε· μὴ πιστεύσητε. Ἐγερθήσονται
γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆ⊙, καὶ δώσου-
σι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα· ὥστε πλανῆσαι,
25 εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Ἰδοὺ, προείρηκα
26 ὑμῖν. Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρή-
μῳ ἐστὶ· μὴ ἐξέλθητε. ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις·
27 μὴ πιστεύσητε. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχε⊙
ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνε⊙ ἕως δυσμῶν, οὕτως
28 ἔσται καὶ ἡ παρουσία τ̃ υἱοῦ τ̃ ἀνθρώπου. Ὅπου γὰρ
ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσον⊙ οἱ ἀετοί.
29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τ̃ ἡμερῶν ἐκείνων
ὁ ἥλι⊙

ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ
φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ 42
οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσον- 43
ται. Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ 30
τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε κόψονται
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, 44
μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. Καὶ ἀποστελεῖ 31
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς με- 45
γάλης· καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ
ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν
ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε 32 46
τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γέ-
νηται ἁπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε 47
ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδη- 33 48
τε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ
θύραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι μὴ παρέλθῃ ἡ 34 49
γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. Ὁ 35 5
οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου
οὐ μὴ παρελθωσι. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ 36 5
τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ
ὁ πατήρ μου μόνος. Ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ 37
Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου. Ὡσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις 38
ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες,
γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας
εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν· Καὶ οὐκ ἔγνω- 39
σαν, ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἦρεν ἅ-
παντας· οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου. Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς 40
παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. Δύο ἀ- 41
λήθουσαι

λήθουσαν ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνε-
42 ται, καὶ μία ἀφίεται. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴ-
43 δατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. Ἐκ-
εῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης
ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν
ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι τὸν οἶκον
44 αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι·
ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρ-
45 χεται. Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρό-
νιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὸν τροφὸν
46 ἐν καιρῷ; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν
ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσῃ ποιοῦντα οὕτως.
47 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχου-
48 σιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κα-
κὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρο-
49 νίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν· Καὶ ἄρξηται τύπτειν
τοὺς συνδούλους, ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν
50 μεθυόντων· Ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ
51 γινώσκει· Καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος
αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κε'. XXV.

1 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς
λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ
2 νυμφίου. Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι,
3 καὶ αἱ πέντε μωραί. Αἵτινες μωραὶ, λαβοῦσαι
τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυ-
4 τῶν ἔλαιον· Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν

τοῖς

τῆς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. 20
Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι 5
καὶ ἐκάθευδον. Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέ- 6
γονεν· Ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς
ἀπάντησιν αὐτοῦ. Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ 7 21
παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμ-
πάδας αὐτῶν. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις 8
εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ 22
λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπεκρίθησαν 9
δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκέ-
σῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς 23
τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυτοῖς. Ἀπερ- 10
χομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος·
καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γά- 24
μους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὕστερον δὲ ἔρχον- 11
ται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι· Κύριε,
κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· 12
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε 13 25
οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, 26
ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ὥσπερ γὰρ ἄν- 14
θρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους,
καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 27
Καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, 15
ᾧ δὲ ἕν· ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· καὶ
ἀπεδήμησεν εὐθέως. Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε 16 28
τάλαντα λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποί- 29
ησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ 17
δύο, ἐκερδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ τὸ 18
ἓν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀ- 30
πέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Μετὰ 19
δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων 31
ἐκείνων,

20 ἐκείνων, καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. Καὶ
προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβών, προσή-
νεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Κύριε, πέν-
τε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα πέντε
21 τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη δὲ αὐτῷ
ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ·
ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
22 εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελ-
θὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβών, εἶπε· Κύ-
ριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα
23 δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη αὐτῷ
ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ·
ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω·
24 εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν
δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς, εἶπε· Κύριε,
ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων
ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρ-
25 πισας· Καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τά-
26 λαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε, ἔχεις τὸ σόν. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Πο-
νηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ
27 ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· Ἔδει
οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζί-
ταις· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν
28 σὺν τόκῳ. Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαν-
29 τον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. (Τῷ
γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθήσε-
ται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται
30 ἀπ' αὐτοῦ.) Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλε-
τε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ
31 κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ὅταν

δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τ̃ ἀνθρώπ̃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτ̃, &
πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτ̃, τότε καθί-
σῃ ἐπὶ θρόν̃ δόξης αὐτ̃. Καὶ συναχθήσετ̃ 32
ἔμπροσθεν αὐτ̃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἀφορι-
εῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορι-
ζῇ τὰ πρόβατα ἀπὸ τ̃ ἐρίφων. Καὶ στήσ̃ τὰ 33
μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτ̃, τὰ δὲ ἐρίφια
ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δε- 34
ξιῶν αὐτ̃· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τ̃ πατρός μ̃,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασι-
λείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμ̃· Ἐπείνασα γάρ, καὶ 35
ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, & ἐποτίσατέ
με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με· Γυμνός, 36
καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, & ἐπεσκέψασθέ
με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με.
Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέ- 37
γοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα, καὶ
ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν;
Πότε δέ σε εἴδομεν ξένον, καὶ συνηγάγομεν; ἢ 38
γυμνὸν, καὶ περιεβάλομεν; Πότε δὲ σε εἴδομεν 39
ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε;
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν 40
λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τ̃
ἀδελφῶν μου τ̃ ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τό- 41
τε ἐρεῖ & τοῖς ἐξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ' ἐ-
μοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ
ἡτοιμασμένον τ̃ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐ-
τ̃· Ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· 42
ἐδίψησα, & οὐκ ἐποτίσατέ με· Ξένος ἤμην, 43
& οὐ συνηγάγετέ με· γυμνός, & οὐ περιεβάλετέ
με· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέ-

ψασθέ

44 ψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐ-
τοὶ, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα
ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν
45 φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; Τότε ἀποκρι-
θήσεται αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ'
ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ
46 ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κό-
λασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κϛ'. XXVI.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας
τοὺς λόγους τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
2 τοῦ· Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γί-
νεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ
3 σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς
τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα.
4 Καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι
5 δόλῳ, καὶ ἀποκτείνωσιν. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ
ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.
6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ
7 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, Προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀ-
λάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν
8 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. Ἰδόντες
δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν, λέγοντες· Εἰς
9 τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύ-
10 ρον πραθῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. Γνοὺς
δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε
τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ.
11 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν·
12 ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ
μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐν-

ζαφιάσαι με ἐποίησεν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου 13
ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ
κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, εἰς μνη-
μόσυνον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, 14
ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς Ἀρ-
χιερεῖς. Εἶπε· Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν 15
παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκον-
τα ἀργύρια. Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα 16
αὐτὸν παραδῷ. Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων 17
προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες αὐ-
τῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ
πάσχα; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν 18
πρός τινα, καὶ εἴπατε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος
λέγει· Ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν, πρός σε ποιῶ
τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. Καὶ ἐποίησαν 19
οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἡτοί-
μασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο 20
μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, εἶπεν· 21
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει
με. Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν αὐ- 22
τῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε; Ὁ 23
δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ
ἐν τῷ τρυβλίῳ τοῦτο χεῖρα, οὗτός με παραδώ-
σει. Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέ- 24
γραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεί-
νῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται·
καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς 25
αὐτὸν, εἶπε· Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; Λέγει αὐ-
τῷ· Σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ 26
Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου
τοῖς

τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε· λάβετε, φάγετε· τοῦτό
27 ἐστι τὸ σῶμά μου. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ
εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίετε ἐξ
28 αὐτοῦ πάντες· Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ
τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμε-
29 νον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ
μὴ πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς
ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πί-
νω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός
30 μου. Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
31 ἐλαιῶν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑ-
μεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ. γέγραπται γάρ· Παταξω τὸν ποιμένα, καὶ
32 διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. Με-
τὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν
33 Γαλιλαίαν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν
αὐτῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί,
34 ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. Ἔφη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ,
πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς με ἀπαρνήσῃ με.
35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέῃ με σὺν σοὶ
ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. Ὡμοίως καὶ
36 πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. Τότε ἔρχεται μετ'
αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημα-
νῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσατε αὐτοῦ,
37 ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ. Καὶ παρα-
λαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου,
38 ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. Τότε λέγει αὐτοῖς·
Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνα-
39 τε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. Καὶ προελ-
θὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευ-

χόμβῳ, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. Καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς, ἀπελθὼν πάλιν, προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ, ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν. Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ, εἶπε· Χαῖρε ῥαββί. Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἑταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; Τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε

40 52
53
41
54
42 55
43 56
44
57
45
58
46
59
47
60
48
61
49
62
50
63
51

πέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ παίσας τὸν
δοῦλον τοῦ Ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.
52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψον σου τὴν
μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λα-
53 βόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται. Ἢ δο-
κεῖς ὅτι δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πα-
τέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα
54 λεγεῶνας ἀγγέλων; Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γρα-
55 φαὶ, ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶ-
πεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλ-
θετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ'
ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν
56 τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατε με. Τοῦτο δὲ ὅλον
γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφη-
τῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφέντες αὐτὸν,
57 ἔφυγον. Οἱ δὲ, κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγαγον
πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς
58 καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. Ὁ δὲ Πέτρος
ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ
ἀρχιερέως καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπη-
59 ρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ
πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευ-
δομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανα-
60 τώσωσι· Καὶ οὐχ εὗρον. καὶ πολλῶν ψευδομαρ-
τύρων προσελθόντων, οὐχ εὗρον. ὕστερον δὲ
61 προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες, εἶπον. Οὗ-
τος ἔφη· Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ,
62 καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. Καὶ
ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρί-
63 νῃ; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἐσιώπα· Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπεν

αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος,
ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας. πλὴν 64
λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμε-
νον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. Τότε ὁ ἀρχιε- 65
ρεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων· Ὅτι
ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;
ἴδε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. Τί 66
ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπον· Ἔνο-
χος θανάτου ἐστί. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρό- 67
σωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ ἐρ-
ράπισαν, Λέγοντες· Προφήτευσον ἡμῖν Χριστὲ, 68
τίς ἐστιν ὁ παίσας σε· Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκά- 69
θητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία
παιδίσκη, λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ
τοῦ Γαλιλαίου. Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάν- 70
των, λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. Ἐξελθόντα δὲ 71
αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέ-
γει τοῖς ἐκεῖ· Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
Ναζωραίου. Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετ' ὅρκου· 72
Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Μετὰ μικρὸν δὲ 73
προσελθόντες οἱ ἑστῶτες, εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀ-
ληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σε
δῆλόν σε ποιεῖ. Τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν, 74
καὶ ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ
εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέ- 75
τρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ, εἰρηκότος αὐ-
τῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρ-
νήσῃ με. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κζ'. XXVII.

1 Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάν-
τες οἱ ἀρχιερεῖς & οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ
2 κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. Καὶ
δήσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον, καὶ παρέδωκαν αὐ-
3 τὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν
Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, με-
ταμεληθεὶς, ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια
4 τοῖς ἀρχιερεῦσι & τοῖς πρεσβυτέροις, λέγων· Ἥ-
μαρτον, παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί
5 πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ
6 ναῷ ἀνεχώρησε· & ἀπελθὼν, ἀπήγξατο. Οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ
ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν· ἐπεὶ τιμὴ
7 αἵματός ἐστι. Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἠγόρασαν
ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, εἰς ταφὴν
8 τοῖς ξένοις. Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς
9 αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. (Τότε ἐπληρώθη
τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ Προφήτου, λέγον-
τος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν
τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν
10 Ἰσραήλ Καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κε-
11 ραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος.) Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμών, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βα-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐ-
12 τῷ· Σὺ λέγεις. Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυ-
13 τέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πι-
λάτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι;
14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα·

ὥστε θαυμάζειν τ̀ ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ δὲ ἑορ- 15
τὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ
δέσμιον, ὃν ἤθελον. Εἶχεν δὲ τότε δέσμιον ἐ- 16
πίσημον λεγόμενον Βαραββᾶν. Συνηθροισμένων οὖν 17
αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε
ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τ̀ λεγό-
μενον Χριστόν; Ἤδει γὰρ, ὅτι διὰ φθόνον παρέ- 18
δωκαν αὐτόν. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τ̀ βή- 19
ματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ,
λέγουσα· Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολ-
λὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.
Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς 20
ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται τ̀ Βαραββᾶν, τ̀ δὲ Ἰη-
σοῦν ἀπολέσωσιν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶ- 21
πεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τ̀ δύο ἀπολύσω
ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν. Λέγει αὐτοῖς 22
ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τ̀ λεγόμε-
νον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρω-
θήτω. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίη- 23
σεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον, λέγοντες· Σταυ-
ρωθήτω. Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφε- 24
λεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ,
ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέ-
γων· Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου
τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ 25
λαὸς, εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ
τὰ τέκνα ἡμῶν. Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τ̀ Βα- 26
ραββᾶν· τ̀ δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδω-
κεν, ἵνα σταυρωθῇ. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγε- 27
μόνος, παραλαβόντες τ̀ Ἰησοῦν εἰς τὸ πραι-
τώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν.

Καὶ

28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέθηκαν αὐτῷ χλα-
29 μύδα κοκκίνην. Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ
ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ. καὶ γο-
νυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐ-
τῷ, λέγοντες· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
30 Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλα-
31 μον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ
ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλα-
μύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ
ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμε-
νοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σί-
μωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
33 αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολ-
34 γοθᾶ, ὅς ἐστι λεγόμενος κρανίου τόπος, Ἔδω-
καν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον.
35 καὶ γευσάμενος, οὐκ ἤθελε πιεῖν. Σταυρώσαν-
τες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
βάλλοντες κλῆρον· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ
τοῦ προφήτου· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆ-
36 ρον. Καὶ καθήμενοι, ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἐπέ-
37 θηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ
γεγραμμένην· ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ
38 Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Τότε
σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί· εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ
39 εἷς ἐξ εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐ-
βλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς
40 αὐτῶν· Καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν·
εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων, ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε γάρ· Ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταί, οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτῷ. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης. Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· ΗΛΙ', ΗΛΙ', ΛΑΜΑ ΣΑΒΑΧΘΑΝΙ· τοῦτ' ἔστι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες; Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη· καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· Καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν· καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη. Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ

41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55

δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γα-
56 λιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ. Ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου
καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβε-
57 δαίου. Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ,
58 ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ. Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ· Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆ-
59 ναι τὸ σῶμα. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ,
60 ἐνείλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ. Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέ-
61 γαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μα-
62 ρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς
63 Πιλάτον, Λέγοντες. Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν, ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς
64 ἡμέρας ἐγείρομαι. Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας· μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐ-
τὸν, καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ· Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νε-
κρῶν. καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώ-
65 της. Ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἔχετε κουστω-
66 δίαν· ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κή. XXVIII.

Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν 1
σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαλινὴ,
καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. Καὶ ἰδοὺ, 2
σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου κα-
ταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λί-
θον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.
Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυ- 3
μα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου 4
αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ
νεκροί. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς 5
γυναιξί· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰη-
σοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠ- 6
γέρθη γάρ, καθὼς εἶπε. δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον
ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἰ- 7
πατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν
νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδοὺ, εἶπον ὑμῖν.
Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου 8
καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι 9
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντη-
σεν αὐταῖς, λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθοῦ-
σαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσε-
κύνησαν αὐτῷ. Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· 10
Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελ-
φοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
κἀκεῖ με ὄψονται. Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, 11
τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπή-
γγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα.
Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβού- 12
λιον

λιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς
13 στρατιώταις, Λέγοντες· Εἴπατε, Ὅτι οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες, ἔκλεψαν αὐτὸν ἡ-
14 μῶν κοιμωμένων. Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ
τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς
15 ἀμερίμνους ποιήσομεν. Οἱ δὲ, λαβόντες τὰ ἀρ-
γύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημί-
σθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι
16 τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθη-
σαν εἰς τὸ Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο
17 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύ-
18 νησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ
Ἰησοῦς, ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶ-
19 σα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες
οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες
αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ
20 τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διδάσκοντες αὐτοὺς τη-
ρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ
μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΡΚΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'. I.

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2 υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς
προφήταις· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν
ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευά-
σει

σῆ τὴν ὁδόν σε ἔμπροσθέν σε. Φωνὴ βοῶν- 3
τος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυ-
ρίε, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Ἐγέ- 4 16
νετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κη-
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰου- 5 17
δαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται· καὶ ἐβαπτί-
ζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐ- 18
τοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 19
Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, 6
καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ·
καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκή- 7
ρυσσε, λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπί-
σω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν
ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβά- 8
πτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις 9
ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς, ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς
Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν
Ἰορδάνην. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕ- 10
δατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ
Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν, καταβαῖνον ἐπ' αὐ-
τόν. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ 11
υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν σοὶ εὐδόκησα. Καὶ εὐ- 12
θὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρη-
μον. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσ- 13
σαράκοντα, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ
ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐ-
τῷ. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλ- 14
θεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ
εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, Καὶ λέγων· 15

Ὅτι

Ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγε-
16 λίῳ. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς
Γαλιλαίας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θα-
17 λάσσῃ· (ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς·) Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γε-
18 νέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. Καὶ εὐθέως ἀφέντες
19 τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ
προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ
Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.
20 Καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν
πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν
21 μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορ-
εύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββα-
σιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε.
22 Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν
γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ
23 ὡς οἱ γραμματεῖς. Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ
αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ
24 ἀνέκραξε, λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Να-
ζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ
25 ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέ-
26 γων· Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ σπαράξαν
αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ κράξαν
27 φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ἐθαμ-
βήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὑτοὺς, λέ-
γοντας· Τί ἐστι τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη,
ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκα-
θάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Ἐξῆλθε

Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν 28
περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς 29
συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σί-
μωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· 30
καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. Καὶ 31
προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χειρὸς
αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως· καὶ
διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ 32
ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κα-
κῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. Καὶ ἦν 33
πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἐπὶ τῇ θύρᾳ.
Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικί- 34
λαις νόσοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ
ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτόν.
Καὶ πρωῒ ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε· καὶ 35
ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο.
Καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐ- 36
τοῦ. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν, λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι 37
πάντες ζητοῦσί σε. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν 38
εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κἀκεῖ κη-
ρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα. Καὶ ἦν κηρύσ- 39
σων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν
Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. Καὶ 40
ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐ-
τὸν, καὶ γονυπετῶν αὐτὸν, καὶ λέγων αὐτῷ· Ὅτι,
ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. Καὶ ὁ Ἰη- 41
σοῦς σπλαγχνισθείς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο
αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ 42
εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ
ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. Καὶ ἐμβριμησά- 43
μενος

μῳ αὐτῷ, εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

ΚΕΦ. β'. II.

Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφέωνταί

ται σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰπεῖν· Ἔγειραι, καὶ ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ 10
εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέ-
ναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας· (λέγει τῷ παραλυ-
τικῷ·) Σοὶ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν 11
σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρ- 12
θη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐνω-
πίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν
τὸν Θεὸν, λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.
Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ 13
πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν
αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδε Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλ- 14
φαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐ-
τῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ κατακεῖσθαι αὐτὸν 15
ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρ-
τωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.
Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐ- 16
τὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν,
ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μετὰ τῶν τε-
λωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; Καὶ ἀ- 17
κούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχου-
σιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.
οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς
εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου 18
καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται, καὶ
λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ
οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ
οὐ νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ 19
δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμ-
φίος

φίῳ μετ' αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον
μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται
20 νηστεύειν. Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ
ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν
21 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα
ῥάκους ἀγνάφου ἐπιῤῥάπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ·
εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν
22 τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. Καὶ
οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς·
εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς,
καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλ-
23 λὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. Καὶ
ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν τοῖς σάββασι
διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐ-
24 τοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. Καὶ οἱ
Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε, τί ποιοῦσιν ἐν
25 τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ ἔξεστι; Καὶ αὐτὸς ἔλε-
γεν αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δα-
βὶδ, ὅτε χρείαν ἔσχε, καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ
26 μετ' αὐτοῦ; Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρ-
τους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φα-
γεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν
27 αὐτῷ οὖσι; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββα-
τον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος
28 διὰ τὸ σάββατον· Ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. γ'. III.

1 ΚΑὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ
ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων
τὴν

τὴν χεῖρα· Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, Καὶ ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν· ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔκραζε, λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός· καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι

ὧσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν, Καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους,
16 καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. Καὶ ἐπέθηκε τῷ
17 Σίμωνι ὄνομα Πέτρον· Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· (καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὅ ἐστιν,
18 υἱοὶ βροντῆς·) Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδ-
19 δαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖτην, Καὶ Ἰούδαν
20 Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν.
21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆ-
22 σαι αὐτόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἐξέστη. Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες, ἔλεγον· Ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρ-
23 χοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἐν παραβολαῖς ἔλε-
24 γεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη·
25 Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύα-
26 ται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη· Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται
27 σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. Οὐ δύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν
28 δήσῃ· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασ-

φημίαι

φημίαι ὅσαις ἂν βλασφημήσωσιν· 29 Ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως. 30 Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. 31 Ἔρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, φωνοῦντες αὐτόν. 32 Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. 33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; 34 Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 35 Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφὴ μου, καὶ μήτηρ ἐστί.

ΚΕΦ. δ'. IV.

1 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον, καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. 2 Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 Ἀκούετε· Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι. 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. 7 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν

ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ
8 καρπὸν οὐκ ἔδωκε. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν
γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα
καὶ αὐξάνοντα· καὶ ἔφερεν, ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξή-
9 κοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ ἔχων
10 ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ὅτε δὲ ἐγένετο κατὰ μό-
νας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώ-
11 δεκα τὴν παραβολήν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν
δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ·
ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα
12 γίνεται· Ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι·
καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μήποτε
ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήμα-
13 τα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παραβο-
λὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς
14 γνώσεσθε; Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.
15 Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρε-
ται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχε-
ται ὁ σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμέ-
16 νον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Καὶ οὗτοί εἰσιν ὁ-
μοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν
ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνου-
17 σιν αὐτόν· Καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς,
ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης θλί-
ψεως, ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκαν-
18 δαλίζονται. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάν-
19 θας σπειρόμενοι, οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες· Καὶ
αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη
τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυ-
μίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον,
20 καὶ ἄκαρπος γίνεται. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν

γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν, ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. Καὶ 21
ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; Οὐ γάρ ἐστί 22
τι κρυπτὸν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθῃ. Εἴτις 23
ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ ἔλεγεν αὐ- 24
τοῖς· Βλέπετε, τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ με-
τρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται
ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν· Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσε- 25
ται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ'
αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία 26
τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ
τῆς γῆς· Καὶ καθεύδῃ, καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέ- 27
ραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ μηκύνηται ὡς
οὐκ οἶδεν αὐτός. Αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρπο- 28
φορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη
σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρ- 29
πὸς, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρ-
έστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγε· Τίνι ὁμοιώσω- 30
μεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν ποίᾳ παρα-
βολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; Ὡς κόκκῳ σινά- 31
πεως, ὃς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος
πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· Καὶ 32
ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν
λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους,
ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις παρα- 33
βολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς
ἠδύναντο

34 ἠδύναντο ἀκοῦσαι. Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ
ἐλάλει αὐτοῖς· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐ-
35 τοῦ ἐπέλυε πάντα. Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκεί-
νῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς
36 τὸ πέραν. Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμ-
βάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα
37 δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ γίνεται λαί-
λαψ ἀνέμου μεγάλη· καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλ-
λεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι.
38 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκε-
φάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν, καὶ
λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι
39 ἀπολλύμεθα; Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέ-
μῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο.
Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη
40 μεγάλη. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε οὕτω;
41 πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον
μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα
οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπα-
κούουσιν αὐτῷ;

ΚΕΦ. ε'. V.

1 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς
2 τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. Καὶ ἐξελθόντι
αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ
τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρ-
3 τῳ· Ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνη-
μείοις, καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν
4 δῆσαι· Διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύ-
σεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁ-
λύσεις, καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς

αὐτὸν ἰσχυε δαμάσαι. Καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων, καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· Καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν Θεὸν, μή με βασανίσῃς. (Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου.) Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί σοι ὄνομα; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων· Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη. Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. Οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον, καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν. Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἐμβάντι αὐ-

τῷ

πῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμο-
19 νισθεὶς ἵνα ᾖ μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀ-
φῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὕπαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς
20 ὅσα σοι ὁ Κύριος ἐποίησε, καὶ ἠλέησέ σε. Καὶ
ἀπῆλθε, καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκα-
πόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάν-
21 τες ἐθαύμαζον. Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ
ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη
ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν παρὰ τὴν
22 θάλασσαν. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυ-
ναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν,
23 πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. Καὶ παρεκάλει
αὐτὸν πολλὰ, λέγων· Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου
ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖ-
ρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσῃ. Καὶ ἀπῆλθε μετ'
αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
25 συνέθλιβον αὐτόν. (Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει
26 αἵματος ἔτη δώδεκα, Καὶ πολλὰ παθοῦσα
ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ'
ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ
27 μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα· Ἀκούσασα περὶ
τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν, ἥψα-
28 το τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· Ἔλεγε γάρ· Ὅτι κἂν
29 τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι, σωθήσομαι. Καὶ
εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς·
καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος.
30 Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν
ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν
τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων;
31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις

τ ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγῃς· Τίς μου
ἥψατο; Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποι- 32
ήσασαν. Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα & τρέμουσα, 33
εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε & προσέπεσεν
αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σε σέσωκέ 34
σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τ μάστιγός σου.) Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται 35
ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλῃς τ διδάσκαλον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς, εὐθέως ἀκούσας τ λόγον 36
λαλούμενον, λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ 37
συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τ ἀδελφὸν Ἰακώβου. Καὶ 38
ἔρχεται εἰς τ οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά.
Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ 39
κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐκβαλὼν 40
πάντας, παραλαμβάνει τ πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον. Καὶ 41
κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ· Ταλιθὰ κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον· Τὸ κοράσιον (σοὶ λέγω) ἔγειραι. Καὶ εὐθέως ἀνέστη 42
τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. Καὶ διε- 43
στείλατο αὐτοῖς πολλὰ, ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ε'. VI.

1 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πα-
32 τρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ
33 2 μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ γενομένου σαββάτου, ἤρ-
ξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀ-
κούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Πόθεν τούτῳ
34 ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι
καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γί-
35 3 νονται; Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας,
ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, καὶ Ἰωσῆ, καὶ Ἰούδα,
36 καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐ-
τοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν
37 4 αὐτῷ. Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστι
38 προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι
αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
5 αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἠδυνάτο ἐκεῖ ἐδεμίαν δύνα-
μιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς
39 6 τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. Καὶ ἐθαύμαζε διὰ
τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς κώμας
40 7 κύκλῳ, διδάσκων. Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώ-
δεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ ἐδί-
δου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρ-
41 8 των. Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴ-
ρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· μὴ πήραν,
42 9 μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν· Ἀλλὰ
ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσασθε δύο
43 10 χιτῶνας. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐὰν εἰσέλ-
θητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε
44 11 ἐκεῖθεν. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μη-
δὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκ-
τινάξατε

τινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν,
εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκ-
τότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόῤῥοις ἐν ἡμέρᾳ
κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Καὶ ἐξελθόντες 12
ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι· Καὶ δαιμόνια 13
πολλὰ ἐξέβαλλον· καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀῤ-
ῥώστους καὶ ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς 14
Ἡρώδης, (φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ) καὶ ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ
νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυ-
νάμεις αὐτῷ. Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι Ἠλίας ἐστίν. 15
ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι προφήτης ἐστὶν, ἢ ὡς
εἷς τῶν προφητῶν. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, 16
εἶπεν· Ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός
ἐστιν, αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡ- 17
ρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδη-
σεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν
γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐ-
τὴν ἐγάμησεν. Ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώ- 18
δῃ· Ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀ-
δελφοῦ σου. Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ 19
ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο· Ὁ γὰρ 20
Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄν-
δρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ
ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ
ἤκουε. Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡ- 21
ρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς
μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς
πρώτοις τῆς Γαλιλαίας· Καὶ εἰσελθούσης τῆς 22
θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησα-
μένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανα-
κει-

κειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κοραςίῳ· Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί. Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ· Ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοι, ἕως ἡμίσους τ βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα, εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιςοῦ. Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τ βασιλέα, ᾐτήσατο, λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιςοῦ. Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους & τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. Καὶ εὐθέως ἀποςείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα, ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ & ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κοραςίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, & ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόςολοι πρὸς τ Ἰηςοῦν, & ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, & ἀναπαύεσθε ὀλίγον· Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί· & οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ καθ' ἰδίαν. Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι· καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοὶ καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τ πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτοὺς, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν.

Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ 34
ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα
μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐ-
τοὺς πολλά. Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης, 35
προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγου-
σιν· Ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα
πολλή· Ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς 36
τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυ-
τοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. Ὁ δὲ 37
ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς
φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγο-
ράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσο-
μεν αὐτοῖς φαγεῖν; Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἄρ- 38
τους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ γνόντες, λέ-
γουσι· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. Καὶ ἐπέταξεν 39
αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια
ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. Καὶ ἀνέπεσαν πρα- 40
σιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύ- 41
ους, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κα-
τέκλασε τοὺς ἄρτους· καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχ-
θύας ἐμέρισε πᾶσι. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ 42
ἐχορτάσθησαν. Καὶ ἦραν κλασμάτων δώδε- 43
κα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. Καὶ 44
ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, ὡσεὶ πεντακισχί-
λιοι ἄνδρες. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μα- 45
θητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προά-
γειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς
ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, 46
ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ὀψίας 47
γενο-

γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης,
48 καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδεν αὐ-
τοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· (ἦν γὰρ ὁ
ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς·) καὶ περὶ τετάρτην
φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περι-
πατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν
49 αὐτούς. Οἱ δὲ, ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ
50 ἀνέκραξαν· (Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐτα-
ράχθησαν.) Καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ
λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.
51 Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἐκό-
πασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυ-
52 τοῖς ἐξίσταντο, καὶ ἐθαύμαζον· Οὐ γὰρ συνῆκαν
ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπω-
53 ρωμένη. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν
54 γῆν Γενησαρέτ· καὶ προσωρμίσθησαν. Καὶ ἐξελ-
θόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόν-
55 τες αὐτὸν, Περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχω-
ρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς
κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ
56 ἐστί. Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας, ἢ
πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς
ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα κἂν τοῦ
κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι
ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο.

ΚΕΦ. ζ'. VII.

1 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι,
καί τινες τῶν Γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ
2 Ἱεροσολύμων. Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν

αὐτῶν κοιναῖς χερσὶ (τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις) ἐσθίουσιν ἄρτους ἐμέμψαντο. (Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· Καὶ ἀπ' ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν.) Ἐπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς· Διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὀρθῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν· ὡς γέγραπται· Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων. Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. Μωσῆς γὰρ εἶπε Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καί· Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Κορβᾶν (ὅ ἐστι, Δῶρον) ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς. Καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν, ἣν παρεδώκατε·

δώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.
14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλε-
γεν αὐτοῖς· Ἀκούετέ μου πάντες, καὶ συνίετε.
15 Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμε-
νον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλ-
λὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι
16 τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀ-
17 κούειν, ἀκουέτω. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
18 τοῦ τὴν παραβολήν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕ-
τω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ
ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύα-
19 ται αὐτὸν κοινῶσαι; Ὅτι οὐκ εἰσπορεύε-
ται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ
εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον πάντα
20 τὰ βρώματα. Ἔλεγε δὲ, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου
ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
21 Ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ δια-
λογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορ-
22 νεῖαι, φόνοι, Κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δό-
λος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασ-
23 φημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. Πάντα ταῦ-
τα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν
24 ἄνθρωπον. Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς
τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν
εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι· καὶ οὐκ ἠδυ-
25 νήθη λαθεῖν. Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ,
ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον,
ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ,
26 (Ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνὶς, Συροφοινισσα τῷ γένει,)
καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ

τ θυγατρὸς αὐτῆς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ 27
Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τ ἄρτον τῶν τέκνων, & βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ ἀπεκρίθη, & λέγει αὐ- 28
τῷ· Ναὶ Κύριε· & γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω
τ τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τ ψιχίων τ παιδίων
Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τ λόγον ὕπαγε· 29
ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τ θυγατρός σου.
Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τ οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ 30
δαιμόνιον ἐξεληλυθός, & τὴν θυγατέρα βεβλημμένην ἐπὶ τ κλίνης. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τ 31
ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τ Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τ ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ 33
τ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ. Καὶ ἀναβλέψας εἰς τ οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφαθά, ὅ ἐστι, 34
Διανοίχθητι. Καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ 35
αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τ γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα 36
μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Καλῶς πάντα 37
πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

ΚΕΦ. η'. VIII.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, πάμπολλου ὄ- 1
χλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι,
προσκα-

προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
2 ὄχλον· ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι,
3 καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. Καὶ ἐὰν ἀπολύσω
αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν
4 τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκουσι. Καὶ
ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν
τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ'
5 ἐρημίας; Καὶ ἐπηρώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε
6 ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτά. Καὶ παρήγγειλε
τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἐδίδου
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσι· καὶ παρέ-
7 θηκαν τῷ ὄχλῳ. Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ
8 εὐλογήσας, εἶπε παρατεθῆναι καὶ αὐτά. Ἐφαγον
δὲ, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν περισσεύματα
9 κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας. Ἦσαν δὲ οἱ φα-
γόντες, ὡς τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.
10 Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.
11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζη-
τεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ
12 τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. Καὶ ἀναστενά-
ξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ, λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕ-
τη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δο-
13 θήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. Καὶ ἀφεὶς
αὐτοὺς, ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν
14 εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους,
καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν
15 τῷ πλοίῳ. Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· Ὁρᾶ-
τε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, καὶ τῆς

ζύμης

ζύμης Ἡρῴδου. Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλ- 16
λήλους, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. Καὶ 17
γνοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζε-
σθε, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ συ-
νίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑ-
μῶν; Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; καὶ οὐκ 18
ἔχοντες οὐκ ἀκούετε, καὶ οὐ μνημονεύετε; Ὅτε 19
τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχι-
λίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤ-
ρατε; Λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. Ὅτε δὲ τοὺς 20
ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων
πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον·
Ἑπτά. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς οὐ συνίετε; 21
Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ 22
τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ
ἅψηται. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, 23
ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς
τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ,
ἐπηρώτα αὐτὸν εἰ τι βλέπει. Καὶ ἀναβλέψας, 24
ἔλεγε· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περι-
πατοῦντας. Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ 25
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀ-
ναβλέψαι· καὶ ἀπεκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλ-
αυγῶς ἅπαντας. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς 26
τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην
εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. Καὶ 27
ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς
κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ
ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς· Τί-
να με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Οἱ δὲ ἀπε- 28
κρίθησαν· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· καὶ ἄλλοι,
Ἠλίαν·

Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ἕνα τ̃ τ̃ προφητ̃ν. Καὶ αὐ-
29 τὸς λέγῃ αὐτ̃ῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶ-
ναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρ̃ος, λέγῃ αὐτῷ·
30 Σὺ εἶ ὁ Χριστός. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα
31 μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατ̃ο διδάσκειν
αὐτοὺς, ὅτι δεῖ τ̃ὸν υἱὸν τ̃ο ἀνθρώπ̃ου πολλὰ παθεῖν,
καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τ̃ῶν πρεσβυτέρων,
καὶ τ̃ῶν Ἀρχιερέων, καὶ τ̃ῶν Γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆ-
32 ναι· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστ̃ῆναι. Καὶ παρ-
ρησίᾳ τ̃ὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος
33 αὐτὸν ὁ Πέτρ̃ος, ἤρξατ̃ο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. Ὁ
δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ, λέγων· Ὕπαγε ὀπίσω
μου, σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τ̃ο Θεο̃, ἀλλὰ
34 τὰ τ̃ῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμενος τ̃ὸν
ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτο̃, εἶπεν αὐτοῖς·
Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω
ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τ̃ὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολου-
35 θείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τ̃ο Εὐαγγελίου,
36 οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον,
ἐὰν κερδήσῃ τ̃ὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν
37 ψυχὴν αὐτοῦ; Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλ-
38 λαγμα τ̃ῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυν-
θῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύ-
τῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν
τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τ̃ῶν ἀγγέλων
τ̃ῶν ἁγίων.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. θ'. IX.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι. Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωσεῖ· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββεί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ Ἠλίᾳ μίαν. Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς, συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται

1 13
2 14 15
3 16 17
4 18
5
6 19
7 20
8 21
9 22
10 23
11 24
12 25

γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ
13 πάθῃ, καὶ ἐξουδενωθῇ. Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ
Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλη-
14 σαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐλθὼν
πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ
15 αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. Καὶ
εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη,
16 καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. Καὶ ἐπη-
ρώτησε τοὺς γραμματεῖς· Τί συζητεῖτε πρὸς
17 αὐτούς; Καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπε·
Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχον-
18 τα πνεῦμα ἄλαλον· Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλά-
βῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς
ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μα-
θηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, λέγει· Ὦ γενεὰ ἄπιστος,
ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξο-
20 μαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρός με. Καὶ ἤνεγ-
καν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, εὐθέως
τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς
21 γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ, Πόσος χρόνος ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέ-
22 γονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν. Καὶ πολ-
λάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα
ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον
23 ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ· Τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα
24 δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ
πατὴρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω
25 Κύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύ-
ματι

μαλι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα
τὸ ἄλαλον & κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω· Ἔξελθε
ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ 26
κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν, ἐξῆλθε &
ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέ-
θανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς, 27
ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν 28
εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν
κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν
αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδε-
νὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ 29
νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύ- 30
οντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα
τις γνῷ. Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 31
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀπο-
κτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ 32
ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθεν εἰς Κα- 33
περναούμ· & ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα
αὐτούς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζε-
σθε; Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχ- 34
θησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. Καὶ καθίσας 35
ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴτις θέ-
λει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ
πάντων διάκονος. Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστη- 36
σεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισά-
μενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιού- 37
των παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται,
ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ 38
ὁ Ἰωάννης

ὁ Ἰωάννης, λέγων· Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν
τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀ-
κολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ
39 ἀκολουθεῖ ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύε-
τε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολο-
40 γῆσαί με. Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ
41 ἡμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν πολίσῃ ὑμᾶς ποτήριον
ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.
42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πι-
στευόντων εἰς ἐμὲ, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ
περίκειται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον
43 αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐὰν
σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· κα-
λόν σοί ἐστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς
δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν,
44 εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν
45 οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ
πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν
ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ τοὺς δύο
πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
46 τὸ ἄσβεστον· Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ
47 πῦρ οὐ σβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκαν-
δαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σοί ἐστι μονό-
φθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέεν-
48 ναν τοῦ πυρός· Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευ-
49 τᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλι-
50 σθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθήσεται. Καλὸν
τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι
αὐτὸ

αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι'. X.

Κἀκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν, εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι· πειράζοντες αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς; Οἱ δὲ εἶπον· Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. Ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται. Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἅψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με,

με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ
15 βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ
δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ
16 εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισάμενος
αὐτὰ, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ,ηὐλόγει αὐτά.
17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν, προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν, ἐπηρώτα αὐ-
τόν· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν
18 αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς,
19 ὁ Θεός. Τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσῃς·
Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Μὴ ἀποστερήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
20 τὴν μητέρα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότη-
21 τός μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἓν σοι ὑστερεῖ· ὕ-
παγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς,
καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολού-
22 θει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ
τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτή-
23 ματα πολλά. Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς,
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ
τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
24 εἰσελεύσονται. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ
τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκρι-
θεὶς, λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς
πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλεί-
25 αν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν; Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμη-
λον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος διελθεῖν,
ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

Οἱ

Οἱ δὲ θαυμασῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, Ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφοὺς, καὶ ἀδελφὰς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ οἱ ἔσχατοι, πρῶτοι. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν· Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Γραμματεῦσι, καὶ καταδικάσουσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι· Καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν, ποιήσῃς ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε

θέλετε ποιῆσαί μοι ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς σου ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· Τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μού, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν. Καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεριχώ· καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἰεριχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν, καὶ λέγειν· Υἱὲ Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ ἐλέησόν με. Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς,

εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειραι· φωνεῖ σε. Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις ποιήσω σοι; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββουνὶ, ἵνα ἀναβλέψω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ια'. XI.

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε· Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει· καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. Ἀπῆλθον δὲ, καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. Καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ στιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ

οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννά·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.
10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι
Κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς
11 ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσόλυμα ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος
πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς
12 Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ ἐπαύριον
13 ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε. Καὶ
ἰδὼν συκῆν μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ
ἄρα εὑρήσει τι ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτῇ,
οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ οὐ καιρὸς σύκων.
14 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι
ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ
15 ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱε-
ροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν,
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας
ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ
τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατ-
16 έστρεψε. Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος
17 διὰ τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς· Οὐ
γέγραπται· Ὅτι ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευ-
χῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ
18 ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ ἤκουσαν
οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν
πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτὸν, ὅτι
πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
19 αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω
20 τῆς πόλεως. Καὶ πρωῒ παραπορευόμενοι, εἶ-
δον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. Καὶ
21 ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Ῥαββεῖ,

ἰδὲ, ἡ συκῆ λίαν κατηράσω, ἐξήρανται. Καὶ ἀπο- 22
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν
Θεοῦ. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ 23
τῷ ὄρει τούτῳ· Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θά-
λασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ,
ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὃ
ἐὰν εἴπῃ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα 24
ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμ-
βάνετε καὶ ἔσται ὑμῖν. Καὶ ὅταν στήκητε προσευ- 25
χόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα
καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν
τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ 26
ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται 27
πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περι-
πατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ Ἀρ-
χιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι·
Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα 28
ποιεῖς; καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν
ἵνα ταῦτα ποιῇς; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶ- 29
πεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον,
καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ 30
ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. Καὶ 31
ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· Ἐὰν εἴπω-
μεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· ἐφο- 32
βοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάν-
νην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. Καὶ ἀποκρι- 33
θέντες, λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἴδαμεν. Καὶ
ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ

ἐγὼ

ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

ΚΕΦ. ιβ'. XII.

1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ
2 περιέθηκε φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον, καὶ
3 ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωρ-
4 γοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. Οἱ δὲ, λα-
5 βόντες αὐτὸν, ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖ-
νον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπέστειλαν
6 ἠτιμωμένον. Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες,
7 τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. Ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀγα-πητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων· Ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.
8 Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν
9 αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. Καὶ λα-βόντες αὐτὸν, ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ
10 ἀμπελῶνος. Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Οὐδὲ τὴν γρα-φὴν ταύτην ἀνέγνωτε· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
11 γωνίας· Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυ-
12 μαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν

γὰρ ὅτι πρὸς αὐτὰς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ 24
ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς 13
αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα
αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγου- 14 25
σιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ
καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς 26
πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν
ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. Ἔξεστι κῆνσον Καίσαρι
δοῦναι, ἢ οὔ; δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ δὲ, εἰ- 15 27
δὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς· Τί 28
με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.
Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰ- 16
κὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Καίσαρος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν 17
αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι καὶ
τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐ-
τῷ. Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, 18
οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ ἐπηρώτη-
σαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγρα- 19
ψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ
καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξ-
αναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἑπτὰ 20
οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· Καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυ-
ναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. Καὶ 21
ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπέθανε, καὶ
οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύ-
τως. Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀ- 22
φῆκαν σπέρμα· ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ
γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τί- 23
νος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
γυ-

24 μνεῦκα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτοῖς· Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες
13 τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ;
25 Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν,
14 οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν
26 τοῖς οὐρανοῖς. Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρον-
ται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ τῆς
βάτου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων· Ἐγὼ ὁ
15 Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς
27 Ἰακώβ; Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς
28 ζώντων· ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προσ-
ελθὼν εἷς τῶν Γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συ-
ζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη,
16 ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐν-
17 τολή; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ὅτι πρώ-
τη πασῶν τῶν ἐντολῶν· Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος
18 ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι· Καὶ ἀγα-
πήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
19 σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δια-
νοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη
31 πρώτη ἐντολή. Καὶ δευτέρα ὁμοία, αὐτῇ· Ἀ-
γαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων
32 τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι. Καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ ὁ Γραμματεύς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀ-
ληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστι Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλ-
33 λος πλὴν αὐτοῦ· Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ
ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ
ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγα-
πᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλεῖόν ἐστι πάντων
34 τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. Καὶ ὁ Ἰη-
σοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν

αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τ βασιλείας τ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ Γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς υἱός ἐστι Δαβίδ; Αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τ ποδῶν σου. Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε ἀπὸ τ Γραμματέων τ θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις· Οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τ χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχόμενοι· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα. Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ ἐστι κοδράντης. Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκε τ βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τ ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ιγ'. XIII.

1 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέ-
γει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκα-
λε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί.
2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις
ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφε-
3 θῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. Καὶ
καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναν-
τι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέ-
τρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀν-
4 δρέας· Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ
σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι;
5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, ἤρξατο λέγειν·
6 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλ-
λεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι
7 ἐγώ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. Ὅταν δὲ
ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θρο-
εῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι· ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος.
8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασι-
λεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ
9 τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. Ἀρχαὶ
ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παρα-
δώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγω-
γάς· δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων
σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι
11 τὸ Εὐαγγέλιον. Ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παρα-
διδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε,
μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκεί-
νῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ

λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω·) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν, μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ, ὧδε ὁ Χριστός· ἢ· Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ πιστεύσητε. Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· Ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς. Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται

12 26
13 27
14 28
15 29
16 30
17 31
18 32
19 33
20 34
35
21
22 36
37
23
24
1
25

ἔσονται σκωτισθέντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς
26 οὐρανοῖς σαλευθήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνά-
27 μεως πολλῆς καὶ δόξης. Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς
ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐ-
τοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως
28 ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν
παραβολήν· ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπαλὸς
γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι
29 ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦ-
τα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ
30 θύραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ
ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται.
31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι
32 μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης καὶ τῆς ὥρας, οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ
33 ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ. Βλέ-
πετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε γὰρ
34 πότε ὁ καιρός ἐστιν. Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος
ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐ-
τοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ
35 θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. Γρηγορεῖτε οὖν·
(οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχε-
ται, ὀψὲ, ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ·)
36 Μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας.
37 Ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· Γρηγορεῖτε.

ΚΕΦ. ιδ'. XIV.

1 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο
ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ

γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ὃ εἶχεν αὕτη, ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος·

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

14 δάτος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ. Καὶ ὅπου
ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, Ὅτι ὁ δι-
δάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ
15 πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; Καὶ αὐτὸς
ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον, ἕτοιμον·
16 ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον κα-
17 θὼς εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ
18 ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· Καὶ
ἀνακειμένων αὐτῶν, καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν πα-
19 ραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. Οἱ δὲ ἤρξαντο
λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς· Μήτι
20 ἐγώ; Καὶ ἄλλος· Μήτι ἐγώ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμε-
21 νος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ·
οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννή-
22 θη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐ-
τῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε.
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε·
23 τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήρι-
ον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἔπιον ἐξ
24 αὐτοῦ πάντες. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ
αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολ-
25 λῶν ἐκχυνόμενον. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκέ-
τι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως
τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ
26 βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς
27 τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-

σῦς· Ὅλοι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν
τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται· Παταξω τὸν ποι-
μένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. Ἀλ- 28
λὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς
τὴν Γαλιλαίαν. Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Καὶ 29
εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ.
Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι 30
σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκ-
τορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. Ὁ δὲ ἐκ 31
περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με δέῃ συναπο-
θανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως
δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον 32
οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ. καὶ λέγει τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ· Καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι.
Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον 33
καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖ-
σθαι καὶ ἀδημονεῖν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Περίλυ- 34
πός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε
ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε. Καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔ- 35
πεσεν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνα-
τόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. Καὶ ἔλε- 36
γεν· Ἀββᾶ Ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρ-
ένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' οὐ
τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. Καὶ ἔρχεται, καὶ εὑ- 37
ρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας· καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ·
Σίμωνα, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρη-
γορῆσαι; Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ 38
εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρό-
θυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν 39
προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. Καὶ ὑπο- 40
στρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν

γὰρ

τῷ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρημένοι, καὶ οὐκ
41 ἤδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι. Καὶ ἔρχεται τὸ
τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ
ἀναπαύεσθε· ἀπέχει, ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁ-
42 μαρτωλῶν. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ, ὁ παρα-
43 διδούς με ἤγγικε. Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας, εἷς ὢν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ
ξύλων, παρὰ τῶν Ἀρχιερέων, καὶ τῶν Γραμματέων, καὶ τῶν Πρεσβυτέρων. Δεδώκει δὲ ὁ παρα-
44 διδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπα-
45 γάγετε ἀσφαλῶς. Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ, λέγει· Ῥαββεί, ῥαββεί· καὶ κατεφι-
46 λησεν αὐτόν. Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς
47 χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν
48 αὐτοῦ τὸ ὠτίον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μα-
49 χαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γρα-
50 φαί. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον. Καὶ
51 εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν
52 οἱ νεανίσκοι. Ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα,
53 γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν Ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ οἱ

Γραμ-

Γραμματεῖς. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκο- 54
λούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρ- 68
χιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρε-
τῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. Οἱ δὲ 55
Ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ 69
Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν· καὶ
οὐχ ηὕρισκον. Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' 56 70
αὐτοῦ· καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. Καί τινες 57
ἀναστάντες, ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγον-
τες· Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος· Ὅτι 58 71
ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ
διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδο- 72
μήσω. Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐ- 59
τῶν. Καὶ ἀναστὰς ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, 60
ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν;
τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ ἐσιώπα· καὶ 61
οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα
αὐτὸν, καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ εὐλογητοῦ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι· καὶ 62 1
ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ
οὐρανοῦ. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, διαῤῥήξας τοὺς χιτῶ- 63 2
νας αὐτοῦ, λέγει· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;
Ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; 64
Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θα-
νάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ 65 3 4
περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφί-
ζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ· Προφήτευσον. καὶ 5
οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. Καὶ 66
ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία
τῶν παιδισκῶν τοῦ Ἀρχιερέως· Καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέ- 67
τρον

τρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ, λέγει·
68 Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦθα. Ὁ δὲ
ἠρνήσατο, λέγων· Οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί
σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον·
69 καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα
αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν·
70 Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο.
Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ
Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος
71 εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. Ὁ δὲ ἤρξατο ἀνα-
θεματίζειν καὶ ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄν-
72 θρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. Καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκ-
τωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήμα-
τος ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα
φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλαιε.

ΚΕΦ. ιε'. XV.

1 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες
οἱ Ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Γραμ-
ματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν
2 ἀπήνεγκαν, καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. Καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
3 τῷ· Σὺ λέγεις. Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ Ἀρ-
4 χιερεῖς πολλά. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώ-
τησεν αὐτὸν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε
5 πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι
6 οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον. Κα-
τὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃν-
7 τινα ᾐτοῦντο. Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς
μετὰ

μετ᾽ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεσαν. Καὶ ἀναβοήσας ὁ 8
ὄχλος, ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· 9
Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;
(Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεσαν 10
αὐτὸν οἱ Ἀρχιερεῖς.) Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν 11
τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ
αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς, πάλιν εἶ- 12
πεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βα-
σιλέα τῶν Ἰουδαίων; Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύ- 13
ρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς. 14
Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσοτέρως ἔ-
κραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος βου- 15
λόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν
αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· καὶ παρέδωκε τὸν Ἰη-
σοῦν φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ στρα- 16
τιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι
πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν.
Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν 17
αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. Καὶ ἤρ- 18
ξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε βασιλεῦ τῶν Ἰου-
δαίων. Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν κα- 19
λάμῳ, καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γό-
νατα προσεκύνουν αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν 20
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυ-
σαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια· καὶ ἐξάγουσιν αὐ-
τὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. Καὶ ἀγγαρεύουσι 21
παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, (ἐρχόμενον
ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου,)
ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ φέρουσιν αὐτὸν 22
ἐπὶ

ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον,
23 κρανίου τόπος. Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρ-
24 νισμένον οἶνον. ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. Καὶ σταυρώ-
σαντες αὐτὸν, διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
25 βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ. Ἦν
26 δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. Καὶ ἦν
ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη·
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.
27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λῃστάς· ἕνα ἐκ
28 δεξιῶν, καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. Καὶ ἐ-
πληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόμων
29 ἐλογίσθη. Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφή-
μουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ
λέγοντες· Οὐὰ, ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν
30 τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν· Σῶσον σεαυτὸν, καὶ
31 κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν
γραμματέων, ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν
32 οὐ δύναται σῶσαι. Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ
Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδω-
μεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐ-
33 τῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης,
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐν-
34 νάτης. Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰη-
σοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· ΕΛΩΙ ΕΛΩΙ,
ΛΑΜΜΑ ΣΑΒΑΧΘΑΝΙ; ὅ ἐστι μεθερ-
μηνευόμενον· Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί
35 με ἐγκατέλιπες; Καί τινες τῶν παρεστηκότων
36 ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ἰδὲ, Ἠλίαν φωνεῖ. Δρα-
μὼν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθεὶς
τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων· Ἄφετε·

ἴδωμεν

ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε. 37
Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ 38
παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτως κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος 39
υἱὸς ἦν Θεοῦ. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ 40
Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη· αἳ καὶ 41
ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας 42
γενομένης, (ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὅ ἐστι προσάββατον,) Ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐ- 43
σχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη 44
τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ 45
γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθελὼν 46
αὐτὸν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι· καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ 47
Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

ΚΕΦ. ις'. XVI.

ΚΑὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ 1
Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου
καὶ

καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι
2 ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς·
3 Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ
4 μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.
5 Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον
6 στολὴν λευκήν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν
7 ὧδε, ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν
8 ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ. Ἀναστὰς δὲ πρωΐ πρώτῃ σαββάτου, ἐ-
9 φάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς
10 ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι
11 καὶ κλαίουσι. Κἀκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῇ, καὶ
12 ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν
13 ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. Κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκεί-
14 νοις ἐπίστευσαν. Ὕστερον, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν, καὶ σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν.

Καὶ

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 15
Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθείς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπι- 16
στήσας, κατακριθήσεται. Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύ- 17
σασι ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· Ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι 18
πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀῤῥώστους χεῖ-
ρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν Κύ- 19
ριος, μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ- 20
νοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'. I.

ΕΠΕΙΔΗΠΕΡ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀ- 1
ναταξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων. Καθὼς 2
παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου· Ἔδοξε κἀμοὶ, 3
παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθε-
ξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε· Ἵνα ἐπι- 4
γνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

Ἐγένετο

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασι-
λέως τῆς Ἰουδαίας, ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχα-
ρίας, ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν
θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλι-
6 σάβετ. Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ
7 δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. Καὶ οὐκ ἦν
αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ
ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐ-
8 τῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν
τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ,
9 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι,
10 εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. Καὶ πᾶν τὸ
πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον ἔξω τῇ
11 ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγε-
λος Κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
12 θυμιάματος. Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών,
13 καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς
αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι
εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισά-
βετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐ-
14 τοῦ Ἰωάννην. Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλία-
σις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσον-
15 ται. Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ
οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ· καὶ Πνεύματος ἁγίου
16 πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Καὶ
πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον
17 τὸν Θεὸν αὐτῶν· Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώ-
πιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου,
ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπει-
θεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν
κατεσκευα-

καλεσκύασμένον. Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τ̃ 18
ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσομαι τ̃το; ἐγὼ γάρ
εἰμι πρεσβύτης, ⁊ ἡ γυνή μου πεπροβεβηκυῖα ἐν
ταῖς ἡμέραις αὐτ̃ης. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγε- 19
λος, εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρε-
στηκὼς ἐνώπιον τ̃οῦ Θεοῦ ⁊ ἀπεστάλην λαλῆσαι
πρός σε, κ̀ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. Καὶ ἰδὼ, 20
ἔσῃ σιωπῶν, ⁊ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι
ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίσευ-
σας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς
τ̃ καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν 21
τ̃ Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν
αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λα- 22
λῆσαι αὐτοῖς· ⁊ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώ-
ρακεν ἐν τῷ ναῷ. καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐ-
τοῖς ⁊ διέμενε κωφός. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλή- 23
σθησαν αἱ ἡμέραι τ̃ λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλ-
θεν εἰς τ̃ οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡ- 24
μέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ
περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα· Ὅτι 25
οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς
ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.
Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος 26
Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τ̃ Γαλιλαίας,
ᾗ ὄνομα Ναζαρὲτ, Πρὸς παρθένον μεμνηστευ- 27
μένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ·
⁊ τὸ ὄνομα τ̃ς παρθένου, Μαριάμ. Καὶ 28
εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, εἶπε· Χαῖρε
κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη
σὺ ἐν γυναιξίν. Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ 29
τῷ λόγῳ αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη

ὁ ἀσπασμὸς

30 ὁ ἁγιασμὸς ἔτ. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελ αὐ-
τῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν πα-
31 ρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἰδοὺ, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, &
τέξῃ υἱόν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰη-
32 σοῦν. Οὗτ ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθή-
σεται· καὶ δώσει αὐτῷ Κύρι ὁ Θεὸς τ θρό-
33 νον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· Καὶ βασιλεύσ
ἐπὶ τ οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βα-
34 σιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλ. Εἶπε δὲ Μα-
ριὰμ πρὸς τ ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ
35 ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελ
εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σε,
καὶ δύναμις ὑψίστ ἐπισκιάσ σοι· διὸ καὶ τὸ
36 γεννώμενον ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. Καὶ
ἰδοὺ, Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, & αὐτὴ συνειλη-
φυῖα υἱὸν ἐν γήρᾳ αὐτῆς· & οὗτ μὴν ἕκ
37 ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. Ὅτι οὐκ ἀδυ-
38 νατήσ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. Εἶπε δὲ
Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι
κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ
39 ἄγγελ. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετ' σπου-
40 δῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τ οἶκον
41 Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. Καὶ
ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τ ἀσπασμὸν τ
Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφ ἐν τῇ κοιλίᾳ
αὐτῆς· & ἐπλήσθη Πνεύματ ἁγίου ἡ Ἐλι-
42 σάβετ· Καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ, & εἶπεν·
Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ
43 καρπὸς τ κοιλίας σου. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο,
ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με;

Ἰδὲ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τῆς ἀσπασμοῦ σου 44
εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ
βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. Καὶ μακαρία ἡ 45
πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις
αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπε Μαριάμ· Με- 46
γαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον· Καὶ ἠγαλλίασε 47
τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου·
Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης 48
αὐτοῦ· Ἰδὲ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με
πᾶσαι αἱ γενεαί· Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα 49
ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Καὶ τὸ 50
ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις
αὐτόν. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· 51
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐ-
τῶν· Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε 52
ταπεινούς· Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ 53
πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς· Ἀντελάβετο Ἰσ- 54
ραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, (Καθὼς 55
ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ,
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ,) εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔμει- 56
νε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἐλι- 57
σάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ
ἐγέννησεν υἱόν. Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ 58
συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλωνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐτῇ.
Καὶ ἐγένετο, ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτε- 59
μεῖν τὸ παιδίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ, ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. Καὶ ἀπο- 60
κριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν· Οὐχί· ἀλλὰ
κληθήσεται Ἰωάννης. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· 61

Οὐ

Οὐκ ἐστὶς ἐστιν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὃς καλεῖται
62 τῷ ὀνόματι τούτῳ. Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ,
63 τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. Καὶ αἰτήσας
πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ
64 ὄνομα αὐτοῦ· Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Ἀνε-
ῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ
γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν.
65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦν-
τας αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διε-
66 λαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ ἔθεντο
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέ-
γοντες· Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ
67 Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ
αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος ἁγίου, καὶ προεφή-
68 τευσε, λέγων· Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ
Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν
69 τῷ λαῷ αὐτοῦ, Καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν,
70 ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· Καθὼς ἐ-
λάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶ-
71 νος προφητῶν αὐτοῦ, Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡ-
μῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς·
72 Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνη-
73 σθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ· Ὅρκον ὃν ὤ-
μοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦ-
74 ναι ἡμῖν· Ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν
75 ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ, Ἐν ὁσιότητι καὶ δι-
καιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
76 ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σὺ παιδίον, προφήτης ὑψίστου
κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυ-
77 ρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, Τοῦ δοῦναι γνῶσιν
σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν

αὐτῶν· Διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν 78
οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους· Ἐπι- 79
φᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημέ-
νοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν
εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο 80
πνεύματι· καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας
ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. β'. II.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε 1
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπο-
γράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. (Αὕτη ἡ ἀπο- 2
γραφὴ πρώτη, ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας
Κυρηνίου.) Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφε- 3
σθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ 4
Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρὲτ,
εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ ἥτις καλεῖ-
ται Βηθλεέμ, (διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ
πατριᾶς Δαβίδ,) Ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ
τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ, οὔσῃ ἐγκύῳ. 5
Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθη- 6
σαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. Καὶ ἔτεκε τὸν 7
υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν
αὐτὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι
οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ 8
ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ-
λοῦντες, καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς
ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος 9
Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέ-
λαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
Καὶ

10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ,
εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις
11 ἔσται παντὶ τῷ λαῷ· Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον
σωτὴρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει
12 Δαυίδ. Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· Εὑρήσετε
βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτ-
13 νῃ. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆ-
θος στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν, καὶ
14 λεγόντων· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς
15 εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Καὶ ἐγένετο, ὡς
ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι,
καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους·
Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆ-
μα τοῦτο τὸ γεγονὸς, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν
16 ἡμῖν. Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε
Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ, καὶ τὸ βρέφος κείμε-
17 νον ἐν τῇ φάτνῃ. Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ
τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ
18 παιδίου τούτου. Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύ-
μασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων
19 πρὸς αὐτούς. Ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει
τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ
20 αὐτῆς. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες
καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ
21 εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Καὶ ὅτε
ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ
παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ
κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι
22 αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς κατὰ τὸν νόμον
Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα,

παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, (καθὼς γέγραπται ἐν 23
νόμῳ Κυρίου· Ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μή-
τραν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται·) καὶ τοῦ 24
δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυ-
ρίου, ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοττοὺς περιστε-
ρῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ 25
ᾧ ὄνομα Συμεών· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δί-
καιος καὶ εὐλαβὴς, προσδεχόμενος παράκλη-
σιν τοῦ Ἰσραήλ· καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ' αὐ-
τόν. Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ 26
Πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν
ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύ- 27
ματι εἰς τὸ ἱερόν. Καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γο-
νεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ
τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, Καὶ αὐτὸς 28
ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε
τὸν Θεὸν, καὶ εἶπε· Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, 29
κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· Ὅτι εἶδον οἱ ὀφ- 30
θαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, Ὃ ἡτοίμασας κα- 31
τὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· Φῶς εἰς ἀπο- 32
κάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. Καὶ 33
ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ
τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. Καὶ εὐλόγησεν 34
αὐτοὺς Συμεών, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μη-
τέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ
ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰςση-
μεῖον ἀντιλεγόμενον. (Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν 35
ψυχὴν διελεύσεται) ῥομφαία· ὅπως ἂν ἀποκα-
λυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.
Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ 36
φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις
πολ-

πλαῖς, ζήσασα ἔτη μὲ ἀνδρὸς ἀπὸ τῆς
37 παρθενίας αὐτῆς. καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν
ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἡ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ
ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ
38 ἡμέραν. καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀν-
θωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ
πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσα-
39 λήμ. καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν
νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
40 εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. τὸ δὲ παιδίον
ηὔξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον
41 σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. καὶ
ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερου-
42 σαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο
ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσό-
43 λυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς· καὶ τελειω-
σάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς,
ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ
44 ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. νομίσαντες
δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας
ὁδόν· καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν
45 τοῖς γνωστοῖς. καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν, ὑπέστρε-
46 ψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ζητοῦντες αὐτόν. καὶ
ἐγένετο, μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ
ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων,
47 καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξί-
σταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ
48 συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες
αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν· καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ
αὐτοῦ εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως;
ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν

σε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ἤδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· Καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

49 50 51 52

ΚΕΦ. γ' ΙΙΙ.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, Ἐπ' Ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· Ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας. Καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. Ἔλεγε οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι

1 2 3 4 5 6 7

δῆναι ἀπ' αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέ-
δειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;
8 Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ
μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν
Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν
λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων
κεῖται. πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν κα-
10 λὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ
ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες· Τί οὖν ποιή-
11 σομεν; Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς· Ὁ ἔχων
δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ
12 ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω. Ἦλθον δὲ καὶ
τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· Δι-
13 δάσκαλε, τί ποιήσομεν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
14 πράσσετε. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμε-
νοι, λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; καὶ εἶ-
πε πρὸς αὐτούς· Μηδένα διασείσητε, μηδὲ συ-
κοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν
15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζο-
μένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ
16 Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστὸς, Ἀπε-
κρίνατο ὁ Ἰωάννης, ἅπασι λέγων· Ἐγὼ μὲν
ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός
μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν
ὑποδημάτων αὐτοῦ. αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν
17 Πνεύματι ἁγίῳ, καὶ πυρί. Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐ-
τοῦ· καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
18 τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολ-

λὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐαγγελίζετο
τὸν λαόν. Ὁ δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμε- 19
νος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς
Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων
ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρῴδης, Προσέθηκε καὶ 20
τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν
τῇ φυλακῇ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι 21
ἅπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ
προσευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν· Καὶ 22
καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει,
ὡσεὶ περιστερὰν, ἐπ' αὐτόν· καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ
γενέσθαι, λέγουσαν· Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς,
ἐν σοὶ ηὐδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ 23
ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὢν (ὡς ἐνομίζετο)
υἱὸς Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλὶ, Τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευὶ, 24
Τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννὰ, τοῦ Ἰωσὴφ, Τοῦ Ματ- 25
ταθίου, Τοῦ Ἀμὼς, Τοῦ Ναοὺμ, Τοῦ Ἐσλὶ, Τοῦ Ναγγαὶ,
Τοῦ Μααθ, Τοῦ Ματταθίου, Τοῦ Σεμεὶ, Τοῦ Ἰωσὴφ, 26
τοῦ Ἰούδα, Τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησὰ, τοῦ Ζορο- 27
βάβελ, τοῦ Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρὶ, Τοῦ Μελχὶ, 28
τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμωδὰμ, τοῦ
Ἤρ, Τοῦ Ἰωσὴ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ 29
Ματθὰτ, τοῦ Λευὶ, Τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, 30
τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνὰν, τοῦ Ἐλιακεὶμ, Τοῦ 31
Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνὰν, τοῦ Ματταθὰ, τοῦ Να-
θὰν, τοῦ Δαβὶδ, Τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ὠβὴδ, τοῦ 32
Βοὸζ, τοῦ Σαλμὼν, τοῦ Ναασσὼν, Τοῦ Ἀμι- 33
ναδὰβ, τοῦ Ἀρνὶ, τοῦ Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς,
τοῦ Ἰούδα, Τοῦ Ἰακὼβ, τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀ- 34
βραὰμ, τοῦ Θάρρα, τοῦ Ναχὼρ, Τοῦ Ζαρὲχ, 35
τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλὲκ, τοῦ Ἔβὲρ, τοῦ Σαλὰ,
Τοῦ

36 Τοῦ Καϊνὰν, τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σὴμ, τοῦ Νῶε τοῦ
37 τοῦ Λάμεχ, Τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνὼχ, το
38 Ἰαρὲδ, τοῦ Μαλελεὴλ, τοῦ Καϊνὰν, Τ̃ Ἐνὼς τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. δ'. IV.

1 Ἰησοῦς δὲ Πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέ-
στρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἤγετο ἐν τῷ
2 Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον, Ἡμέρας τεσσαρά-
κοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Διαβόλου· καὶ οὐκ
ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συν-
3 τελεσθεισῶν αὐτῶν, ὕστερον ἐπείνασε. Καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ Διάβολος· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ
4 τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. Καὶ ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέγων· Γέγραπται
Ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος
5 ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ. Καὶ ἀναγαγὼν
αὐτὸν ὁ Διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν, ἔδειξεν
αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τ̃ οἰκουμένης ἐν
6 στιγμῇ χρόνου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Διάβολος·
Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν, καὶ τὴν
δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν
7 θέλω, δίδωμι αὐτήν. Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς
8 ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα. Καὶ ἀποκριθεὶς
αὐτῷ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε ὀπίσω μου Σα-
τανᾶ· γέγραπται γάρ· Προσκυνήσεις Κύριον τ̃
9 Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. Καὶ ἤ-
γαγεν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐ-
τὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ· Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τ̃ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐνθεῦ-
10 θεν κάτω· Γέγραπται γάρ· Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις

αὐτοῦ ἐντελεῖται τοῖς σε, τοῦ διαφυλάξαι σε· 11
Καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. Καὶ ἀποκριθεὶς 12
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἴρηται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. Καὶ συντελέσας 13
πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν 14
τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγω- 15
γαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ 16
ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρὲτ, οὗ ἦν τεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἀνέ- στη ἀναγνῶναι. Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡ- 17
σαΐου τοῦ προφήτου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· Πνεῦμα Κυ- 18
ρίου ἐπ' ἐμὲ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίζε- σθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συν- τετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀπεσταλμένους τε- θραυσμένους ἐν ἀφέσει· Κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυ- 19
ρίου δεκτόν. Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ 20
ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. Ἤρξατο 21
δὲ λέγειν πρὸς αὐτούς· Ὅτι σήμερον πεπλήρω- ται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ πάν- 22
τες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ 23
μοι

μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν
Καπερναοὺμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι
24 σου. Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προ-
25 φήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν
ταῖς ἡμέραις Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐ-
26 γένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· καὶ
πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας, εἰ μὴ
εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος, πρὸς γυναῖκα χήραν.
27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προ-
φήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθα-
28 ερίσθη, εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος. Καὶ ἐπλήσθη-
σαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες
29 ταῦτα. Καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς
πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως τοῦ ὀφρύος τοῦ ὄρους,
ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ κατα-
30 κρημνίσαι αὐτόν. Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέ-
31 σου αὐτῶν, ἐπορεύετο. Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερ-
ναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων
32 αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος
33 αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος
ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε
34 φωνῇ μεγάλῃ, Λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰη-
σοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε
35 τίς εἶ· ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.
Καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον,
36 ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. Καὶ

ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας· καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Τίς ὁ λόγος ὅτι, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; Καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθείς, ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κραζοντα καὶ λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι. Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. ε'. V.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ· Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς

λιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυναν τὰ
3 δίκτυα. Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ
Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ
4 πλοίου τοὺς ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν,
εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βά-
θος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν.
5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπι-
στάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλά-
βομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυ-
6 ον. Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἰχθύων
πλῆθος πολύ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν.
7 Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέ-
ρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ
ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε
8 βυθίζεσθαι αὐτά. Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος,
προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων· Ἔξελ-
θε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε·
9 Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς
σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ᾗ συνέλα-
10 βον· Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς
Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι· Καὶ
εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ
11 τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. Καὶ καταγα-
γόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαν-
12 τα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ πλή-
ρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ
πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ, λέγων· Κύριε, ἐὰν θέ-
13 λῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. Καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, εἰπών· Θέλω, καθαρίσθη-
τι.

ιε. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.
Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· 14
ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, & προσ-
ένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσ-
έταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Διήρχετο 15
δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ· καὶ συνήρχοντο
ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐ-
τοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. Αὐτὸς δὲ ἦν 16
ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ προσευχόμε-
νος. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς 17
ἦν διδάσκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι &
Νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης
κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσα-
λήμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς.
Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον 18
ὃς ἦν παραλελυμένος· καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσε-
νεγκεῖν, καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ μὴ εὑρόν- 19
τες ἀφ' ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν, ἀφ' τὸν
ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, ἀφ' τῶν κε-
ράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ
μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν τὴν 20
πίστιν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί
σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἤρξαντο διαλογίζε- 21
σθαι οἱ Γραμματεῖς & οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες·
Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύ-
ναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός;
Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, 22
ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, 23
εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ εἰπεῖν·
Ἔγειραι καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξου- 24
σίαν

σίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι
ἁμαρτίας, (εἶπε τῷ παραλελυμένῳ·) Σοὶ λέγω·
Ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν
25 οἶκόν σου. Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐ-
τῶν, ἄρας ἐφ' ᾧ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
26 αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαν-
τας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου,
27 λέγοντες· Ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον. Καὶ
μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι
Λευΐν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν
28 αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ καταλιπὼν ἅπαν-
29 τα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐποίησε δο-
χὴν μεγάλην ὁ Λευΐς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐ-
τοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς, καὶ ἄλλων
30 οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. Καὶ ἐγόγγυ-
ζον οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί
μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ
31 πίνετε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς
αὐτούς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ,
32 ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι
33 δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Οἱ
δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου
νηστεύουσι πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ
οἱ τῶν Φαρισαίων· οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν;
34 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς
τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι,
35 ποιῆσαι νηστεύειν; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν
ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύ-
36 σουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγε δὲ καὶ
παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα
ἱματίου

ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλῃ ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ.
Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. 37
Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον· καὶ ἀμφότερα συντηρεῖται. Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν, εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· Ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν. 38 39

ΚΕΦ. ς'. VI.

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας, καὶ ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς χερσί. Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; Ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ· οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει· ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ 1 2 3 4 5 6 7 8

ρώπῳ τῇ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειραι, καὶ
9 στῆθι εἰς τὸ μέσον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. Εἶπεν
δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς
37 τι· Ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακο-
10 ποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀπολέσαι; Καὶ περι-
βλεψάμενος πάντας αὐτοὺς, εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ·
38 Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτω·
39 καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.
11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας· καὶ διελάλουν πρὸς
12 ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ. Ἐγένετο
δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
προσεύξασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ
13 προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα,
προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐκλεξά-
μενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους
14 ὠνόμασε· (Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰω-
15 άννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον· Ματθαῖον
καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμω-
16 να τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν· Ἰούδαν Ἰακώβου,
καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προ-
17 δότης·) Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τό-
που πεδινοῦ· καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆ-
θος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ
Ἰερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος,
οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νό-
18 σων αὐτῶν· Καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμά-
19 των ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ'
20 αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπ-
άρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθη-

τὰς

ζῆς αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γελάσετε. Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι· ὅτι πεινάσετε. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν· ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. Οὐαὶ ὑμῖν ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. Εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

34 γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. Καὶ ἐὰν
21 δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία
22 ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρ-
τωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα.
35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγα-
θοποιεῖτε, καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες·
καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ
23 τοῦ ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀ-
36 χαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμο-
νες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.
24 37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ κα-
ταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύε-
25 38 τε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. Δίδοτε, καὶ δοθήσεται
ὑμῖν· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον καὶ σεσαλευ-
26 μένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλ-
πον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε,
27 39 ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐ-
τοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ
40 ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; Οὐκ ἔστι μα-
θητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ· κατηρτισμέ-
8 41 νος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. Τί
δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου· τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀ-
0 42 φθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; Ἢ πῶς δύνασαι λέγειν
1 τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφὲ, ἄφες ἐκβάλω τὸ
2 κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου· αὐτὸς τὴν
ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑπο-
κριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ
3 ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε διαβλέψεις ἐκ-
βαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
43 ἀδελφοῦ σου. Οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν, ποιοῦν
καρπὸν

καρπὸν σαπρὸν καλόν. Ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ 44
ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλ-
λέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν.
Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυ- 45
ροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ
ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυ-
ροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ
γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα
αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, Κύριε· καὶ 46
οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός 47
με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν αὐ-
τούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. Ὅμοιός 48
ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε καὶ
ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
πλημμύρας δὲ γενομένης, προσέρηξεν ὁ πο-
ταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι
αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. Ὁ δὲ 49
ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ
οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θε-
μελίου· ᾗ προσέρηξεν ὁ ποταμός· καὶ εὐθέως
ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης
μέγα.

ΚΕΦ. ζ'. VII.

Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ 1
εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Κα-
περναούμ. Ἑκατοντάρχου δέ τινος δούλος κα- 2
κῶς ἔχων, ἤμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντι-
μος. Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς 3
αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐ-
τὸν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.

Οἱ

4 Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρε-
44 κάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες, ὅτι ἄξιός
5 ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν,
καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν.
6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἤδη δὲ αὐ-
45 τοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε
πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐ-
τῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ εἰμὶ ἱκανὸς
7 ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· Διὸ οὐδὲ
46 ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ
47 λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ
ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων
48 ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ· Πορεύ-
θητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται·
9 καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀ-
κούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ
στραφεὶς, τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λε-
49 γω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν
10 εὗρον. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς
τὸν οἶκον, εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνον-
11 τα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς, ἐπορεύετο εἰς πό-
λιν καλουμένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ, καὶ ὄχλος πο-
12 λύς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ
ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς, υἱὸς μονογενὴς
τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ αὐτὴ χήρα· καὶ ὄ-
χλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. Καὶ
13 ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐ-
14 τῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. Καὶ προσελ
θὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, (οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν,)
15 καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνε-

ἐκάθισεν

εκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἠγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρός σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν· καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. Ἀλλὰ τί ἐξελήλυ-

ελήλυθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν,
27 καὶ περισσότερον προφήτου. Οὗτός ἐστι περὶ οὗ
γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
28 σου ἔμπροσθέν σου. Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων
ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ
βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ
29 βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι. Καὶ πᾶς
ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν
19 Θεὸν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου·
30 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ
Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς, μὴ βαπτισθέντες
31 ὑπ' αὐτοῦ. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίνι οὖν ὁμοιώσω
τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι
32 εἰσὶν ὅμοιοι; Ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀ-
γορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ
λέγουσιν· Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
33 ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. Ἐλήλυ-
θε γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων,
μήτε οἶνον πίνων· καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει.
34 Ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων·
καὶ λέγετε· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνο-
35 πότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ
ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάν-
36 των. Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα
φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον
37 τοῦ Φαρισαίου, ἀνεκλίθη. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἐν τῇ
πόλει, ἥτις ἦν ἁμαρτωλὸς, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνά-
κειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα
38 ἀλάβαστρον μύρου· καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πό-
δας αὐτοῦ ὀπίσω, κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν

πους πόδας αὐτοῦ τῖς δάκρυσι καὶ ταῖς θριξὶ
τῆ κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε, καὶ κατεφίλει τοὺς
πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. Ἰδὼν δὲ ὁ 39
φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ,
λέγων· Οὗτος, εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν
τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ ὅτι ἁ-
μαρτωλός ἐστι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε 40
πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δὲ
φησι· Διδάσκαλε, εἰπέ. Δύο χρεοφειλέται 41
ἦσαν δανείστῃ τινί· ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεν-
τακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. Μὴ ἐχόντων 42
δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο.
Τίς οὖν αὐτῶν, εἰπὲ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει;
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων, εἶπεν· Ὑπολαμβάνω 43
ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
Ὀρθῶς ἔκρινας. Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖ- 44
κα, τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖ-
κα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τοὺς
πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν
ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆ κε-
φαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. Φίλημά μοι οὐκ ἔδω- 45
κας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπε κατα-
φιλοῦσά μου τοὺς πόδας. Ἐλαίῳ τὴν κεφα- 46
λήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ
μου τοὺς πόδας. Οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέων- 47
ται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαὶ, ὅτι ἠγάπη-
σε πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.
Εἶπε δὲ αὐτῇ· Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. Καὶ 48
ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς 49
οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; Εἶπε δὲ 50
πρὸς

πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'. VIII.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ
40 εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ
41 δώδεκα σὺν αὐτῷ. Καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν
42 τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ
ἀσθενειῶν· Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ,
3 ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, Καὶ Ἰωάννα
γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρῴδου, καὶ Σουσάννα, καὶ
43 ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν
4 ὑπαρχόντων αὐταῖς. Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ,
44 καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν,
5 εἶπε διὰ παραβολῆς· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ
σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐ-
τὸν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη,
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐ-
6 τό. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν
7 ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. Καὶ ἕτε-
46 ρον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖ-
8 σαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. Καὶ ἕτερον
47 ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποί-
ησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων
9 ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ἐπηρώτων
48 δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, τίς εἴη ἡ
49 50 παραβολὴ αὕτη. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται
γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς
δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ

βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕ- 11
τη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος, ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ· Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· 12
εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ
τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν.
Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χα- 13
ρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχου-
σιν, οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ
πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας 14
πεσὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμ-
νῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι
συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ 15
καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ
ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρ-
ποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅ- 16
ψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλί-
νης τίθησιν· ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα
οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. Οὐ γάρ 17
ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται· οὐδὲ ἀπό-
κρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ.
Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσε- 18
ται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν,
ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Παρεγένοντο δὲ πρὸς 19
αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠ-
δυήθησαν συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. Καὶ 20
ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ
οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες.
Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου 21
καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
ἀκούοντες, καὶ ποιοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ 22
τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον, καὶ οἱ
μαθηταὶ

μαθηταὶ αὐτοῦ. ☩ εἶπε πρὸς αὐτούς· Διέλθωμεν
23 εἰς τὸ πέραν τ̃ λίμνης. Καὶ ἀνήχθησαν. Πλε-
όντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε· καὶ κατέβη λαῖλαψ
12 ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην· ☩ συνεπληροῦντο, καὶ
24 ἐκινδύνευον. Προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν,
λέγοντες· Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα; ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ
13 ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ ☩ τῷ κλύδωνι
τ̃ ὕδατος. καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη.
25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβη-
14 θέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους·
Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσ-
26 σει, καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; Καὶ
15 κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τ̃ Γαδαρηνῶν,
27 ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τ̃ Γαλιλαίας. Ἐξελθόντι
δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ
16 τις ἐκ τ̃ πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων
ἱκανῶν, ☩ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰ-
28 κίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν
17 δὲ τ̃ Ἰησοῦν, ☩ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ,
καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ καί σοι, Ἰη-
σοῦ υἱὲ τ̃ Θεοῦ τ̃ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με
18 29 βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀ-
καθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τ̃ ἀνθρώπου· πολλοῖς γὰρ
19 χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν· καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύ-
σεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος· ☩ διαῤῥήσ-
20 σων τὰ δεσμὰ, ἠλαύνετο ὑπὸ τ̃ δαιμονίου εἰς
30 τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
λέγων· Τί σοί ἐστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών·
21 31 ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. Καὶ
παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν
22 32 ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων

ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλεσαν
αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελ-
θεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ 33
δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθεν εἰς τοὺς
χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημ-
νοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ 34
οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον· καὶ ἀπελ-
θόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον 35
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρω-
πον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισ-
μένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
Ἰησοῦ καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς 36
καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. Καὶ 37
ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώ-
ρου τῶν Γαδαρηνῶν, ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι
φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς
τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ 38
ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐ-
τῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὑπό- 39
στρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ
σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε, καθ' ὅλην τὴν πόλιν
κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγέ- 40
νετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο
αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες
αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος, 41
καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ
πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει
αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· Ὅτι θυγά- 42
τηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ
αὕτη ἀπέθνησκεν. (Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ
ὄχλοι

43 ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει
αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις εἰς ἰατροὺς
προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν
44 ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι· προσελθοῦσα ὄπι-
σθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·
καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐ-
45 τῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἁψάμενός μου;
Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε
καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις· Τίς ὁ ἁψάμενός
46 μου; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἥψατό μου τις·
ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ.
47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλ-
θε, καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο
αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ
48 λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῇ· Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε·
49 πορεύου εἰς εἰρήνην.) Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων
αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλ-
50 λε τὸν διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπε-
κρίθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε,
51 καὶ σωθήσεται. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ
ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον
καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς καὶ τὴν μητέρα.
52 Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ
53 εἶπε· Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ
54 κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. Αὐτὸς
δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς
55 αὐτῆς, ἐφώνησε, λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου. Καὶ
ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρα-

χρῆμα· καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.
Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγει- 56
λεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. θ'. IX.

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς 1
αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν
ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν.
Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν 2
τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ εἶ- 3
πε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν,
μήτε ῥάβδους, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε
ἀργύριον· μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. Καὶ 4
εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖ-
θεν ἐξέρχεσθε. Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, 5
ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν κο-
νιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς
μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρ- 6
χοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θε-
ραπεύοντες πανταχοῦ. Ἤκουσε δὲ Ἡρῴδης ὁ 7
τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα· καὶ
διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων, ὅτι Ἰωάν-
νης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· Ὑπό τινων δέ, ὅτι 8
Ἠλίας ἐφάνη· ἄλλων δέ, ὅτι προφήτης εἷς τῶν
ἀρχαίων ἀνέστη. Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρῴδης· Ἰωάν- 9
νην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δέ ἐστιν οὗτος, περὶ
οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.
Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐ- 10
τῷ ὅσα ἐποίησαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ὑπε-
χώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως
καλουμένης Βηθσαϊδά. Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠ- 11
κολούθησαν

κηλεύθησαν αὐτῷ. καὶ δεξάμενος αὐτοὺς, ἐλά-
λει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς
12 χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. Ἡ δὲ ἡμέρα
ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα, εἶ-
πον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες
εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς, καταλύ-
σωσι, καὶ εὑρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι ὧδε ἐν ἐρή-
13 μῳ τόπῳ ἐσμέν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ εἰσὶν
ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες, εἰ
μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα
14 τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες
πενταχισχίλιοι. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ· Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντή-
15 κοντα. Καὶ ἐποίησαν οὕτω· καὶ ἀνέκλιναν ἅπαν-
16 τας. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν
αὐτούς· καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς,
17 παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορ-
τάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐ-
18 τοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας,
συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐ-
τοὺς, λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι;
19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτι-
στήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι προφήτης
20 τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὑ-
μεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ
21 ὁ Πέτρος, εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. Ὁ
δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδενὶ εἰ-
22 πεῖν τοῦτο· Εἰπών· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-

δ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι
ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμμα-
τέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
ἐγερθῆναι. 23 Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέ-
λει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν,
καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ
ἀκολουθείτω μοι. 24 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέ-
σῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει
αὐτήν. 25 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας
τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιω-
θείς; 26 Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς
λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυν-
θήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ
πατρὸς, καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. 27 Λέγω δὲ ὑμῖν
ἀληθῶς, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ
γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ. 28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τού-
τους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέ-
τρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄ-
ρος προσεύξασθαι. 29 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύ-
χεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτε-
ρον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπ-
των. 30 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ,
οἵτινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἠλίας· 31 οἳ ὀφθέντες ἐν
δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἤμελλε πλη-
ροῦν ἐν Ἰερουσαλήμ. 32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαν-
τες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄν-
δρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέ-
τρος

τρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν
ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς,
μίαν σοι, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ
34 εἰδὼς ὃ λέγει. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγέ-
νετο νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν
δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην.
35 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα·
Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, αὐτοῦ ἀ-
36 κούετε. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὑρέθη
ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ
ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν
37 ἑωράκασιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ,
κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν
38 αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ
ὄχλου ἀνεβόησε, λέγων· Διδάσκαλε, δέομαί σου,
ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής ἐστί
39 μοι. Καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν, καὶ
ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ
ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον
40 αὐτόν. Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα ἐκ-
41 βάλλωσιν αὐτὸ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. Ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ
διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ
ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.
42 Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον, καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ
Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο
τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐ-
43 τοῦ. Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγα-
λειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ
πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς

μαθηταὶς αὐτοῦ· Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν 44
τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μελ-
λει παραδίδεσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. Οἱ δὲ ἠ- 45
γνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον
ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό· καὶ
ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος
τούτου. Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ 46
τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν 47
τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβό-
μενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ· Καὶ 48
εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ
δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρό-
τερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτος ἔσται μέ-
γας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης, εἶπεν· Ἐπι- 49
στάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλ-
λοντα τὰ δαιμόνια· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν,
ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς 50
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι
καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. Ἐγένετο δὲ ἐν 51
τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήρισε
τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀπέστειλεν 52
ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ πορευθέν-
τες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοι-
μάσαι αὐτῷ. Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ 53
πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσα-
λήμ. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος 54
καὶ Ἰωάννης, εἶπον· Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ
καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐ-
τούς, ὡς καὶ Ἠλίας ἐποίησε; Στραφεὶς δὲ ἐπε- 55
τίμησεν

τίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ οἴδατε οἵου
56 πνεύματός ἐστε ὑμεῖς. Ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ
σῶσαι. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.
57 Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν, ἐν τῇ ὁδῷ εἶ-
πέ τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν
58 ἀπέρχῃ, Κύριε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
59 που οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπε δὲ
πρὸς ἕτερον· Ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ εἶπε· Κύ-
ριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν
60 πατέρα μου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες
τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ
ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
61 Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε·
πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς
62 τὸν οἶκόν μου. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Οὐ-
δεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον,
καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. ι'. X.

1 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέ-
ρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς
ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πό-
2 λιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. Ἔλεγε
δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ
δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ
θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερι-
3 σμὸν αὐτοῦ. Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς

ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. Μὴ βαστάζετε βα- 4
λάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μη-
δένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. Εἰς ἣν δ' 5
ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη
τῷ οἴκῳ τούτῳ. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἐκεῖ ὁ υἱὸς εἰ- 6
ρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν·
εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. Ἐν αὐτῇ δὲ 7
τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ'
αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι. Μὴ
μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. Καὶ εἰς ἣν δ' 8
ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίε-
τε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν. Καὶ θεραπεύετε 9
τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· Ἤγ-
γικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Εἰς ἣν 10
δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς,
ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε·
Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πό- 11
λεως ὑμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο
γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία
Θεοῦ. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέ- 12
ρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
Οὐαί σοι Χοραζίν, οὐαί σοι Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν 13
Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γε-
νόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ
καθήμεναι μετενόησαν. Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι 14
ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ 15
Καπερναούμ ἡ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου
καταβιβασθήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ 16
ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ
τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομή- 17
κοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαι-

μόνια

18 μόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. Εἶ-
πε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν, ὡς ἀστρα-
19 πὴν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἰδοὺ, δίδωμι ὑμῖν
τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορ-
πίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ·
20 καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ
χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαί-
ρετε δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη
21 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο
τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦ-
μαί σοι πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι
ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ
ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ πατὴρ, ὅτι
οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. Καὶ στρα-
22 φεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶπε· Πάντα παρεδό-
θη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει
τίς ἐστιν ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατὴρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ
πατὴρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς
23 ἀποκαλύψαι. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς,
κατ' ἰδίαν εἶπε· Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ
24 βλέποντες ἃ βλέπετε· Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολ-
λοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑ-
μεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀ-
25 κούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις
ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων· Διδάσκα-
26 λε, τι ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ
δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγρα-
27 πται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
πεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας
σου·

σε κ τ πλησίον σε ως σεαυτόν. Εἶπε δε αὐ- 28
τῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, κ ζήσῃ.
Ὁ δε θέλων δικαιῶν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τ Ἰη- 29
σοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ 30
ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ
Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχώ, κ λῃσταῖς περιέπε-
σεν· οἳ κ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐπι-
θέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα.
Κατὰ συγκυρίαν δε ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ 31
ὁδῷ ἐκείνῃ· κ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντιπαρῆλθεν. Ὁ- 32
μοίως δε κ Λευίτης, γενόμενος κατὰ τ τόπον,
ἐλθὼν κ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθεν. Σαμαρείτης δέ 33
τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν,
ἐσπλαγχνίσθη· Καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ 34
τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον κ οἶνον· ἐπι-
βιβάσας δε αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν
αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, κ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· Καὶ 35
ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια
ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, κ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθη
αὐτοῦ· κ ὅ, τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ
ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων 36
τ τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγενέναι τοῦ ἐμ-
πεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; Ὁ δε εἶπεν· Ὁ ποι- 37
ήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Πορεύου, κ σὺ ποίει ὁμοίως. Ἐγένετο 38
δε ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸς, κ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς
κώμην τινά· γυνὴ δε τις ὀνόματι Μάρθα ὑπε-
δέξατο αὐτὸν εἰς τ οἶκον αὐτῆς. Καὶ τῇδε ἦν 39
ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἥ κ παρακαθίσασα
παρὰ τοὺς πόδας τ Ἰησοῦ, ἤκουε τ λόγον αὐ-
τοῦ. Ἡ δε Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν 40
διακο-

28 Δαμηνίου· ἐπισᾶσι δὲ εἶπε· Κύριε, ὐ μέλ-
29 σι ὅτι ἡ ἀδελφή μυ μόνην με κατέλιπε διᾳ-
30 κονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται.
41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα
Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά·
42 Ἑνὸς δέ ἐστι χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν με-
ρίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσε]αι ἀπ' αὐτῆς.

31 ΚΕΦ. ιά'. XI.

32 1 ΚΑὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τι-
νὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις
33 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξ-
ον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδί-
34 2 δαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὅτα-
ν προσεύχησθε, λέγετε· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·
35 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά
3 σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡ-
μῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν.
4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰ
36 αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσ-
37 ενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς
5 ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τίς
38 ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν
μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι
6 τρεῖς ἄρτους· Ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο
39 ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐ-
7 τῷ· Κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· Μή
μοι κόπους πάρεχε· ἤδη θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ
παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ
40 8 δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ
οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ
φίλον·

φίλον· Δι' ἃ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς
δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· Αἰ- 9
τεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε·
κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν 10
λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι
ἀνοιγήσεται. Τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτή- 11
σει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ καὶ
ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;
Ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορ- 12
πίον; Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες, οἴδατε 13
ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πό-
σῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ, δώσει Πνεῦ-
μα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. Καὶ ἦν ἐκβάλ- 14
λων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ
τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός·
καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶ- 15
πον· Ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκ-
βάλλει τὰ δαιμόνια. Ἕτεροι δὲ πειράζοντες, 16
σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐκ οὐρανοῦ. Αὐτὸς 17
δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς·
Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα
ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. Εἰ δὲ 18
καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς στα-
θήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε, ἐν Βεελ-
ζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. Εἰ δὲ ἐγὼ 19
ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ
ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; Διὰ τοῦτο κριταὶ ὑ-
μῶν αὐτοὶ ἔσονται. Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκ- 20
βάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθω- 21
πλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν
εἰρήνῃ

22 εἰρώνη ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· Ἐπὰν δὲ ὁ
9 ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν, τὴν
πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ
10 23 σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ,
κατ' ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορ-
11 24 πίζει. Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ
ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν
ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει· Ὑποστρέψω
12 25 εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει
13 26 σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. Τότε πορεύεται
καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονη-
ρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ
14 γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν
27 πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦ-
τα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν
15 αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ
28 μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦν γε
16 μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυ-
17 29 λάσσοντες αὐτόν. Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζο-
μένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά ἐστι·
σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ,
18 30 εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καθὼς
γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευίταις,
οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ.
19 31 Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ
τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐ-
τούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι
20 τὴν σοφίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σο-
32 λομῶνος ὧδε. Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται
21 ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατα-
κρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγ-

μα

μα Ἰωνᾶ· & ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς 33
δὲ λύχνον ἅψας, εἰς κρυπτὸν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ
τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσ-
πορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. Ὁ λύχνος 34
τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν οὖν ὁ
ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά
σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ
τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. Σκόπει οὖν μὴ τὸ 35
φῶς τὸ ἐν σοὶ, σκότος ἐστίν. Εἰ οὖν τὸ σῶμά 36
σου ὅλον φωτεινὸν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινὸν,
ἔσται φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀ-
στραπῇ φωτίζῃ σε. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα 37
αὐτὸν Φαρισαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐ-
τῷ. εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. Ὁ δὲ Φαρισαῖος 38
ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ
τοῦ ἀρίστου. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν 39
ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ
τοῦ πίνακος καθαρίζετε· τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν
γέμει ἁρπαγῆς & πονηρίας. Ἄφρονες, οὐχ ὁ 40
ποιήσας τὸ ἔξωθεν, & τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; Πλὴν 41
τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην· & ἰδοὺ, πάντα κα-
θαρὰ ὑμῖν ἐστιν. Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρι- 42
σαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον & τὸ πή-
γανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
κρίσιν & τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ταῦτα ἔδει ποιῆ-
σαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φα- 43
ρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς & Φαρισαῖοι 44
ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα,
καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴ-
δασιν.

45 δασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν, λέγει
αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρί-
46 ζεις. Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ,
ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβά-
στακτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσ-
47 ψαύετε τοῖς φορτίοις. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδο-
μεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέ-
48 ρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. Ἄρα μαρτυρεῖτε
καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν·
ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς, ὑμεῖς δὲ οἰκο-
49 δομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ
σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προ-
φήτας, καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκ-
50 διώξουσιν· Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν
προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσ-
51 μου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, Ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ,
ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ
θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζη-
52 τηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς
νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐ-
τοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύ-
53 σατε. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτοὺς,
ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς
ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων·
54 Ἐνεδρεύοντες αὐτὸν, καὶ ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιβ'. XII.

1 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ
ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέ-
γειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Πρῶτον προσέ-
χετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις
ἐστὶν

ἐστὶν ὑπόκρισις. Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον 2
ἐστὶν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτὸν, ὃ
οὐ γνωσθήσεται. Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ 3
εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς
τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσε-
ται ἐπὶ τῶν δωμάτων. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φί- 4
λοις μου· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ
σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν
τι ποιῆσαι. Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· 5
φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν ἔχοντα
ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναὶ λέγω ὑμῖν, τοῦ-
τον φοβήθητε. Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται 6
ἀσσαρίων δύο, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλε-
λησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; Ἀλλὰ καὶ αἱ τρί- 7
χες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠριθμημέναι. μὴ
οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. Λέγω 8
δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων
τοῦ Θεοῦ· Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν 9
ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγ-
γέλων τοῦ Θεοῦ. Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς 10
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ
εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφε-
θήσεται. Ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς 11
συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ
μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπη-
τε· Τὸ γὰρ ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐ- 12
τῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ 13
τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου
μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. Ὁ δὲ 14

εἶπεν

εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικα-
15 στὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς·
Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας·
ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ
16 ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπε δὲ
παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, λέγων· Ἀνθρώπου
17 τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. Καὶ διε-
λογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι
18 οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ
εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας,
καὶ μείζονας οἰκοδομήσω· καὶ συνάξω ἐκεῖ πάν-
19 τα τὰ γενήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθά μου· Καὶ
ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ
κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε,
20 εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· Ἄφρον, ταύ-
τῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ·
21 ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; Οὕτως ὁ θησαυρί-
22 ζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Εἶπε δὲ
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέ-
γω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγη-
23 τε· μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. Ἡ ψυχὴ
πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα, τοῦ ἐνδύμα-
24 τος. Καταμάθετε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπεί-
ρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον, οὐ-
δὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ
25 μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; Τίς δὲ
ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ
26 τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχι-
στον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε;
27 Καταμάθετε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ,
οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ
τῇ

τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε· καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει. Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· Καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων· ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσῃ γρηγοροῦντας. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώσεται, καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ

28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

49 50 51 52 53

ἡ ὥρᾳ ὃ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.
41 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάν-
42 τας; Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος
ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ
43 τὸ σιτομέτριον; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖ-
νος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα
44 οὕτως. Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς
45 ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ
ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρο-
νίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι· καὶ ἄρξηται τύπτειν
τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
46 καὶ μεθύσκεσθαι· Ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεί-
νου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ
γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐ-
47 τοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦ-
λος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ
μὴ ἑτοιμάσας, μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα
48 αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· Ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιή-
σας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ
δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ·
καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν
49 αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί
50 θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπ-
τισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ;
51 Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ
γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν.
52 Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ δια-
μεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ, καὶ δύο ἐπὶ τρι-
53 σί. Διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ

πατρὶ μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ πενθερὰ ἐπὶ τῇ νύμφῃ αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε· Ὄμβρος ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω. Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε· Ὅτι καύσων ἔσται· καὶ γίνεται. Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ· μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλῃ εἰς φυλακήν. Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

54 55 56 57 58 59

ΚΕΦ. ιγ'. XIII.

Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτὼ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσαλήμ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε.

1 2 3 4 16 5 17

6 λεῖσθε. Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· Συ-
κῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμέ-
νην· καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ
7 εὗρεν. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδοὺ, τρία
ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ,
καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί καὶ τὴν
8 γῆν καταργεῖ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ·
Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως
9 ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κοπρίαν· Κἂν
μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκ-
10 κόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συ-
11 αγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἣν
πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ· καὶ
ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι
12 εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, προσ-
εφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς
13 ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας·
καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.
14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν
ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε
τῷ ὄχλῳ· Ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζε-
σθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ
15 μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐ-
τῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν· Ὑποκριτά, ἕκαστος
ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν
16 ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύ-
την δὲ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ
Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι
ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;
17 Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατῃσχύνοντο πάν-
τες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος

ἐχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις
ὑπ' αὐτοῦ. Ἔλεγε δὲ Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι- 18
λεία τοῦ Θεοῦ; καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; Ὁμοία 19
ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβα-
λεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ηὔξησε, καὶ ἐγένετο εἰς
δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατε-
σκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Καὶ πάλιν εἶ- 20
πε· Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ὁ- 21
μοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν
εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσ- 22
κων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ.
Εἶπε δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζό- 23
μενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀγωνίζεσθε 24
εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω
ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν.
Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ ἀποκλεί- 25
σῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι, καὶ κρού-
ειν τὴν θύραν, λέγοντες· Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν·
καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ.
Τότε ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου, καὶ 26
ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.
Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν 27
ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς
ἀδικίας. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγ- 28
μὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν
τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω.
Καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ 29
βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσον- 30

ται

την πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.
31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι,
λέγοντες αὐτῷ· Ἔξελθε, καὶ πορεύου ἐντεῦθεν·
32 ὅτι Ἡρῴδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύ-
τῃ· Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἐπιτε-
λῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.
33 Πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχο-
μένῃ πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην
34 ἀπολέσθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. Ἰερουσαλὴμ, Ἰε-
ρουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λι-
θοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις
ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυ-
35 γας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν
ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος· ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν,
ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἕως ἥξῃ ὅτε εἴπητε, Εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ιδ'. XIV.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν
τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββά-
τῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμε-
2 νοι αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ὑδρωπι-
3 κὸς ἦν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους,
λέγων· Εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν; Οἱ
4 δὲ ἡσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν,
5 καὶ ἀπέλυσε. Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶ-
πε· Τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπε-

σεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀναστάσει αὐτὸν ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀντ- 6
αποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. Ἔλεγε δὲ 7
πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων
πῶς τὰς προτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς
αὐτούς· Ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, 8
μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν προτοκλισίαν· μήπο-
τε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ·
Καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας, ἐρεῖ σοι· 9
Δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης
τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. Ἀλλ' ὅταν κληθῇς, 10
πορευθεὶς ἀνάπεσον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον· ἵνα
ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ σοι· Φίλε,
προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐν-
ώπιον τῶν συνανακειμένων σοί· Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν 11
ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν,
ὑψωθήσεται. Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· 12
Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς
φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε
καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένηταί σοι ἀντ-
απόδομα. Ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλει πτω- 13
χοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλούς· Καὶ μακά- 14
ριος ἔσῃ· ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι·
ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν
δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων 15
ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὃς φάγεται
ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 16
τῷ· Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ
ἐκάλεσε πολλούς· Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ 17
τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρ-
χεσθε,

18 χεθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο
ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι πέντε. Ὁ πρῶτος εἶπεν
αὐτῷ· Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν
καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον.
19 Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε,
καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον.
20 Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν.
21 Καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς
ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἔξελθε
ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως,
καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς
22 εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε,
23 γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ
εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· Ἔξελθε εἰς
τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελ-
24 θεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων
25 γεύσεταί μου τοῦ δείπνου. Συνεπορεύοντο δὲ αὐ-
τῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς·
26 Εἴτις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα
14 ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ
τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι
δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναταί μου μα-
27 θητὴς εἶναι. Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου
28 εἶναι μαθητής. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον
οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν
29 δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν; Ἵνα
μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον, καὶ μὴ ἰσχύ-

οντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρ-
ξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ, Λέγοντες· Ὅτι οὗτος 30
ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν
ἐκτελέσαι. Ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμ- 31
βαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθ-
ίσας πρῶτον βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα
χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρ-
χομένῳ ἐπ' αὐτόν; Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρ- 32
ρω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς
εἰρήνην. Οὕτως οὖν, πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀπο- 33
τάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύ-
ναταί μου εἶναι μαθητής. Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν 34
δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται;
Οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω 35
βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

ΚΕΦ. ιε'. XV.

Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶ- 1
ναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούειν αὐτοῦ. Καὶ 2
διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, λέ-
γοντες· Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται,
καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν 3
παραβολὴν ταύτην, λέγων· Τίς ἄνθρωπος ἐξ 4
ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ
αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς, ἕως
εὕρῃ αὐτό; Καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους 5
ἑαυτοῦ χαίρων· Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκα- 6
λεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς·
Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ
ἀπολωλός·

7 ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν· ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν
τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ
ἐπὶ ἐνενηκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν
8 ἔχουσι μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα
δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει
λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμε-
9 λῶς, ἕως οὗ εὕρῃ; Καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖται
τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα· Συγχάρη-
τέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα.
10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγ-
γέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.
11 Εἶπε δέ· Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν
12 ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι
τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐ-
13 τοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συνα-
γαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς
χώραν μακρὰν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν
14 αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ
πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν
15 ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευ-
θεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκεί-
νης· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ
16 βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοι-
λίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι·
17 καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθών, εἶ-
πε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται
18 ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι; Ἀναστὰς πο-
ρεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ,
Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου·
19 Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίη-
20 σόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς

ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μα-
κρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ,
καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ
τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶ- 21
πε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος
κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς 22
δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώ-
την, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς
τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
δας· Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύ- 23
σατε· καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· Ὅτι οὗτος ὁ 24
υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς
ἦν, καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν 25
δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ
ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας
καὶ χορῶν· Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων, 26
ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· 27
Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου
τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν
ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελ- 28
θεῖν· ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐ-
τόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ, 29
τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν
σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον,
ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ 30
υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ
πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σι-
τευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε 31
μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμά, σά ἐστιν· Εὐ- 32
φρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου
οὗτος

ὅτ᾽ νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη.

ΚΕΦ. ις΄. XVI.

1 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορ-
2 πίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Καὶ φωνήσας αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δυ-
3 νήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ᾽ ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ
4 ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. Ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με
5 εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;
6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας τα-
7 χέως γράψον πεντήκοντα. Ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δέξαι
8 σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος
9 τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μα-
10 μωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. Ὁ πιστὸς ἐν ἐλα-

ἦλθε πρὸς τ̃ πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μα-
κρὰν ἀπέχοντ̃, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ,
καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ 21
τ̃ τράχηλον αὐτοῦ, & κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶ-
πε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τ̃ οὐ-
ρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξι-
κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς 22
δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώ-
την, & ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς
τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
δας· Καὶ ἐνέγκαντες τ̃ μόσχον τ̃ σιτευτὸν θύ- 23
σατε· καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· Ὅτι οὗτος ὁ 24
υἱός μου νεκρὸς ἦν, & ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς
ἦν, καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν 25
δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ
ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας
καὶ χορῶν· Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τ̃ παίδων, 26
ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· 27
Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει· & ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου
τὸν μόσχον τ̃ σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν
ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ, & οὐκ ἤθελεν εἰσελ- 28
θεῖν· ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐ-
τόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ, 29
τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν
σου παρῆλθον, & ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον,
ἵνα μετὰ τ̃ φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ 30
υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τ̃ βίον μετὰ
πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τ̃ μόσχον τ̃ σι-
τευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε 31
μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ, σά ἐστιν· Εὐ- 32
φρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου
οὗτος

οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη.

ΚΕΦ. ιϛ'. XVI.

1 Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκο-
νόμον· καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορ-
2 πίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Καὶ φωνήσας αὐ-
τὸν, εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ;
ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δυ-
3 νήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκο-
νόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ Κύριός μου ἀφαιρεῖ-
ται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ
4 ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. Ἔγνων τί ποιήσω,
ἵνα ὅταν μεταστα θῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με
5 εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος
ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ,
ἔλεγε τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;
6 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθί-
7 σας ταχέως γράψον πεντήκοντα. Ἔπειτα ἑτέρῳ
εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑ-
κατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δέξαι
8 σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. Καὶ
ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας,
ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος
τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φω-
9 τὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. Κἀγὼ ὑ-
μῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μα-
μωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται
10 ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. Ὁ πιστὸς ἐν ἐλα-

χίσῳ, καὶ ὁ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες· καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστιν. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. Εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δέ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος· καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

ἀπὸ τ̃ ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ·
23 ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ
ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τ̃ Ἀβραὰμ ἀπὸ
μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐ-
24 τοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ,
ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βά-
ψῃ τὸ ἄκρον τ̃ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ
καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν
25 τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον,
μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν
τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά·
26 νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ
ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χά-
σμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆ-
ναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ
27 ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· Ἐ-
ρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τ̃
28 οἶκον τ̃ πατρός μου· Ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς·
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ
29 ἔλθωσιν εἰς τ̃ τόπον τοῦτον τ̃ βασάνου. Λέγει
αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωσέα, καὶ τοὺς προ-
30 φήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐ-
χί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν
31 πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ
αὐτῷ· Εἰ Μωσέως καὶ τ̃ προφητῶν οὐκ ἀκούου-
σιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσον-
ται.

ΚΕΦ. ιζ'. XVII.

1 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἀνένδεκτόν ἐστι
μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρ-

χεται. Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικὸς περί- 2
κειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς
τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μι-
κρῶν τούτων. Προσέχετε ἑαυτοῖς· Ἐὰν δὲ ἁ- 3
μάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐ-
τῷ καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. Καὶ ἐὰν 4
ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σὲ, καὶ ἑπτάκις
τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπί σε, λέγων· Μετανοῶ
ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυ- 5
ρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· 6
Εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν
τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· Ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύ-
θητι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.
Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα, ἢποι- 7
μαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως·
Παρελθὼν ἀνάπεσαι; Ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· 8
Ἑτοίμασόν τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος
διακόνει μοι, ἕως φάγω καὶ πίω· καὶ μετὰ ταῦ-
τα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; Μὴ χάριν ἔχει τῷ 9
δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ;
οὐ δοκῶ. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα 10
τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε· ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖ-
οί ἐσμεν· ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκα-
μεν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἰε- 11
ρουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σα-
μαρείας καὶ Γαλιλαίας. Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ 12
εἴς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ
ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρρωθεν. Καὶ αὐτοὶ ἦραν 13
φωνὴν, λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.
Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε 14
ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν
αὐτοὺς,

15 αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι
ἰάθη, ὑπέστρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν
16 Θεόν· Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς
πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν
17 Σαμαρείτης. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν·
Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα
18 ποῦ; Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν
19 τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος. Καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.
20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν φαρισαίων πότε ἔρχεται
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς, καὶ εἶπεν·
Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρή-
21 σεως· Οὐδὲ ἐροῦσιν· Ἰδοὺ ὧδε, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ
22 γὰρ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. Εἶπε
δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε
ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ
23 οὐκ ὄψεσθε. Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ὧδε, ἢ, Ἰδοὺ
24 ἐκεῖ· Μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε· Ὥσπερ γὰρ ἡ
ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν, εἰς τὴν
ὑπ' οὐρανὸν λάμπει· οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
25 που ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολ-
λὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύ-
26 της. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε,
οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
27 Ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι
ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλ-
28 θεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. Ὁ-
μοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθι-
ον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδό-
29 μουν· Ἧς δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων,
ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν
ἅπαντας.

ἅπαντας. Καθὰ καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ 30
ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, 31
ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν
τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν
τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω.
Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. Ὃς ἐὰν ζητήσῃ 32
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· 33
καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν.
Λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ 34
κλίνης μιᾶς· ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτε-
ρος ἀφεθήσεται. Δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ 35
αὐτό· ἡ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφε-
θήσεται. Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παρα- 36
ληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. Καὶ ἀπο- 37
κριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ Κύριε; Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσον-
ται οἱ ἀετοί.

ΚΕΦ. ιή. XVIII.

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν 1
πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν· Λέ- 2
γων· Κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φο-
βούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. Χήρα 3
δέ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐ-
τὸν, λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου
μου. Καὶ οὐκ ἤθελησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ 4
ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦ-
μαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι· Διά γε τὸ 5
παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κρι- 6

τὴς

7 τῆς τῆς ἀδικίας λέγει· Ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσει
τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων
πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μακροθυμῶν
8 ἐπ' αὐτοῖς; Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδί-
κησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
9 ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; Εἶπε
δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι
εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς, τὴν
10 παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς
τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι· ὁ εἷς φαρισαῖος, καὶ ὁ
11 ἕτερος τελώνης. Ὁ φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς
ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεὸς εὐχαριστῶ
σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων,
ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώ-
12 νης. Νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάν-
13 τα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς
οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
ἐπᾶραι· ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέ-
γων· Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.
14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυ-
τὸν, ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψω-
15 θήσεται. Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα
αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμη-
16 σαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος
αὐτὰ, εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με,
καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βα-
17 σιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ
δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ
18 μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐ-
τὸν ἄρχων, λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσας

ζωὴν

ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ 19
Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς,
εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοι- 20
χεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευ-
δομαρτυρήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σε, καὶ τὴν
μητέρα σε. Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξά- 21
μην ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς 22
εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις,
πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν
ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. Ὁ δὲ, 23
ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλού-
σιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περί- 24
λυπον γενόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ
χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλεί-
αν τοῦ Θεοῦ. Εὐκοπώτερον γάρ ἐστι, κάμηλον 25
διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσι-
ον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπαν 26
δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;
Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυ- 27
νατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· 28
Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσα-
μέν σοι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 29
ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀ-
δελφὰς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασι-
λείας τοῦ Θεοῦ, Ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλα- 30
σίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ
ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Παραλαβὼν δὲ τοὺς 31
δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν
εἰς Ἱερουσάλυμα, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γε-
γραμμένα διὰ τῶν προφητῶν, τῷ υἱῷ τοῦ ἀν-
θρώπου. Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ 32
ἐμπαιχθή-

19 ἐμπαιχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυ-
33 σθήσεται· Καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐ-
20 34 τόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. Καὶ
αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα
τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσ-
21 κον τὰ λεγόμενα. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν
22 αὐτὸν εἰς Ἰεριχὼ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ
36 τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπο-
37 ρευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. Ἀπήγει-
23 λαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρ-
38 έρχεται. Καὶ ἐβόησε, λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ,
24 39 ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπεμίμων αὐ-
τῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔ-
40 κραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ
25 Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν·
41 ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν, Λέγων·
26 Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα
42 ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνά-
27 43 βλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν
28 Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ
29 Θεῷ.

ΚΕΦ. ιθ'. XIX.

30 1 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ. Καὶ
2 ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος·
31 καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος·
3 Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύ-
νατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν.
4 Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκο-
32 μωραίαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι δι' ἐκείνης ἤμελ-
λε δι-

λε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀνα- 5
βλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον
γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύ- 6
σας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. Καὶ 7
ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι πα-
ρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Στα- 8
θεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ,
τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι
τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδί-
δωμι τετραπλᾶ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰη- 9
σοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγ-
ένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν.
Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι 10
τὸ ἀπολωλός. Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, 11
προσθεὶς εἶπε παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐ-
τὸν εἶναι Ἰερουσαλήμ, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι
παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀνα-
φαίνεσθαι. Εἶπεν οὖν· Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπο- 12
ρεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασι-
λείαν, καὶ ὑποστρέψαι. Καλέσας δὲ δέκα δούλους 13
ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι.
Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστει- 14
λαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες· Οὐ θέ-
λομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ ἐγένετο 15
ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν,
καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους,
οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον· ἵνα γνῷ τίς διεπραγ-
ματεύσατο. Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων· 16
Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσηργάσατο δέκα μνᾶς.

Καὶ

17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖ ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλα-
χίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέ-
18 κα πόλεων. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων· Κύ-
19 ριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς. Εἶπε δὲ κὰ
20 τούτῳ· Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. Καὶ
ἕτερος ἦλθε, λέγων· Κύριε, ἴδε, ἡ μνᾶ σου,
21 ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· Ἐφοβούμην
γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ
22 οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. Λέγει
δὲ αὐτῷ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ
δοῦλε· ἤδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι,
αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα·
23 Καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ
τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔ-
24 πραξα αὐτό; Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄ-
ρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέ-
25 κα μνᾶς ἔχοντι. Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει
26 δέκα μνᾶς· Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι
δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρ-
27 θήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου
ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ'
αὐτοὺς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ καταφάξατε ἔμ-
28 προσθέν μου. Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμ-
29 προσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγέ-
νετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς
τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο
30 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Εἰπών· Ὑπάγετε εἰς τὴν
κατέναντι κώμην· ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε
πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώ-
31 πων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ
ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· Διὰ τί λύετε; Οὕτως ἐρεῖτε
αὐτῷ·

αὐτῷ. Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. Ἀπελθόντες 32
δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.
Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι 33
αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον; Οἱ δὲ 34
εἶπον· Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. Καὶ ἤ- 35
γαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ ἐπιῤῥίψαν-
τες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβα-
σαν τὸν Ἰησοῦν. Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώ- 36
νυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐγγίζοντος 37
δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν
Ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθη-
τῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ
περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, Λέγοντες· 38
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι
Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψί-
στοις. Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶ- 39
πον πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς
μαθηταῖς σου. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· 40
Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι
κεκράξονται. Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, 41
ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, Λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνως καὶ 42
σὺ, καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰ-
ρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.
Ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπί σε, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί 43
σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί
σε πάντοθεν. Καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα 44
σου ἐν σοί· καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ
λίθῳ· ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκο-
πῆς σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο 45
ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζον-
τας, Λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, 46

οἶκος

οἶκος προσευχῆς ἐστιν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. 47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ 48 πρῶτοι τοῦ λαοῦ· καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

ΚΕΦ. κ'. XX.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 2 γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξου- 3 σίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον· καὶ εἴπατέ 4 μοι· Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ 5 ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ 6 εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων· πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προ- 7 φήτην εἶναι. Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πό- 8 θεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέ- 9 γω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκα- 10 νούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν

δῶσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν, 11
ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ προσέθετο πέμψαι ἕ-
τερον δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτι-
μάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ προσέθετο 12
πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες
ἐξέβαλον. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· 13
Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν·
ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται. Ἰδόντες δὲ 14
αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέ-
γοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀπο-
κτείνωμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονο-
μία. Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπε- 15
λῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπο- 16
λέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπε-
λῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ γένοιτο.
Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε· Τί οὖν ἐστι τὸ γε- 17
γραμμένον τοῦτο· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰ-
κοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;
Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθή- 18
σεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
Καὶ ἐζήτησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς 19
ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ
ὥρᾳ· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι
πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε. Καὶ 20
παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρι-
νομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι· ἵνα ἐπιλάβωνται
αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ
καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ ἐπηρώτησαν 21
αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρ-
θῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσω-

πον,

που, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ δι-
22 δάσκεις· Ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ
23 οὔ; Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε
24 πρὸς αὐτούς· Τί με πειράζετε; Ἐπιδείξατέ
μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν;
25 Ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καί-
26 σαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ οὐκ ἴσχυ-
σαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ·
καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγη-
27 σαν. Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων,
(οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι,) ἐπηρώτη-
28 σαν αὐτὸν, Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔ-
γραψεν ἡμῖν· Ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔ-
χων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα
λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξανα-
29 στήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἑπτὰ οὖν ἀ-
δελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα,
30 ἀπέθανεν ἄτεκνος· Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος
τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος·
31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύτως δὲ καὶ
οἱ ἑπτά· καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.
32 Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ
33 οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ
34 γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου
35 γαμοῦσι καὶ γαμίσκονται· Οἱ δὲ καταξιωθέντες
τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ
36 νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίσκονται· Οὐδὲ
γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ εἰσι· καὶ
37 υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. Ὅτι

δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν
ἐπὶ τῆ βάτῳ, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβρα-
ὰμ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαάκ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ.
Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες 38
γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν 39
γραμματέων, εἶπον· Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.
Οὐκ ἔτολμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶ- 40
πε δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν 41
Δαβὶδ εἶναι; Καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βί- 42
βλῳ ψαλμῶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ
μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, Ἕως ἂν θῶ τοὺς 43
ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Δαβὶδ 44
οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;
Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μα- 45
θηταῖς αὐτοῦ· Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων 46
τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλοῦν-
των ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκα-
θεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
δείπνοις. Οἱ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χη- 47
ρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψον-
ται περισσότερον κρίμα.

ΚΕΦ. κα'. XXI.

Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶ- 1
ρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους.
Εἶδε δέ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν 2
ἐκεῖ δύο λεπτά. Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑ- 3
μῖν, ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων
ἔβαλεν· Ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύον- 4
τος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη

δὲ

δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον
5 ὃν εἶχεν ἔβαλε. Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ
ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμη-
6 ται, εἶπε· Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέ-
ραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ,
7 ὃς οὐ καταλυθήσεται. Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν,
λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ
8 τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; Ὁ δὲ
εἶπε· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγώ
εἰμι· καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε· μὴ οὖν πορευθῆτε
9 ὀπίσω αὐτῶν. Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ
ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέ-
10 σθαι πρῶτον· ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. Τότε
ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος,
11 καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· Σεισμοί τε μεγά-
λοι κατὰ τόπους, καὶ λιμοὶ, καὶ λοιμοὶ ἔσον-
ται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγά-
12 λα ἔσται. Πρὸ δὲ τούτων ἁπάντων ἐπιβαλοῦσιν
ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσι, πα-
ραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, ἀγομέ-
νους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνό-
13 ματός μου. Ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύ-
14 ριον. Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, μὴ προ-
15 μελετᾶν ἀπολογηθῆναι· Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν
στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντιπεῖν, οὐ-
16 δὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. Πα-
ραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ
συγγενῶν, καὶ φίλων· καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν·
17 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ
18 ὄνομά μου. Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ

μὴ ἀπόληται. Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν· Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι, τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἰερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἠχούσης θαλάσσης καὶ σάλου· Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· Ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε, ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω

19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32

ὑμῖν,

ὑμῖν, ὅτι ἀ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν
33 πάντα γένηται. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
σονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.
34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν ὑ-
μῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ, καὶ μεθύσῃ, καὶ
μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς
35 ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη· Ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσε-
ται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον
36 πάσης τῆς γῆς. Ἀγρυπνεῖτε οὖν, ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα
ταῦτα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμ-
37 προσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἦν δὲ τὰς ἡμέ-
ρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ νύκτας
ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλού-
38 μενον Ἐλαιῶν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς
αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κβ'. XXII.

1 Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομέ-
2 νη Πάσχα· Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ
οἱ γραμματεῖς, τὸ, πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφο-
3 βοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς
Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ
4 τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. Καὶ ἀπελθὼν συνελά-
λησε τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, τὸ,
5 πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. Καὶ ἐχάρησαν· καὶ
6 συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. Καὶ ἐξωμο-
λόγησε· καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐ-
7 τὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν
8 ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. Καὶ
ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπών· Πορευ-
θέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγω-

μθμ. Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Πᾶ θέλεις ἑτοιμάσω- 9
μθμ; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ, εἰσελθόντων ὑμῶν 10
εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κε-
ράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ
εἰς τὴν οἰκίαν ὃ εἰσπορεύεται· Καὶ ἐρεῖτε τῷ 11
οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος·
Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
μαθητῶν μου φάγω; Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀν- 12
άγεον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. Ἀπελ- 13
θόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς· καὶ ἡτοί-
μασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέ- 14
πεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. Καὶ εἶ- 15
πε πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο
τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν, πρὸ τοῦ με πα-
θεῖν· Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ 16
αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Θεοῦ. Καὶ δεξάμενος ποτήριον· εὐχαριστήσας 17
εἶπε· Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς·
Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γενή- 18
ματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ ἔλθῃ. Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας 19
ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ
σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο
ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· Ὡσαύτως καὶ 20
τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο
τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί
μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. Πλὴν ἰδοὺ, 21
ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐστὶ
τῆς τραπέζης. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 22
πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. Καὶ αὐτοὶ 23
ἤρξαντο

ἠρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, τὸ, τίς ἄρα
24 εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο
δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς αὐτῶν δο-
25 κεῖ εἶναι μείζων. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασι-
λεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐξουσιά-
26 ζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. Ὑμεῖς δὲ οὐχ
οὕτως· ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γινέσθω ὡς ὁ
27 νεώτερος· καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. Τίς
γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ
ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑ-
28 μῶν ὡς ὁ διακονῶν. Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμε-
μενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου.
29 Κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ
30 πατήρ μου, βασιλείαν· Ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε
ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ
καθίσησθε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα
31 φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων,
Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ
32 σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· Ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ
σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύποτε
33 ἐπιστρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. Ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς
34 φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. Ὁ δὲ εἶπε·
Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκ-
35 τωρ, πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντί-
ου, καὶ πήρας, καὶ ὑποδημάτων, μή τι
36 ὑστερήσατε; Οἱ δὲ εἶπον· Οὐδενός. Εἶπεν οὖν αὐ-
τοῖς· Ἀλλὰ νῦν, ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω,
ὁμοίως καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ
37 ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. Λέγω

ὑμῖν, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ πλεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· Καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. Οἱ 38
δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἱκανόν ἐστι. Καὶ ἐξελθὼν ἐπο- 39
ρεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν·
ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Γε- 40
νόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. Καὶ αὐ- 41
τὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν,
καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο, Λέγων· Πάτερ, 42
εἰ βούλει παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ 43
ἐνισχύων αὐτόν. Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, 44
ἐκτενέστερον προσηύχετο· ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλ- 45
θὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἦρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί 46
καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λα- 47
λοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας,
εἷς τῶν δώδεκα, προήρχετο αὐτῶν, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 48
αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον, 49
εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ παίξομεν ἐν μαχαίρᾳ;
Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ 50
ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν.
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἐᾶτε ἕως τού- 51

του.

πυ. Καὶ ἁψάμενοι τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἰάσατο
52 αὐτόν. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενο-
μένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγοὺς τοῦ
ἱεροῦ, καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξε-
53 ληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; Καθ' ἡμέραν
ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξε-
πτύσατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστιν
54 ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. Συλλαβόντες δὲ
αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
55 ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. Ἁψάν-
των δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων
56 αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. Ἰδοῦσα
δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς,
καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ, εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.
57 Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν, λέγων· Γύναι, οὐκ οἶδα αὐ-
58 τόν. Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη· Καὶ
σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος, εἶπεν· Ἄνθρωπε,
59 οὐκ εἰμί. Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος
τις διϊσχυρίζετο, λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος
60 μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. Εἶπε δὲ
ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παρα-
χρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ὁ
61 ἀλέκτωρ. Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε
τῷ Πέτρῳ· καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λό-
γου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀ-
62 λέκτορα φωνῆσαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ
63 ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. Καὶ
οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν, ἐνέπαιζον αὐ-
64 τῷ, δέροντες. Καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν,
ἐπῄρωτων αὐτοῦ τὸ πρόσωπον· καὶ ἐπηρώτων αὐ-
τὸν, λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παί-

υας σε. Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλε- 65
γον εἰς αὐτόν. Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη 66
τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ
γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδρι-
ον ἑαυτῶν, λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός; εἰπὲ 67
ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ
πιστεύσητε· Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆ- 68
τέ μοι, ἢ ἀπολύσητε. Ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς 69
τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά-
μεως τοῦ Θεοῦ. Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ 70
υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· Ὑμεῖς
λέγετε, ὅτι ἐγώ εἰμι. Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἔτι χρείαν 71
ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ
στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ'. XXIII.

ΚΑὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤ- 1
γαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. Ἤρξαντο
δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες· Τοῦτον εὕρομεν 2
διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι
φόρους διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασι-
λέα εἶναι. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν, 3
λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· Σὺ λέγεις. Ὁ δὲ Πι- 4
λάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους·
Οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.
Οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες· Ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν, 5
διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε. Πιλάτος δὲ ἀκού- 6
σας Γαλιλαίαν, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος
Γαλιλαῖός ἐστι. Καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας 7
Ἡρῴδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρῴδην,

ὄντας

ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις
8 ταῖς ἡμέραις. Ὁ δὲ Ἡρῴδης, ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν,
ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν,
διὰ τὸ ἀκηκόειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζέ
9 τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. Ἐπηρώ-
τα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν
10 ἀπεκρίνατο αὐτῷ. Εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ.
11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρα-
τεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐ-
τὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ
12 Πιλάτῳ. Ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ, τε Πιλάτος
καὶ ὁ Ἡρῴδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων·
προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς.
13 Πιλάτος δὲ, συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς,
14 καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαὸν, Εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον,
ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιον ὑ-
μῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
15 τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. Ἀλλ'
οὐδὲ Ἡρῴδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν,
καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον
16 αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. Ἀνάγ-
17 κην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα.
18 Ἀνεκραξαν δὲ παμπληθεὶ, λέγοντες· Αἶρε τοῦ-
19 τον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν· Ὅστις ἦν
διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει, καὶ φό-
20 νον, βεβλημένος εἰς φυλακήν. Πάλιν οὖν ὁ
Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολῦσαι τὸν
21 Ἰησοῦν. Οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες· Σταύρωσον,
22 σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς·

Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. Ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακήν, ὃν ἠτοῦντο· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου τοῦ ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρόν, φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν· αἳ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυταῖς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. Ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἐθήλασαν. Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς. Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακούργους· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες· Ἄλλους

λους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χρι-
36 στὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ
οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι, καὶ ὄξος προσ-
37 φέροντες αὐτῷ, Καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βα-
38 σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. Ἦν δὲ καὶ
ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν
Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς· ΟΥ-
ΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ
ΙΟΥΔΑΙΩΝ. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακ-
39 ούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ
40 Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβῇ
41 σὺ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; Καὶ
ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπο-
λαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε.
42 Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε,
43 ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον
44 μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. Ἦν δὲ
ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν
45 γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος,
46 καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. Καὶ
φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πάτερ,
εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου·
47 Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκα-
τόνταρχος τὸ γενόμενον, ἐδόξασε τὸν Θεὸν, λέ-
γων· Ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.
48 Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ
τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα,
49 τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη, ὑπέστρεφον. Εἱστή-
κεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ

γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀ- 50
νόματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀ-
γαθὸς καὶ δίκαιος, (οὗτος οὐκ ἦν συγκατα- 51
τεθειμένῳ τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν,) ἀπὸ
Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων· ὃς καὶ προσε-
δέχετο καὶ αὐτ�ὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· Οὗ- 52
τος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ᾐτήσατο τὸ σῶ-
μα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνείλιξεν 53
αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι
λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος.
Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευὴ, καὶ σάββατον ἐπέ- 54
φωσκε. Κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες, 55
αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλι-
λαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη
τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν 56
ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡ-
σύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'. XXIV.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέος 1
ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα, φέρουσαι ἃ ἡτοίμα-
σαν ἀρώματα· καί τινες σὺν αὐταῖς. Εὗρον δὲ 2
τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. Καὶ 3
εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, 4
καὶ ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν
ἀστραπτούσαις. Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, 5
καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς
αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;
Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη· μνήσθητε ὡς ἐλά- 6
λησεν

7 λησεν ὑμῖν, ἐπ ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, Λέγων
Ὅτι δεῖ τ υἱὸν τ ἀνθρώπ παραδοθῆναι εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, ⁊ σταυρωθῆναι·
8 ⁊ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. Καὶ ἐμνήσθησαν
9 τ ῥημάτων αὐτ. Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπ τ
μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα
10 ⁊ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ
Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου,
καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς
11 τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον
αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ
12 ἠπίστουν αὐταῖς. Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔ-
δραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ παρακύψας βλέ-
πει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα· καὶ ἀπῆλθε, πρὸς
13 ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ
αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς
κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἰερουσα-
14 λήμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαούς. Καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν
πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τ συμβεβηκότων
15 τούτων. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ
συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο
16 αὐτοῖς. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ
17 μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τί-
νες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀνταβάλλετε πρὸς ἀλλή-
18 λους περιπατοῦντες, καὶ ἐστὲ σκυθρωποί; Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς
αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἰερουσαλὴμ, ⁊
οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέ-
19 ραις ταύταις; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ
εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς
ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ
λόγῳ

λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ·
Ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 20
ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρω-
σαν αὐτόν· Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν 21
ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλά γε σὺν
πᾶσι τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σή-
μερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκές 22
τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριαι
ἐπὶ τὸ μνημεῖον· Καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα 23
αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων
ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἀπῆλθόν 24
τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ ηὗρον οὕτω
καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. 25
Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὦ ἀνόητοι καὶ βρα-
δεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλη-
σαν οἱ προφῆται· Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χρι- 26
στὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρξάμε- 27
νος ἀπὸ Μωσέως, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφη-
τῶν, διηρμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γρα-
φαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώ- 28
μην οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο πορ-
ρωτέρω πορεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν, 29
λέγοντες· Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν
ἐστὶ, καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ
μεῖναι σὺν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλι- 30
θῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον, εὐ-
λόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. Αὐτῶν δὲ 31
διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν·
καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. Καὶ 32
εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν
καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ
ὁδῷ,

33 ὁδῷ, καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; Καὶ
ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰε-
ρουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα
34 καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας· Ὄντως ἠγέρθη ὁ Κύ-
35 ριος, καὶ ὤφθη Σίμωνι. Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς
36 ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λα-
λούντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν,
37 καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Πτοηθέντες δὲ καὶ
38 ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστὲ, καὶ διατὶ
διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑ-
39 μῶν; Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας
μου· ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ
ἴδετε· ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει,
40 καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέ-
41 δειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἔτι
δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυμα-
ζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐν-
42 θάδε; Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ
43 μέρος, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ λαβὼν,
44 ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι
οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑ-
μῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμέ-
να ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως, καὶ προφήταις, καὶ
45 ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸ
46 νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὅτι οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν
Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέ-
47 ρᾳ, Καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετά-
νοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ
ἔθνη,

ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἰερουσαλήμ. Ὑμεῖς δέ 48
ἐστε μάρτυρες τούτων. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω 49
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑ-
μεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἰερουσαλήμ,
ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε 50
δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας
τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐγέ- 51
νετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ'
αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ 52
προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσα-
λὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. Καὶ ἦσαν διαπαντὸς 53
ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.
Ἀμήν.

ΤΟ ΚΑΤΑ
ΙΩΑΝΝΗΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'. I.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν 1
πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος.
Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάν- 2
τα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ 3
ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ 4
φῶς τῶν ἀνθρώπων· Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ 5
φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο 6
ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ
Ἰωάννης. Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυ- 7
ρήσῃ

ρήσῃ πάντες πιστεύσωσι δι'
8 αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρ-
9 τυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθι-
νὸν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς
10 τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος
δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλα-
12 βον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξ-
ουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ
13 ὄνομα αὐτοῦ· οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θε-
λήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς,
14 ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ
ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν
τιμὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ
15 πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάν-
νης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε, λέγων·
Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμε-
νος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου
16 ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάν-
17 τες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· Ὅτι
ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ
18 ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς
ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν
19 κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕ-
τη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν
οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων Ἱερεῖς καὶ Λευίτας,
20 ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; Καὶ ὡμο-
λόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὡμολόγησεν· Ὅτι
21 οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν·
Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ λέγει· Οὐκ εἰμί.
22 Ὁ προφήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὔ. Εἶπον

ἐν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; Ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου· καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι, ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς, οὔτε Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· Αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν· οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾷ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. Κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων· Ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. Κἀγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. Κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν

36 37 38 23 24 25 39 26 40 27 41 28 42 29 43 30 44 31 45 32 46 33 47 34 48 35

36 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Καὶ ἐμβλέψας τῷ
23 Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.
37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος,
38 καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
24 καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐ-
25 τοῖς· Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί,
(ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Διδάσκαλε,) ποῦ μέ-
26 νεις; Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ
εἶδον ποῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡ-
27 μέραν ἐκείνην· ὥρα δὲ ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἀν-
δρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν
δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολου-
28 θησάντων αὐτῷ. Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν
ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ· Εὑ-
29 ρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον ὁ
43 Χριστός. Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
Ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ Σί-
μων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρ-
44 μηνεύεται Πέτρος. Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ
Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει
45 Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἦν
δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως
46 Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Να-
θαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὃν ἔγραψε Μωσῆς
ἐν τῷ νόμῳ, καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν
47 τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν
αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι
ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου
48 καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον
πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς
49 Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ
Ναθα-

Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἶπόν σοι· Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'. II.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅ, τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ, κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὑδάτων. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγκαν. Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, (καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ·)

10 ὑδωρ.) φωνεῖ τ νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος, καὶ
λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τ καλὸν
οἶνον τίθησι, κ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τ ἐλάσ-
11 σω· σὺ τετήρηκας τ καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύ-
την ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τ σημείων ὁ Ἰησοῦς
51 ἐν Κανᾷ τ Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν
δόξαν αὐτοῦ· κ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθη-
52 12 ταὶ αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ,
αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, κ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· κ ἐκεῖ ἔμειναν ὐ πολλὰς
13 ἡμέρας. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τ Ἰουδαίων,
14 καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. Καὶ εὗρεν
ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας κ πρόβατα κ
15 περιστερὰς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. Καὶ
ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβα-
λεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα κ τοὺς βόας·
καὶ τ κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς
16 τραπέζας ἀνέστρεψε· Καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πω-
λοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποι-
εῖτε τὸν οἶκον τ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.
17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμ-
μένον ἐστίν· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ
18 με. Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, κ εἶπον αὐ-
τῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποι-
19 εῖς; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Λύσατε τ ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
20 ἐγερῶ αὐτόν. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαρά-
κοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ
21 σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; Ἐκεῖνος δὲ
22 ἔλεγε περὶ τ ναοῦ τ σώματος αὐτοῦ. Ὅτε οὖν ἠγέρθη
ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο

ἔλεγεν

ἔλεγλν αὐτοῖς· καὶ ἐπίσδυσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱε- 23
ροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίσδυσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐ-
τοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς 24
οὐκ ἐπίσδυεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γι-
νώσκειν πάντας· Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις 25
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγί-
νωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ΚΕΦ. γ'. III.

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νι- 1
κόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰου-
δαίων· Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς, καὶ 2
εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλή-
λυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα
δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς
μετ' αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· 3
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνω-
θεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Λέ- 4
γει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄν-
θρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν
κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν, καὶ
γεννηθῆναι; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀ- 5
μὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος
καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς 6
σαρκὸς, σάρξ ἐστι· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
Πνεύματος, πνεῦμά ἐστι. Μὴ θαυμάσῃς ὅτι 7
εἶπόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. Τὸ 8
πνεῦμα

πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ
23 ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ
ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ
24 Πνεύματος. Ἀπεκρίθη Νικόδημος, καὶ εἶπεν
10 αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; Ἀπεκρίθη
25 ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκα-
11 λος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὃ
ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡ-
12 μῶν οὐ λαμβάνετε. Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν,
καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς, ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουρά-
1 13 νια, πιστεύσετε; Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν
οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς ὁ υἱὸς
2 14 τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μω-
σῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψω-
15 θῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· Ἵνα πᾶς ὁ πι-
στεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν
3 16 αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον,
ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς
4 ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ
17 ζωὴν αἰώνιον· Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν
αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον,
18 ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων
5 εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη
κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
6 19 μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρί-
σις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠ-
γάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ
7 8 20 τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. Πᾶς
γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ
ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα

αὐτοῦ. Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχε- 21
ται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν
Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰη- 22
σοῦς, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν
γῆν· καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.
Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν, ἐγγὺς 23
τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ καὶ παρε-
γίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. Οὔπω γὰρ ἦν βεβλημέ- 24
νος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. Ἐγένετο οὖν 25
ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίων
περὶ καθαρισμοῦ. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάν- 26
νην καὶ εἶπον αὐτῷ Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν
τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος
βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. Ἀπε- 27
κρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρω-
πος λαμβάνειν οὐδὲν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι 28
εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι ἀπε-
σταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. Ὁ ἔχων 29
τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ
νυμφίου ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει
διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου· αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ
ἐμὴ πεπλήρωται. Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ 30
ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάν- 31
των ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ
τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω
πάντων ἐστί. Καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ 32
καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. Ὁ λαβὼν 33
αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς
ἀληθής ἐστιν. Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς, τὰ ῥή- 34
ματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν
ὁ Θεὸς

35 ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα. Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν,
36 καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φα-
ρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποι-
2 εῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, (καίτοι γε Ἰησοῦς
αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·)
3 ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν
4 Γαλιλαίαν. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς
5 Σαμαρείας. Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας
λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδω-
6 κεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ
πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ
τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ.
7 ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμα-
ρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός
8 μοι πεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν
9 εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει
οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος
ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σα-
μαρειτίδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμα-
10 ρείταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ
ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέ-
γων σοι· Δός μοι πεῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν,
11 καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυ-
νή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ

βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; 12 13 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν· 14 Ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. 15 16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, καὶ εἶπεν· 17 Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· 18 Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, 19 θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν 20 ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει 21 τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς 22 προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ 23 νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας 24 αὐτὸν

αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.
25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται,
ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀνα-
26 γγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ
27 εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς
ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, τί λα-
28 λεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐ-
τῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει
29 τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ
μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χρι-
30 στός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο
31 πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν
32 οἱ μαθηταὶ, λέγοντες· Ῥαββὶ, φάγε. Ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς
33 οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλή-
34 λους· Μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ
τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐ-
35 τοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετρά-
μηνόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ, λέγω
ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσα-
σθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισ-
36 μὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων, μισθὸν λαμβάνει, καὶ
συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπεί-
37 ρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ
λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπεί-
38 ρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερί-
ζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι,
39 καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ
δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐ-

τὸν τ̃ Σαμαρειτῶν, διὰ τ̃ λόγον τ̃ γυναικὸς, μαρτυρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς δὲ ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τ̃ λόγον αὐτοῦ· Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκ ἔτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τ̃ Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ. Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τ̃ Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τ̃ υἱόν· ἤμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε, καταβῆθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. Ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες· Ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. Ἐπυθό-

40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52

θετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότε-
ρον ἔσχε· καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδό-
53 μην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. Ἔγνω οὖν ὁ πα-
τὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς
54 καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο πάλιν δεύτερον
σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας
εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. ε'. V.

1 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη
2 ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς
Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα,
ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, πέντε στοὰς ἔ-
3 χουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν
ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχο-
4 μένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν· Ἄγγελος γὰρ κα-
τὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ
ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ
τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δή-
5 ποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δέ τις ἄνθρωπος
ἐκεῖ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ.
6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι
πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς
7 γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε,
ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ
8 ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειραι, ἆρον τὸν κράββατόν
9 σου, καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ
ἄνθρωπος· καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ πε-

ελεπάτη. ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸ κράββατον. 10
Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἆρον τὸ κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. 11
Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι· Ἆρον τὸ κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; 12
Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. 13
Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοὶ γένηται. 14
Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 15
Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. 16
Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. 17
Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. 18
Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 19
Ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 20
Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ· Οὐδὲ 21 22

δὲ γὴ ὁ πατὴρ κρίνῃ οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν
23 πᾶσιν δέδωκε τῷ υἱῷ· Ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν
υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τ̃ πατέρα· ὁ μὴ τιμῶν τ̃ υἱὸν,
24 οὐ τιμᾷ τ̃ πατέρα τ̃ πέμψαντα αὐτόν. Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τ̃ λόγον μου ἀκούων,
καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχῃ ζωὴν αἰώ-
νιον· καὶ εἰς κρίσιν σὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβη-
25 κεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. Ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν,
ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσι τ̃ φωνῆς τ̃ υἱοῦ τ̃ Θεοῦ·
26 καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ
ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν
27 ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ
28 κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. Μὴ θαυ-
μάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ
ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τ̃ φωνῆς αὐτοῦ
29 Καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς
ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς
30 ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ᾽
ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρί-
σις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα
τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τ̃ πέμψαντός με
31 πατρός. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ
32 μαρτυρία μου σὐκ ἔστιν ἀληθής. Ἄλλος ἐστὶν ὁ
μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ
33 μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ὑμεῖς ἀπε-
στάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ
34 ἀληθείᾳ· Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρ-
τυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς
35 σωθῆτε. Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος
καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι

πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἔχω 36
τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα
ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ
τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ
πατήρ με ἀπέσταλκε. Καὶ ὁ πέμψας με πα- 37
τὴρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν
αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑω-
ράκατε· Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα 38
ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς
οὐ πιστεύετε. Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς 39
δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί
εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. Καὶ οὐ θέλετε 40
ἐλθεῖν πρός με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν παρὰ 41
ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· Ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι 42
τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. Ἐγὼ 43
ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ
λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνό-
ματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. Πῶς δύνασθε 44
ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμ-
βάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ
οὐ ζητεῖτε; Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑ- 45
μῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν,
Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε 46
Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεί-
νος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ 47
πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς 1
Θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.
Καὶ

2 Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἑώρων
αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.
3 Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθ-
4 ητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ
5 πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Ἐπάρας οὖν ὁ
Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμενος ὅτι
πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν
Φίλιππον· Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φά-
6 γωσιν οὗτοι; (Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν·
7 αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν.) Ἀπεκρίθη αὐ-
τῷ Φίλιππος· Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ
ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι
8 λάβῃ. Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
9 Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· Ἔστι παι-
δάριον ἓν ὧδε ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ
δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;
10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀ-
ναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.
Ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεν-
11 τακισχίλιοι. Ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μα-
θηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψα-
12 ρίων ὅσον ἤθελον. Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Συναγάγετε τὰ περισ-
13 σεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. Συν-
ήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους
κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων,
14 ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ οὖν ἄνθρω-
ποι ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον·
Ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος
15 εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρ-

χαν, & ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.
Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 16
ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, 17
ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. &
σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐ-
τοὺς ὁ Ἰησοῦς. Ἥτε θάλασσα, ἀνέμου μεγά- 18
λου πνέοντος, διηγείρετο. Ἐληλακότες οὖν ὡς 19
σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν
Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, & ἐγγὺς
τοῦ πλοίου γινόμενον· & ἐφοβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει 20
αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. Ἤθελον οὖν 21
λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· & εὐθέως τὸ πλοῖον
ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. Τῇ ἐπαύρι- 22
ον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν
ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο
εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνε-
εισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ
πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλ-
θον· Ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος 23
ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαρι-
στήσαντος τοῦ Κυρίου. Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι 24
Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνε-
βησαν & αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Κα-
περναούμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. Καὶ εὑρόντες αὐτὸν 25
πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, πότε
ὧδε γέγονας; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, & εἶπεν· 26
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι
εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων,
& ἐχορτάσθητε. Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν 27
ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς
ζωὴν

ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τ̃ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει·
τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ Θεός. Εἶπον οὖν
16 πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔρ-
17 γα τ̃ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τ̃ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς
30 ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν
18 ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν
19 σοι; τί ἐργάζῃ; Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα
31 ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γεγραμμένον·
Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.
20 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
21 ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τ̃
οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρ-
22 33 τον ἐκ τ̃ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. Ὁ γὰρ ἄρτος τ̃
Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν
34 διδοὺς τῷ κόσμῳ. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύ-
35 ριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. Εἶπε
δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τ̃ ζωῆς·
ὁ ἐρχόμενος πρός με, οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ
23 36 πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. Ἀλλ'
εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε.
24 37 Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ
38 τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. Ὅτι
καταβέβηκα ἐκ τ̃ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ
25 θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
39 ψαντός με. Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
26 ψαντός με πατρὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι,
μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν
40 τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα
7 τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν,
καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ

ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγ- 41
γυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν· Ἐ-
γώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
Καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰω- 42
σὴφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μη-
τέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καταβέβηκα; Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν 43
αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. Οὐδεὶς δύ- 44
ναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμ-
ψας με ἑλκύσῃ αὐτὸν, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς 45
προφήταις· Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ
Θεοῦ. Πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ
μαθὼν, ἔρχεται πρός με. Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις 46
ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος
ἑώρακε τὸν πατέρα. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ 47
πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ἐγώ εἰμι 48
ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ 49
μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. Οὗτός ἐστιν 50
ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις
ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. Ἐγώ εἰμι ὁ 51
ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν
τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν
αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ
μού ἐστιν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου
ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, 52
λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν
σάρκα φαγεῖν; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 53
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν
σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ
τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Ὁ τρώ- 54
γων

γων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ
55 ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶ-
56 σις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις. Ὁ τρώ-
γων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα,
57 ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. Καθὼς ἀπέστειλέ
με ὁ ζῶν πατὴρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα·
καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ.
58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς·
οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ
ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον, ζήσεται
59 εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, δι-
60 δάσκων ἐν Καπερναούμ. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον· Σκληρός ἐστιν
61 οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; Εἰ-
δὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ
τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο
62 ὑμᾶς σκανδαλίζει; Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον;
63 Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠ-
φελεῖ οὐδέν. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάλημαι ὑμῖν,
64 πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν. Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν
τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν. ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰη-
σοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ
65 παραδώσων αὐτόν. Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἰρη-
κα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με ἐὰν
66 μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. Ἐκ
τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς
τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.
67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς
68 θέλετε ὑπάγειν; Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων
Πέτρος·

Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν; Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

ΚΕΦ. ζ'. VII.

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι· εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,

τότε

τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ φανε-
11 ρῶς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζή-
τουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖ-
12 νος; Καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν
τοῖς ὄχλοις. οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλ-
13 λοι δὲ ἔλεγον· Οὔ· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. Οὐδ-
εὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ
14 τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσού-
σης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε.
15 Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς οὗ-
16 τος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; Ἀπε-
κρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδα-
χὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με.
17 Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσε-
ται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ
18 ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. Ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν
δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν
τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ
19 ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. Οὐ Μωσῆς δέδωκεν
ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον;
20 τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος,
καὶ εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖ-
21 ναι; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἓν
22 ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε. Διὰ τοῦ-
το Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, (οὐχ
ὅτι ἐκ τοῦ Μωσέως ἐστὶν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,)
23 καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. Εἰ
περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ,
ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε
ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ;
24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρί-

σιν

σιν κελεύσαι. Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυ- 25
μιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι;
Καὶ ἴδε, παῤῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέ- 26
γουσι· μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι
οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; Ἀλλὰ τοῦτον οἴ- 27
δαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται,
οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ 28
διδάσκων ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων· Κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴ-
δατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα,
ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴ-
δατε. Ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰ- 29
μι, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. Ἐζήτουν οὖν αὐ- 30
τὸν πιάσαι· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν
χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. Πολλοὶ 31
δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλε-
γον· Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείονα
σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος ἐποίησεν; Ἤ- 32
κουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ
αὐτοῦ ταῦτα· καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ
ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. Εἶπεν 33
οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ'
ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά
με. Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου 34
εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Εἶπον 35
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος μέλλει
πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ
εἰς τὴν Διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύ-
εσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; Τίς ἐστιν οὗ- 36
τος ὁ λόγος ὃν εἶπε· Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑ-
ρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλ-
θεῖν; Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς 37
ἑορτῆς

ἑορτῆς εἰσήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων· Ἐάν
38 τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με, καὶ πινέτω. Ὁ
πιστεύων εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποτα-
μοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶν-
39 τος. (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔ-
μελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω
γὰρ ἦν Πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐ-
40 δοξάσθη.) Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τοῦ
λόγου, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης.
41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. ἄλλοι δὲ
ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρ-
42 χεται; Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος
Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου
43 ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν
44 τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ
αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ'
45 αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς
46 ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθη-
σαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄν-
47 θρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθη-
σαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πε-
48 πλάνησθε; Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν
49 εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; Ἀλλ' ὁ ὄχλος
οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί
50 εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν
51 νυκτὸς πρὸς αὐτὸν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νό-
μος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ
52 παρ' αὐτοῦ πρῶτον, καὶ γνῷ τί ποιεῖ; Ἀπε-
κρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γα-
λιλαίας εἶ; ἐρεύνησον, καὶ ἴδε, ὅτι προφήτης

ἐκ

φὴ τ Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερ. Καὶ ἐπορεύθη 53
ἕκας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. η'. VIII.

Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τ Ἐλαιῶν. 1 14
Ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ 2
πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας
ἐδίδασκεν αὐτούς. Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς 3
καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοι- 15
χείᾳ κατειλημμένην· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέ- 10
σῳ, λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ 4
κατείληπται ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη· Ἐν δὲ 5
τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας 1
λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; Τοῦτο δὲ ἔ- 6 1
λεγον πειράζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν 1
αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύ-
λῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρω- 7
τῶντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος τ λίθον ἐπ'
αὐτῇ βαλέτω. Καὶ πάλιν κάτω κύψας, ἔ- 8 2
γραφεν εἰς τὴν γῆν. Οἱ δὲ, ἀκούσαντες, καὶ 9
ὑπὸ τ συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἷς
καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τ πρεσβυτέρων ἕως τ
ἐσχάτων· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ
ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἑστῶσα. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰη- 10
σοῦς, καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τ γυναι-
κὸς, εἶπεν αὐτῇ· Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ
κατήγοροί σου; οὐδείς σε κατέκρινεν; Ἡ δὲ 11
εἶπεν· Οὐδείς, Κύριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω. πορεύου, καὶ μηκέτι
ἁμάρτανε. Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε, 12
λέγων·

λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τ̃ κόσμυ· ὁ ἀκολυθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ,
13 ἀλλ' ἕξῃ τὸ φῶς τ̃ ζωῆς. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρ-
14 τυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ πᾶ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι, καὶ πᾶ ὑπάγω.
15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. Καὶ
16 ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμὶ, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με
17 πατήρ. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται,
18 ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυ-
19 ρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τ̃ πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδειτε, καὶ τ̃ πατέρα μου ἤδειτε ἄν.
20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐ-
21 τοῦ. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ
22 δύνασθε ἐλθεῖν. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
23 ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τ̃ κάτω ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ τ̃ ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τ̃ κόσμυ τούτυ ἐστὲ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τ̃ κόσμυ τούτυ.
24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρ-

τίαις

ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ, τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι· κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. Καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστιν. οὐκ ἀφῆκε με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ. Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας. Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. Ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ

παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε. Ἀπεκρίθησαν
39 25 καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι.
Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ
26 ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε ἄν. Νῦν
40 δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀ-
λήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ
27 28 Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. Ὑμεῖς
41 ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν
αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα
42 πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε
29 ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἥκω·
οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με
30 31 43 ἀπέστειλε. Διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γι-
νώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν.
44 Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ, καὶ τὰς ἐπι-
θυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος
32 ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ οὐκ ἔστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ.
33 ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι
45 ψεύστης ἐστὶ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ὅτι
34 46 τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. Τίς ἐξ ὑ-
μῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν
47 λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; Ὁ ὢν ἐκ
35 τοῦ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο
36 48 ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. Ἀπε-
κρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ
37 καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ, καὶ
49 38 δαιμόνιον ἔχεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαι-
μόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ
50 ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν

δόξαν

δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 51
Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανε, καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. 52
Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον. τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν 53
ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι. Καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· κἂν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 54 55
Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη· Εἶπον 56
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; Εἶπεν αὐτοῖς 57
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμί. Ἦραν οὖν λίθους ἵνα 58
βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ παρῆγεν οὕτως. 59

ΚΕΦ. θ'. IX.

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ 1
αὐτοῦ, λέγοντες· Ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρίθη 2 3
ὁ Ἰησοῦς·

ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς
αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ
4 ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμ-
ψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν. ἔρχεται νὺξ, ὅτε
5 οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ
6 ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε
χαμαὶ, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος,
καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ
7 τυφλοῦ· Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε, νίψαι εἰς
τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, (ὃ ἑρμηνεύε-
8 ται, ἀπεσταλμένος.) Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ
ἦλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες
αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ
9 οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; Ἄλλοι
ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ· Οὐκ ὅμοιος
10 αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγε· Ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἔ-
λεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνεῴχθησάν σοι οἱ ὀφ-
11 θαλμοί; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Ἄνθρω-
πος, λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ
ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ εἶπέ μοι·
Ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ
νίψαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα.
12 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ
13 οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν
14 ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν
ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλ-
15 μούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πη-
λὸν ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψά-
16 μην, καὶ βλέπω. Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων
τινές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ

Θεοῦ, ὁτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον·
Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα
σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέ- 17
γουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί λέγεις περὶ αὐ-
τοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν·
ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰου- 18
δαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν,
ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀνα-
βλέψαντος· Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· 19
Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι
τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; Ἀπε- 20
κρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπον· Οἴ-
δαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυ-
φλὸς ἐγεννήθη· Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδα- 21
μεν· ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς
οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρω-
τήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶ- 22
πον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους·
ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐ-
τὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γέν-
ηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλι- 23
κίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν τὸν 24
δεύτερον ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπον
αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι
ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. Ἀπεκρίθη 25
οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν,
οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν, ἄρτι βλέπω.
Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνε- 26
ῳξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· 27
Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν
θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μα-
θηταὶ

28 θηταὶ γινόμεθα; Ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν, καὶ
εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ
29 Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι
Μωσῇ λελάληκεν ὁ Θεός· Τοῦτον δὲ οὐκ οἴ-
30 δαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος,
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν
ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστὶ, καὶ ἀνέῳξέ
31 μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτω-
λῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ,
32 καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ
αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς
33 τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ
34 Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν,
καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅ-
λος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον
35 αὐτὸν ἔξω. Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐ-
τὸν ἔξω· καὶ εὑρὼν αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πι-
36 στεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος,
καὶ εἶπε· Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐ-
37 τόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐ-
38 τὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ
ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.
39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσ-
μον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπω-
40 σι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. Καὶ ἤκου-
σαν ἐκ τῶν Φαρισαίων τοῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐ-
τοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσ-
41 μεν; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ
ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε· Ὅτι βλέ-
πομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

ΚΕΦ. ι'. X.

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμε- 1
νος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προ-
βάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος
κλέπτης ἐστὶ καὶ λῃστής· ὁ δὲ εἰσερχόμε- 2
νος διὰ τῆς θύρας, ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. Τούτῳ ὁ 3
θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄ-
νομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρό- 4
βατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται·
καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι
τὴν φωνὴν αὐτοῦ. Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολου- 5
θήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ
οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν 6
παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ
οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν 7
οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Πάν- 8
τες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί·
ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. Ἐγώ εἰ- 9
μι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσε-
ται· καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὑ-
ρήσει. Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ 10
καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι,
καὶ περισσὸν ἔχωσιν. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ κα- 11
λός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθη-
σιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· Ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ 12
ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεω-
ρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα,
καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορ-
πίζει

13 πιζει τὰ πρόβατα· Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι
μισθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προ-
14 βάτων. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, καὶ γι-
νώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.
15 Καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ, κἀγὼ γινώσκω
τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν
16 προβάτων. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν
ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγα-
γεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· καὶ γενήσεται
17 μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ
με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα
18 πάλιν λάβω αὐτήν. Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ'
ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξου-
σίαν ἔχω θεῖναι αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν
λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον πα-
19 ρὰ τοῦ πατρός μου. Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο
20 ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. Ἔλε-
γον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει, καὶ
21 μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦ-
τα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαι-
μόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;
22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις,
23 καὶ χειμὼν ἦν. Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ
24 ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. Ἐκύκλωσαν
οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἕως
πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς,
25 εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ
ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα
26 μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· Ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ
γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον

ὑμῖν. Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τ φωνῆς μου ἀκούει, 27
κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι·
Κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ 28
ἀπόλωνται εἰς τ αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσῃ τις
αὐτὰ ἐκ τ χειρός μου. Ὁ πατήρ μου ὃς δέδω- 29
κέ μοι, μείζων πάντων ἐστί· καὶ οὐδεὶς δύναται
ἁρπάζειν ἐκ τ χειρὸς τ πατρός μου. Ἐγὼ καὶ 30
ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λί- 31
θους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. Ἀπε- 32
κρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα
ὑμῖν ἐκ τ πατρός μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔρ-
γον λιθάζετέ με; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰου- 33
δαῖοι, λέγοντες· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζο-
μέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄν-
θρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. Ἀπεκρίθη 34
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ
νόμῳ ὑμῶν· Ἐγὼ εἶπα, θεοί ἐστε; Εἰ ἐκείνους 35
εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τ Θεοῦ ἐγένετο,
καὶ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή· Ὃν ὁ πατὴρ ἡ- 36
γίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τ κόσμον, ὑμεῖς λέγετε
ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς τ Θεοῦ εἰμι; Εἰ 37
δὲ ποιῶ τὰ ἔργα τ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 38
Εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πι-
στεύσατε· ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πα-
τὴρ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν 39
πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Καὶ 40
ἀπῆλθε πάλιν πέραν τ Ἰορδάνου, εἰς τ τόπον
ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ
ἔμεινεν ἐκεῖ. Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ 41
ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐ-
δέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου,
ἀληθῆ

ἀληθῆ ἦν. Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ια'. XI.

1 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθα-
νίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς
2 ἀδελφῆς αὐτῆς. (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα
τὸν Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας
αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς· ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζα-
3 ρος ἠσθένει.) Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς
αὐτὸν, λέγουσαι· Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀ-
4 σθενεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Αὕτη ἡ
ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς
δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ
5 δι' αὐτῆς. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν,
6 καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον. Ὡς
οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ
7 ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. Ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει
τοῖς μαθηταῖς· Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πά-
8 λιν. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν
ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν
9 ὑπάγεις ἐκεῖ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώ-
δεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς τοῦ
10 κόσμου τούτου βλέπει. Ἐὰν δέ τις περιπατῇ
ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν
11 ἐν αὐτῷ. Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς·
Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ
12 πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. Εἶπον οὖν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσε-
13 ται. Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ·

ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ
ὕπνου λέγει. Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 14
παῤῥησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε· Καὶ χαίρω δι' 15
ὑμᾶς, (ἵνα πιστεύσητε,) ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ
ἀπέλθωμεν πρὸς αὐτόν. Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λε- 16
γόμενος Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς· Ἀπέλθω-
μεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλ- 17
θὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας
ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία 18
ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκα-
πέντε.) Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν 19
πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα
παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.
Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχε- 20
ται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκά-
θεζεν. Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· 21
Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν
ἐτεθνήκει· Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ 22
τὸν Θεὸν, δώσει σοι ὁ Θεός. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη- 23
σοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. Λέγει αὐτῷ 24
Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει
ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· 25
Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς
ἐμὲ, κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται· Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ 26
πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα.
Πιστεύεις τοῦτο; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· ἐγὼ 27
πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ,
ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. Καὶ τοῦτο 28
εἰπὼν ἀπῆλθε, καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀ-
δελφὴν αὐτῆς λάθρα, εἰπών· Ὁ διδάσκα-
λος πάρεστι, καὶ φωνεῖ σε. Ἐκείνη ὡς ἤκου- 29
σεν,

σεν, ἐγείρεται ταχύ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐ-
30 τόν. (Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώ-
μην· ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐ-
31 τῷ ἡ Μάρθα.) Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ'
αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτὴν,
ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλ-
θεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· Ὑπάγει
32 εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. Ἡ οὖν
Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐ-
τὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐ-
τῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ
33 ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν,
καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας,
ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυ-
34 τόν· Καὶ εἶπε· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν
35 αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰη-
36 σοῦς. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει
37 αὐτόν. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύνατο
οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ,
38 ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς οὖν
πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς
τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος
39 ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἄρατε τὸν
λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος
Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι.
40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν
41 πιστεύσῃς, ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; Ἦραν οὖν
τὸν λίθον, οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κείμενος. Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε· Πά-
42 τερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου· Ἐγὼ δὲ
ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν

ὄχλον τ προσευχῶται εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι
σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ με- 43
γάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. Καὶ 44
ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς, δεδεμένος τὰς πόδας,
& τὰς χεῖρας κειρίαις· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδα-
ρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύ-
σατε αὐτὸν, & ἄφετε ὑπάγειν. Πολλοὶ οὖν ἐκ 45
τ Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν, καὶ
θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν
εἰς αὐτόν. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς 46
τοὺς Φαρισαίους, & εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ
Ἰησοῦς. Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς & οἱ Φα- 47
ρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν; ὅτι
οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ. Ἐὰν 48
ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐ-
τόν· καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν
& τ τόπον & τὸ ἔθνος. Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν 49
Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου,
εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν· Οὐδὲ λο- 50
γίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος
ἀποθάνῃ ὑπὲρ τ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος
ἀπόληται. Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν· ἀλ- 51
λὰ ἀρχιερεὺς ὢν τ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, προεφή-
τευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ
τ ἔθνους, Καὶ οὐχ ὑπὲρ τ ἔθνους μόνον, ἀλλ' 52
ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα
συναγάγῃ εἰς ἕν. Ἀπ' ἐκείνης οὖν τ ἡμέρας 53
συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς 54
οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰου-
δαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν
ἐγγὺς τ ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν·
κἀκεῖ

55 κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ
ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολ-
43 λοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ
44 πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. Ἐζήτουν οὖν τὸν
56 Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστη-
κότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν
57 ἑορτήν; Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φα-
45 ρισαῖοι ἐντολὴν, ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύ-
σῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ιβ'. XII.

46
1 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα
47 ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος
48 ὁ τεθνηκὼς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν
2 οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ
δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ.
49 3 Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρ-
δου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ
50 Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πό-
δας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς
4 τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
51 Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν
5 παραδιδόναι· Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη
τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;
52 6 Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμε-
λεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσ-
53 σόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶ-
54 πεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέ-
8 ραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς
πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ

δὲ ὁ πάντες ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν· Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, Ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννά· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς ἐστι γεγραμμένον· Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· Οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. Ἔρχεται Φιλίππος

Φίλιππον καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν
23 Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ
24 ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου
πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος
μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.
25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν·
καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
26 τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. Ἐὰν
ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου
εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ
ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.
27 Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται. Καὶ τί εἴπω; Πάτερ,
σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο
28 ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. Πάτερ, δόξασόν
σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·
29 Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω. Ὁ οὖν ὄχλος
ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γεγενῆσθαι.
30 Ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἀπε-
κρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ αὕτη ἡ
31 φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. Νῦν κρίσις ἐστὶ
τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου
32 ἐκβληθήσεται ἔξω. Κἀγὼ, ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς
33 γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. (Τοῦτο δὲ
ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀπο-
34 θνήσκειν.) Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠ-
κούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν
αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
35 θρώπου; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μι-

κρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι. περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. Ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε 36
εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος 37
ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν· Ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, 38
ὃν εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; Διὰ 39
τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, 40
καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπι-
στραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Ταῦτα εἶπεν Ἡ- 41
σαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων 42
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγω-
γοι γένωνται· Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀν- 43
θρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ 44
ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. Καὶ ὁ θεω- 45
ρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. Ἐγὼ φῶς 46
εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. Καὶ ἐάν τις μου 47
ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν. Οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσ-
μον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. Ὁ ἀθετῶν 48
ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν

κρίνοντα

κελίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε, ἐκεῖνος
49 κελινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ὅτι ἐγὼ
ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ὁ πέμψας με
36 πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί
50 λαλήσω. Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰ-
ώνιός ἐστιν. ἃ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ μοι
37 ὁ πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

38 ΚΕΦ. ιγ'. XIII.

39 1 ΠΡὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς
ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ
40 τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας
τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγά-
41 2 πησεν αὐτούς. Καὶ δείπνου γινομένου, (τοῦ διαβόλου
ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα
Σίμωνος Ἰσκαριώτου, ἵνα αὐτὸν παραδῷ·)
42 3 Εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πα-
τὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ
43 4 πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει· Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου,
καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια· καὶ λαβὼν λέντιον, διέζω-
44 5 σεν ἑαυτόν. Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα,
καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ
45 6 ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. Ἔρχε-
ται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει αὐτῷ
ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;
46 7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὃ ἐγὼ ποιῶ,
47 8 σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. Λέγει
αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου
48 εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν
9 μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. Λέγει
αὐτῷ

αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. Ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε, ἐὰν ποιῆτε αὐτά. Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων, ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος

23 τίνος λέγει. Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγά-
24 πα ὁ Ἰησοῦς. Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος
25 πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. Ἐπιπεσὼν δὲ
ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ·
26 Κύριε, τίς ἐστιν; Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐ-
κεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω.
Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδᾳ Σί-
27 μωνος Ἰσκαριώτῃ. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τό-
τε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν
28 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. Τοῦ-
το δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶ-
29 πεν αὐτῷ. Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσό-
κομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· ἢ
30 τοῖς πτωχοῖς ἵνα τί δῷ. Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον
31 ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ. Ὅτε οὖν
ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ
32 ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. Εἰ ὁ
Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει
33 αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. Τεκ-
νία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ
με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις· Ὅτι ὅπου
ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· καὶ ὑμῖν
34 λέγω ἄρτι. Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα
ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα
35 καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ἐν τούτῳ γνώ-
σονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε ἐὰν ἀγά-
36 πην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέ-
τρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν
ἀκολουθῆσαι,

ἀκολουθήσω, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

37 38

ΚΕΦ. ιδ'. XIV.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία. πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. Καὶ ἐὰν πορευθῶ, καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν· ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, κἀκεῖ ὑμεῖς ἦτε. Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή. οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν. Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακώς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

πατὴρ

πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ
ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ
11 ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. Πιστεύετέ
μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί
ἐστιν· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ
12 μοι. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς
ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει,
καὶ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν
13 πατέρα μου πορεύομαι. Καὶ ὅ, τι ἂν αἰτήσητε
ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω· ἵνα δοξασθῇ
14 ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. Ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ
15 ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με,
16 τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε. Καὶ ἐγὼ ἐρω-
τήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει
17 ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· Τὸ
Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται
λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐ-
τό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῖν
18 μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρ-
19 φανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἔτι μικρὸν, καὶ
ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεω-
20 ρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. Ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ
πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν ὑ-
21 μῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου, καὶ τηρῶν αὐτάς,
ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με,
ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου· κἀγὼ ἀγα-
22 πήσω αὐτὸν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. Λέ-
γει αὐτῷ Ἰούδας· (οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης·) Κύριε,
τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυ-
τὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς,
καὶ

καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς 24
λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. 25
Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· Ὁ 26
δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην 27
τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. Ἠκούσατε ὅτι 28
ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον· Πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μού ἐστι. Καὶ νῦν εἰρηκα ὑμῖν πρὶν γε- 29
νέσθαι· ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. Οὐκ ἔτι πολ- 30
λὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· Ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτω ποιῶ· ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. 31

ΚΕΦ. ιε'. XV.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ πα- 1
τήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐ- 2
μοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. Ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν 3
λόγον

4 λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. Μείνατε ἐν ἐμοὶ,
κἀγὼ ἐν ὑμῖν· καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται
καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν
τῇ ἀμπέλῳ· οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐ-
5 μοὶ μείνητε. Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς
τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν αὐ-
τῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐ-
6 μοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. Ἐὰν μή τις μεί-
νῃ ἐν ἐμοὶ, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξη-
ράνθη· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ, καὶ εἰς πῦρ βάλλουσι,
7 καὶ καίεται. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ, καὶ τὰ ῥή-
ματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε, αἰτή-
8 σεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη
ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ
9 γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. Καθὼς ἠγάπησέ με
ὁ πατὴρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν
10 τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου
τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς
ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα, καὶ
11 μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ
12 χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ
ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα
13 ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,
ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων
14 αὐτοῦ. Ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα
15 ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δού-
λους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ
κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα
ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα
16 ὑμῖν. Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ
ἐξελεξάμην

ἐξελεξάμην ὑμᾶς, ⁊ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, ⁊ καρπὸν φέρητε, ⁊ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ, τι ἂν αἰτήσητε τ̃ πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. Εἰ ἐκ τ̃ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τ̃ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. Μνημονεύετε τ̃ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τ̃ λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τ̃ ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τ̃ πέμψαντά με. Εἰ μὴ ἦλθον, ⁊ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τ̃ ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ ἐμὲ μισῶν, ⁊ τ̃ πατέρα μου μισεῖ. Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ ⁊ ἑωράκασι, ⁊ μεμισήκασι ⁊ ἐμὲ ⁊ τ̃ πατέρα μου. Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τ̃ νόμῳ αὐτῶν· Ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, (τὸ Πνεῦμα τ̃ ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται,) ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ιϛ'. XVI.

1 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλι-
2 σθῆτε. Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς·
Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς,
3 δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. Καὶ ταῦτα
ποιήσουσιν ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα
4 οὐδὲ ἐμέ. Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα
ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐ-
γὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ
5 εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. Νῦν δὲ ὑπάγω
πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐ-
6 ρωτᾷ με· Ποῦ ὑπάγεις; Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελά-
ληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν
7 καρδίαν. Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν,
συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ μὴ
ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς
ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς
8 ὑμᾶς. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος, ἐλέγξει τὸν κόσμον
περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ
9 κρίσεως. Περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύ-
10 ουσιν εἰς ἐμέ. Περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν
πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με.
11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τού-
12 του κέκριται. Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ'
13 οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖ-
νος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς
εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ'
ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ
14 ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξά-
σει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑ-
μῖν.

μῖν. Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ, ἐμά ἐστι· διὰ 15
τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀνα-
γγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πά- 16
λιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω
πρὸς τὸν πατέρα. Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ- 17
τοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν·
Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν,
καὶ ὄψεσθέ με· καί· Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν
πατέρα; Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ 18
Μικρὸν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. Ἔγνω οὖν ὁ 19
Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶ-
πον· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μι-
κρὸν, καὶ ὄψεσθέ με; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 20
ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσ-
μος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ'
ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. Ἡ γυνὴ ὅταν 21
τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς·
ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημο-
νεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη
ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην 22
μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ
χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν
οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ- 23
ρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀ-
νόματί μου, δώσει ὑμῖν. Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε 24
οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε,
ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν 25
παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα
ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ
παρ-

26 παῤῥησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. Ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε·
καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα
27 περὶ ὑμῶν· Αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς,
ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι
28 ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. Ἐξῆλθον παρὰ
τοῦ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν
ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πα-
29 τέρα. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε,
νῦν παῤῥησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμι-
30 αν λέγεις. Νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ
χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πιστ-
31 εύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς
32 ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύετε; Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα,
καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ
ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος,
33 ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. Ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσ-
μῳ θλῖψιν ἕξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκη-
κα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ιζ'. XVII.

1 ΤΑῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε·
Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν υἱὸν,
2 ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε· Καθὼς ἔδωκας
αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδω-
3 κας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη
δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν
μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν
4 Χριστόν. Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔρ-

ην ἐπλείωσι ὁ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. Καὶ νῦν δόξασόν με σὺ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σε τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ εἰσιν· Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐμά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, κἀγὼ πρός σε ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρός σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. Ἁγίασον

σον αὐτὰς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς
18 ἀλήθειά ἐστι. Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσ-
μον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτὰς εἰς τὸν κόσμον.
19 Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτὸν, ἵνα
20 καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ
περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν
πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ·
21 Ἵνα πάντες ἓν ὦσι, καθὼς σὺ πάτερ ἐν ἐμοὶ,
κἀγὼ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν·
ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
22 Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα
αὐτοῖς· ἵνα ὦσιν ἓν, καθὼς ἡμεῖς ἓν ἐσμεν.
23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοὶ, ἵνα ὦσι τε-
τελειωμένοι εἰς ἕν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος
ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτὰς,
24 καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. Πάτερ, οὓς δέδωκάς
μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, κἀκεῖνοι ὦσι
μετ' ἐμοῦ· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν
ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ κατα-
25 βολῆς κόσμου. Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε
οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν
26 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς
τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν
ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'. XVIII.

1 ΤΑῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Κέδρων,
16 ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ
17 2 μαθηταὶ αὐτοῦ. Ἤδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς

αὐτὸν, τ τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰη-
σῦς ἐκεῖ μ τ μαθητῶν αὐτοῦ. Ὁ ὖν Ἰούδας 3
λαβὼν τὴν σπεῖραν, κὴ ἐκ τ ἀρχιερέων κὴ
Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχ) ἐκεῖ μ φανῶν &
λαμπάδων κὴ ὅπλων. Ἰησῦς ὖν εἰδὼς πάν-τα 4
τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς·
Τίνα ζητεῖτε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησῦν τ 5
Ναζωραῖον. Λέγ αὐτοῖς ὁ Ἰησῦς· Ἐγώ εἰμι.
Εἰστήκ δὲ κὴ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, μετ'
αὐτῶν. Ὡς ὖν εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἐγώ εἰμι, 6
ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, κὴ ἔπεσον χαμαί. Πά-λιν 7
ὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ
εἶπον· Ἰησῦν τ Ναζωραῖον. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰη- 8
σῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ ὖν ἐμὲ ζη-
τεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν. Ἵνα πληρωθῇ 9
ὁ λόγ ὃν εἶπεν· Ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ
ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν ἀδένα. Σίμων ὖν Πέτ- 10
ἔχων μάχαιραν, εἵλκυσεν αὐτὴν, & ἔπαισε τ
δ ἀρχιερέως δοῦλον, κὴ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ
ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλ-
χ. Εἶπεν ὖν ὁ Ἰησῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν 11
μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. τὸ ποτήριον ὃ
δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ, ὐ μὴ πίω αὐτό; Ἡ ὖν 12
σπεῖρα κὴ ὁ χιλίαρχ & οἱ ὑπηρέται τ Ἰου-
δαίων συνέλαβον τ Ἰησῦν, κὴ ἔδησαν αὐτόν.
Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· 13
ἦν γὰρ πενθερὸς δ Καϊάφα. ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβου- 14
λεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρ ἕνα ἄνθρω-
πον ἀπολέσθ ὑπὲρ δ λαοῦ. Ἠκολούθ δὲ τῷ 15
Ἰησῦ Σίμων Πέτ, & ὁ ἄλ μαθητής· ὁ
δὲ

δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ,
καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχι-
16 ερέως. Ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ
ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνω-
στὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγα-
17 γε τὸν Πέτρον. Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς
τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ
ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.
18 Εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρα-
κιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαί-
νοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἑστὼς καὶ
19 θερμαινόμενος. Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν
Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς δι-
20 δαχῆς αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ
παῤῥησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε
ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου
πάντοθεν οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ
21 ἐλάλησα οὐδέν. Τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον
τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε, οὗτοι
22 οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος,
εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα
τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιε-
23 ρεῖ; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐ-
λάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ κα-
24 λῶς, τί με δέρεις; Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἅν-
25 νας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. Ἦν
δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἶ-
πον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
εἶ; Ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμί.
26 Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγε-
νὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον· Οὐκ ἐγώ σε

εἶδον σὺν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; Πάλιν οὖν ἠρ- 27
νήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.
Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ 28
πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐα· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλ-
θον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ'
ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος 29
πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε· Τίνα κατηγορίαν φέρετε
κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶ- 30
πον αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιὸς, οὐκ ἄν
σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πι- 31
λάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον
ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα. Ἵνα 32
ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν εἶπε, σημαίνων
ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν 33
οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ
ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βα-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· 34
Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον
περὶ ἐμοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μήτι ἐγὼ 35
Ἰουδαῖος εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; Ἀπε- 36
κρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ
ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν
δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. Εἶπεν 37
οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;
Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς
εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦ-
το ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ
ἀληθείᾳ.

ἀληθείας. Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τ ἀληθείας, ἀκούει μου
38 τ φωνῆς. Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστιν ἀ-
λήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμί-
39 αν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. Ἔστι δὲ συνήθεια
ὑμῖν ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· βού-
λεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τ βασιλέα τ Ἰουδαί-
40 ων; Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες·
Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τ Βαραββᾶν· ἦν δὲ ὁ Βαραβ-
βᾶς λῃστής.

ΚΕΦ. ιθ'. XIX.

1 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τ Ἰησοῦν, καὶ
2 ἐμαστίγωσε. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες
στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κε-
φαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐ-
3 τόν· Καὶ ἔλεγον· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τ Ἰουδαί-
4 ων, καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. Ἐξῆλθεν οὖν
πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε,
ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ
5 οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον, καὶ τὸ
πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἄν-
6 θρωπος. Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέγοντες· Σταύρω-
σον, σταύρωσον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λά-
βετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ
7 εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ
οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν
νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν
8 τ Θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος

τοῦτον τ̃ λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. Καὶ εἰσῆλθεν 9
εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ·
Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν
αὐτῷ. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; 10
οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσί-
αν ἔχω ἀπολῦσαί σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ 11
εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ εἰ μὴ ἦν σοι δεδο-
μένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς με σοὶ μεί-
ζονα ἁμαρτίαν ἔχει. Ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πιλάτος 12
ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον, λέγον-
τες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ
Καίσαρος. πᾶς ὁ βασιλέα αὐτὸν ποιῶν, ἀν-
τιλέγει τῷ Καίσαρι. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας 13
τοῦτον τ̃ λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ
ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον
Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. Ἦν δὲ 14
παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ
λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ 15
δὲ ἐκραύγασαν· Ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν.
Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν
σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ
ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε οὖν παρ- 16
έδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ· παρέλα-
βον δὲ τ̃ Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον. Καὶ βαστάζων 17
τ̃ σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τ̃ λεγόμενον Κρα-
νίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ· Ὅπου 18
αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο,
ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τ̃ Ἰησοῦν. Ἔγραψε 19
δὲ καὶ τίτλον καὶ ὁ Πιλάτος ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν
δὲ γεγραμμένον· ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩ-
ΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥ-
ΔΑΙΩΝ.

20 ΔΑΙΩΝ. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων· ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἦν γεγραμ-
21 μένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστί. Ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι
22 ἐκεῖνος εἶπε· Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὃ γέγραφα, γέγραφα.
23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, (καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ μέρος,) καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαν-
24 τὸς δι' ὅλου. Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν
25 στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ,
26 καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἴδε ὁ υἱός
27 σου. Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἴδε ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μα-
28 θητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γρα-
29 φὴ, λέγει· Διψῶ. Σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· οἱ δὲ, σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι.
30 Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Τετέλε-

σαν. καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ παρασκευὴ ἦν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ σαββάτου,) ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· Ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία· κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, (ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. Ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος (ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον,) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λίτρας ἑκατόν. Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων,

31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42

Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν
31 τὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. κ'. XX.

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγ-
32 δαληνὴ ἔρχεται πρωΐ σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς
τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ
2 μνημείου. Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμω-
33 να Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφί-
34 λει ὁ Ἰησοῦς· καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν Κύριον
ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν
35 3 αὐτόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μα-
4 θητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. Ἔτρεχον δὲ
οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε
36 τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνη-
5 μεῖον· Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ
37 6 ὀθόνια· ὐ μὴν τοι εἰσῆλθεν. Ἔρχεται οὖν Σίμων
38 Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ
7 μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, Καὶ
τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ὐ μετὰ
τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον
8 εἰς ἕνα τόπον. Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος
39 μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ
9 εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν· Οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν
γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
40 10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.
41 11 Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα
ἔξω. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνη-
12 μεῖον· Καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς,
καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα
πρὸς τοῖς ποσὶν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰη-

σᾶ. Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστι. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔθηκας· κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαριάμ. Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ· Ῥαββουνί, ὃ λέγεται, διδάσκαλε. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. Ἔρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατὴρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον. Ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα,

δεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ'
25 αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ
ἄλλοι μαθηταί· Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-
τοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν
μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά
μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.
26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν· ἔρχε-
ται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ
27 μέσον, καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ
Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς
χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς
τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ
28 πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐ-
29 τῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἑώρακάς με, Θωμᾶ, πε-
πίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύ-
30 σαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίη-
σεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ
31 οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Ταῦ-
τα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς
ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες
ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κα'. XXI.

1 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ
Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης
2 τῆς Τιβεριάδος. ἐφανέρωσε δὲ ὧδε. Ἦσαν ὁ-
μοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμε-

Διδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τ Γα-
λιλαίας, ⁊ οἱ τ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τ μα-
θητῶν αὐτοῦ δύο. Λέγ αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· 3
ὑπάγω ἁλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ
ἡμεῖς σύν σοι. Ἐξῆλθον, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ
πλοῖον εὐθύς, ⁊ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν
οὐδέν. Πρωΐας δὲ ἤδη γινομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς 4
τ αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι
Ἰησοῦς ἐστι. Λέγ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδία, 5
μή τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὔ.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη 6
τ πλοίου τὸ δίκτυον, ⁊ εὑρήσετε. Ἔβαλον οὖν,
⁊ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἑλκῦσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τ πλήθους
τ ἰχθύων. Λέγ οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠ- 7
γάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι.
Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι,
τ ἐπενδύτην διεζώσατο, (ἦν γὰρ γυμνός,) καὶ
ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἄλλοι 8
μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦσαν μα-
κρὰν ἀπὸ τ γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακο-
σίων) σύροντες τὸ δίκτυον τ ἰχθύων. Ὡς οὖν 9
ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν
κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον.
Λέγ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τ ὀψα- 10
ρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, 11
⁊ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τ γῆς, μεστὸν ἰχθύων
μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν· ⁊ τοσούτων
ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. Λέγ αὐτοῖς ὁ 12
Ἰησοῦς· Δεῦτε, ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα
τ μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, Σὺ τίς εἶ; εἰδότες
ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. Ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ 13
λαμβάνει

λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ
14 ὀψάριον ὁμοίως. Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη
ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νε-
15 κρῶν. Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέ-
τρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με
πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ
οἶδας ὅτι φιλῶ σε· Λέγει αὐτῷ· Βόσκε τὰ ἀρ-
16 νία μου. Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων
Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε·
σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε
17 τὰ πρόβατά μου. Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων
Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶ-
πεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι
φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Βόσκε τὰ πρό-
18 βατά μου. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώ-
τερος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου
ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς
σου καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ ὄισει ὅπου οὐ θέλεις.
19 Τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει
τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ· Ἀκο-
20 λούθει μοι. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει
τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθοῦντα,
ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐ-
τοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε;
21 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε,
22 οὗτος δὲ τί; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐ-
τὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε; σὺ
23 ἀκολούθει μοι. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς
τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀ-
ποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ
ἀποθνήσκει·

ἀποθνήσκῃ· ἀλλ' Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε; Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ 24
μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ
οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.
Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, 25
ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι
τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία.
Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΚΕΦ. α'. 1.

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ 1
πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς
ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, Ἄχρι ἧς ἡμέρας 2
ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος ἁγίου, οὓς ἐξελέξατο, ἀνελήφθη· Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν 4
αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠκούσατέ μου· Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, 5
ὑμεῖς

ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ
6 μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελ-
θόντες ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν
τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν
7 τῷ Ἰσραήλ; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν
ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο
8 ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ· Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν
ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ
ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν
πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχά-
9 του τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐ-
τῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ
10 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν
εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες
11 δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ. Οἳ
καὶ εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέ-
ποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς
ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον
12 ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε
ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου
Ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον
13 ὁδόν. Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον,
οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ, τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος
καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρ-
θολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου
14 καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. Οὗτοι
πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, σὺν γυναιξὶ, καὶ
Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελ-
15 φοῖς αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀνα-
στὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν·

(καὶ

(ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκα-
τὸν εἴκοσιν·) Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἔδει πληρωθῆ- 16
ναι τὴν γραφὴν ταύτην ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ, περὶ Ἰούδα
τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν·
Ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε 17
τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. Οὗτος μὲν 18
οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας·
καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξε-
χύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν 19
ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε
κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
αὐτῶν, Ἀκελδαμὰ, τουτέστι, χωρίον αἵματος.
Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Γενηθήτω ἡ 20
ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν
ἐν αὐτῇ. Καί· Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι
ἕτερος. Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν 21
πάντι χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς
ὁ Κύριος Ἰησοῦς, Ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσ- 22
ματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη
ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέ-
σθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, 23
Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη
Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν. Καὶ προσευξάμενοι εἶ- 24
πον· Σὺ Κύριε καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδει-
ξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω, Λαβεῖν 25
τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς,
ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον
τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν 26
ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη
μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ϛ'. ΙΙ.

1 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς
Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ
2 τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος
ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν
3 ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὤφθη-
σαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυ-
4 ρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ
ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρ-
ξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦ-
5 μα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἰε-
ρουσαλὴμ καθοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλα-
6 βεῖς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γε-
νομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆ-
θος, καὶ συνεχύθη· ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ
7 ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο
δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους·
Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλι-
8 λαῖοι; Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ
9 ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; Πάρ-
θοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες
τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππα-
10 δοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ
Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης
τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι,
11 Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ Ἄραβες,
ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις
12 γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ἐξίσταντο δὲ
πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγον-
13 τες· Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; Ἕτεροι δὲ χλευά-
ζοντες

ζοντες ἔλεγον· Ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί.
Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. Οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· Ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, (λέγει ὁ Θεὸς,) ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. Καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι. Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. Καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, Τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε· Ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου,

νάτου, καθὸτι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐ-
25 τὸν ὑπ' αὐτοῦ· Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν·
Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παν-
τὸς, ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλεύθω.
26 Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιά-
σατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κα-
27 ταση κηνώσει ἐπ' ἐλπίδι· Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις
τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν
28 σου ἰδεῖν διαφθοράν. Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς
ζωῆς· πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσ-
29 ώπου σου. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ
παῤῥησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δα-
βὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα
αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.
30 Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμο-
σεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐ-
τοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν,
31 καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προιδὼν ἐλά-
λησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὐ
καὶ ἐγκατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ
32 αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνε-
στησεν ὁ Θεὸς, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμὲν μάρτυ-
33 ρες. Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθεὶς, τήν τε
ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος λαβὼν πα-
ρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέ-
34 πετε καὶ ἀκούετε· Οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐ-
ρανούς· λέγει δὲ αὐτός· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ
35 Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, Ἕως ἂν
θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
36 Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ,
ὅτι Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε,
τοῦτον

τοῦτον τ̃ Ἰησ̃ν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Ἀκού- 37
σαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε
πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιπ̃ὺς ἀπ̃οστόλους·
Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρ̃ος δὲ 38
ἔφη πρὸς αὐτούς· Μετανοήσατε, καὶ βαπτι-
σθήτω ἕκας̃ος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησ̃ῦ
Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ λήψεσθε τὴν
δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματ̃ος. Ὑμῖν γάρ ἐστιν 39
ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι
τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύ-
ρι̃ος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι 40
διεμαρτύρετ̃ο, καὶ παρεκάλει, λέγων· Σώθητε
ἀπὸ τ̃ῆς γενεᾶς τ̃ῆς σκολιᾶς ταύτης. Οἱ μὲν οὖν 41
ἀσμενέως ἀποδεξάμενοι τ̃ὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτί-
σθησαν· καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. Ἦσαν δὲ προσκαρτε- 42
ροῦντες τῇ διδαχῇ τ̃ῶν ἀπ̃οστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ
καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς.
Ἐγένετ̃ο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβ̃ος· πολλά τε τέ- 43
ρατα καὶ σημεῖα διὰ τ̃ῶν ἀπ̃οστόλων ἐγίνετ̃ο. Πάν- 44
τες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον
ἅπαντα κοινά. Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρ- 45
ξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι,
καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε. Καθ' ἡμέραν τε 46
προσκαρτερ̃οῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον
τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας,
Αἰνοῦντες τ̃ὸν Θεὸν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον 47
τ̃ὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύρι̃ος προσετίθει τοὺς σῳζο-
μένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. γ'. III.

1 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέ-
βαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσ-
2 ευχῆς τὴν ἐνάτην. Καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοι-
λίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ἐβαστάζετο· ὃν
ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ
τὴν λεγομένην Ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην
3 παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. Ὃς ἰδὼν
Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱε-
4 ρόν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. Ἀτενίσας δὲ
Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπε· Βλέ-
5 ψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν
6 τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀρ-
γύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω,
τοῦτό σοι δίδωμι· Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χρι-
7 στοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειραι καὶ περιπάτει. Καὶ
πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παρα-
χρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ
8 σφυρά. Καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη, καὶ περιεπάτει·
καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ
9 ἁλλόμενος, καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. Καὶ εἶδεν αὐτὸν
πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν·
10 Ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν
ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὡραίᾳ πύλῃ
τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐνεπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως
11 ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦντος δὲ τοῦ
ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδρα-
με πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ
12 καλουμένῃ Σολομῶντος, ἔκθαμβοι. Ἰδὼν δὲ
Πέτρος

Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες
Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν
τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πε-
ποιηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ Θεὸς Ἀ- 13
βραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων
ἡμῶν ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς
παρεδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσω-
πον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. Ὑ- 14
μεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτή-
σασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν· Τὸν δὲ 15
ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν
ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. Καὶ ἐπὶ 16
τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε
καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἡ πίστις
ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύ-
την ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. Καὶ νῦν, ἀδελ- 17
φοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ
καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγ- 18
γειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐ-
τοῦ, παθεῖν τὸν Χριστὸν, ἐπλήρωσεν οὕτω. Με- 19
τανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι
ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας· ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ
ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, Καὶ 20
ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χρι-
στὸν, Ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων 21
ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς
διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν
ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας 22
εἶπεν· Ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ
Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ· αὐ-
τοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς
ὑμᾶς·

23 ὑμᾶς. Ἔσται δὲ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ ἀκού-
σῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσε-
24 ται ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆ-
ται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν
25 τὰς ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν
καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πα-
τέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ τῷ
σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πα-
26 τριαὶ τῆς γῆς. Ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς, ἀναστήσας
τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλο-
γοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν
πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. δ'. IV.

1 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέστησαν
αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ
2 Σαδδουκαῖοι, Διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν
αὐτοὺς τὸν λαὸν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν
3 ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν· Καὶ ἐπέβαλον αὐ-
τοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν
4 αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκου-
σάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθ-
5 μὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. Ἐγένετο
δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρ-
χοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἰε-
6 ρουσαλήμ· Καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν
καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γέ-
7 νους ἀρχιερατικοῦ. Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ
μέσῳ, ἐπυνθάνοντο· Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν
8 ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; Τότε Πέ-
τρος πλησθεὶς Πνεύματος ἁγίου εἶπε πρὸς αὐ-

τές· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ
Ἰσραήλ, Εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ 9
εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέ-
σωσται· Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ 10
λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς
ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν
ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ 11
ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενό-
μενος εἰς κεφαλὴν γωνίας· Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν 12
ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτε-
ρον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις,
ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ 13
Πέτρου παῤῥησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμε-
νοι ὅτι ἄνθρωποί ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται,
ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ
Ἰησοῦ ἦσαν· Τόν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν 14
αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον
ἀντειπεῖν. Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνε- 15
δρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους, Λέ- 16
γοντες· Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι
μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι
τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ
δυνάμεθα ἀρνήσασθαι· Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον 17
διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα
αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ
μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, 18
παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι
μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ 19
δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐ-
τοὺς, εἶπον· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
ὑμῶν

20 ὑμῶν ἀκοῦσαι μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε· Οὐ
δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἴδαμεν καὶ ἠκούσαμεν,
21 μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυ-
σαν αὐτοὺς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσων-
τα αὐτοὺς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες ἐδόξαζον
22 τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· Ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων
τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ
23 σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλ-
θον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐ-
24 τοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ
δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς
τὸν Θεὸν, καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποι-
ήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,
25 καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ὁ διὰ στόματος Δα-
βὶδ τοῦ παιδός σου εἰπών· Ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη,
26 καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; Παρέστησαν οἱ βασι-
λεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ
αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.
27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον
παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρῴδης τε καὶ
Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσ-
28 ραήλ, Ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου
29 προώρισε γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν Κύριε ἔπιδε
ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου
30 μετὰ παῤῥησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, Ἐν τῷ
τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ
τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός
31 σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ
τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν
ἅπαντες Πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον
32 τοῦ Θεοῦ μετὰ παῤῥησίας. Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πι-

ςδυσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ
εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι,
ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. Καὶ μεγάλῃ δυ- 33
νάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς
ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγά-
λη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις 34
ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ
οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν
πιπρασκομένων, Καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας 35
τῶν ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις
χρείαν εἶχεν. Ἰωσῆς δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς 36
ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, (ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον,
υἱὸς παρακλήσεως,) Λευίτης, Κύπριος τῷ γέ-
νει, Ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε 37
τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν
ἀποστόλων.

ΚΕΦ. ε'. V.

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπ- 1
φείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα·
Καὶ ἐνοσφίσθη ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ 2
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι, παρὰ
τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπε δὲ Πέ- 3
τρος· Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς
τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ
ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;
Οὐχὶ μένον, σοὶ ἔμενε, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ 4
ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου
τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις,
ἀλλὰ τῷ Θεῷ. Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους 5
τούτους, πεσὼν ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος μέ-
γας

6 γας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀναστάν-
τες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ ἐξενέγ-
7 καντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν
διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς
8 εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· Εἰπέ
μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ
9 εἶπε· Ναὶ, τοσούτου. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς
αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ
Πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων
τὸν ἄνδρα σου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε.
10 Ἔπεσε δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ, καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι
εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν
11 πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο φόβος μέ-
γας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας
12 τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀπο-
στόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ
πολλά· (καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ
13 στοᾷ Σολομῶντος. Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλ-
μα κολλᾶσθαι αὐτοῖς· ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς
14 ὁ λαός. Μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ
15 Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν·) Ὥστε
καὶ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ
τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχο-
μένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν.
16 Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περιξ πόλεων
εἰς Ἰερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμέ-
νους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθε-
17 ραπεύοντο ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ
πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, (ἥτις ἐστὶν αἵρεσις τῶν Σαδ-
18 δουκαίων,) ἐπλήσθησαν ζήλου· Καὶ ἐπέβαλον

τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο
αὐτοὺς εἰς τήρησιν δημοσίαν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου 19
διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς· ἐξαγαγών τε αὐτοὺς, εἶπε· Πορεύεσθε, 20
καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ
πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Ἀκού- 21
σαντες δὲ εἰσῆλθον ἅμα τὸ ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν,
καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ
πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ
ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἀχθῆναι αὐ-
τούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον 22
αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγ-
γειλαν, λέγοντες· Ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρο- 23
μεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ
τοὺς φύλακας ἕστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοί-
ξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὕρομεν. Ὡς δὲ ἤκουσαν 24
τοὺς λόγους τούτους ὅ, τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γέ-
νοιτο τοῦτο. Παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν 25
αὐτοῖς, λέγων· Ἴδε οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν
τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες, καὶ δι-
δάσκοντες τὸν λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς 26
σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἤγαγεν αὐτοὺς, οὐ μετὰ βίας.
(ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαὸν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.) Ἀ- 27
γαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, λέγων· Οὐ παρ- 28
αγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ, πεπληρώκατε τὴν
Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπα-
γαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

Ἀποκριθεὶς

29 Ἀπελθεῖς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον
30 Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ
θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς
31 διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. Τοῦτον
ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἄφεσιν
32 ἁμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες
τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.
33 Οἱ δὲ, ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνε-
34 λεῖν αὐτούς. Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ
Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιὴλ, νομοδιδάσκα-
λος, τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω
35 βραχύ τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. Εἶπέ τε πρὸς
αὐτούς· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς
ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν.
36 Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέ-
γων εἶναί τινα ἑαυτὸν, ᾧ προσεκλίθη ἀριθ-
μὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη, καὶ
πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν, καὶ ἐγέ-
37 νοντο εἰς οὐδέν. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γα-
λιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ
ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος
ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διεσκορ-
38 πίσθησαν. Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ
τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι ἐὰν
ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο,
39 καταλυθήσεται· Εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε
καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε.
40 Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ· καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς
ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν

ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς.
Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου 41
τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατη-
ξιώθησαν ἀτιμασθῆναι· Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν 42
τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκον-
τες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

ΚΕΦ. ς'. VI.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων 1
τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλλη-
νιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν
τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν.
Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν 2
μαθητῶν, εἶπαν· Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς κατα-
λείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονεῖν τραπέ-
ζαις. Ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑ- 3
μῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ, πλήρεις Πνεύματος
ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας
ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακο- 4
νίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρεσεν ὁ 5
λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέ-
ξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύ-
ματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Προχορον, καὶ
Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικό-
λαον προσήλυτον Ἀντιοχέα· Οὓς ἔστησαν ἐνώ- 6
πιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν
αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, 7
καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰε-
ρουσαλὴμ σφόδρα· πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων
ὑπήκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως 8
καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα
ἐν

9 ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆ συναγωγῆς τ λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας,
10 συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ· Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν
11 αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν. Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς
12 πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς· καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον.
13 Ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ
14 νόμου. Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν
15 Μωϋσῆς. Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

ΚΕΦ. ζ'. VII.

1 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς· Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔ-
2 χει; Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,
3 πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν· Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.
4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατῴκησεν ἐν Χαρράν· Κἀκεῖθεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πα-

πέρα αὐτοῦ, μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε· Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· ἐπηγείλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. Ἐλάλησε δὲ ὅτως ὁ Θεός· Ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες, τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ· Καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χανααὰν, καὶ θλῖψις μεγάλη· καὶ οὐχ ηὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε.

Καπέβη

15 Κατέβη δὲ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, κὴ ἐτελεύτησεν
16 αὐτὸς Ϲ οἱ πατέρες ἡμῶν. Καὶ μετετέθησαν εἰς
Συχέμ, κὴ ἐτέθησαν ϲὺν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο
Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τ υἱῶν Ἐμμὸρ
17 τ Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τ ἐπαγ-
γελίας ἧς ὤμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξη-
18 σεν ὁ λαὸς Ϲ ἐπληθύνθη ϲὺν Αἰγύπτῳ, Ἄχρις
οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ὃς οὐκ ᾔδει τ Ἰω-
19 σήφ. Οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡ-
μῶν, ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τ ποιεῖν
ἐκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.
20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, Ϲ ἦν ἀστεῖος τῷ
Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ϲὺν τῷ οἴκῳ τοῦ
21 πατρὸς αὐτοῦ. Ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν, ἀνείλατο
αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, κὴ ἀνεθρέψατο αὐ-
22 τὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πά-
σῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἦν δὲ δυνατὸς ϲὺν λόγοις
23 κὴ ϲὺν ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερα-
κονταετὴς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐ-
τοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς
24 Ἰσραήλ. Καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο,
Ϲ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πα-
ταξας τ Αἰγύπτιον. Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς
25 ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ
26 δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ ϗ συνῆκαν. Τῇ
δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, Ϲ
συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών· Ἄνδρες,
ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἱνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;
27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τ πλησίον, ἀπώσατο αὐτὸν, εἰ-
πών· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα κὴ δικαστὴν ἐφ'
28 ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον

ἀνεῖλες χθὲς τ Αἰγύπτιον; Ἔφυγε δὲ Μωσῆς 29
ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, & ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ
Μαδιάμ, ὅ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέν- 30
των ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ
ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ
πυρὸς βάτου. Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασε τὸ 31
ὅραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ καταμαθεῖν, ἐ-
γένετο φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ ὁ Θεὸς 32
τ πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, & ὁ Θεὸς
Ἰσαάκ, & ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ἔντρομος δὲ γενό-
μενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα καταμαθεῖν. Εἶπε 33
δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν
ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας, γῆ ἁγία
ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ 34
ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τ στεναγμὸν αὐτῶν ἤκουσα, καὶ
κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· & νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ
σε εἰς Αἴγυπτον. Τοῦτον τ Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαν- 35
το, εἰπόντες· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα & δι-
καστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν
ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ
βάτῳ. Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα 36
καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσ-
σῃ, & ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτη τεσσαράκοντα. Οὗτός ἐστιν 37
ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Προφήτην
ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τ ἀδελ-
φῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε. Οὗτός 38
ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
μετ τ ἀγγέλου τ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σι-
νᾶ, καὶ τ πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶν-
τα, δοῦναι ἡμῖν. Ὧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γε- 39
νέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο, & ἐστρά-

φησαν

40 φησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, Εἰ-
πόντες τῷ Ἀαρών· Ποίησον ἡμῖν θεὺς οἳ πο-
30 ρεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος ὃς ἐξήγα-
γέν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί
41 γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέ-
31 ραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ,
καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.
32 42 Ἔστρεψε δὲ ὁ Θεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λα-
τρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν
βίβλῳ τῶν προφητῶν· Μὴ σφάγια καὶ θυσίας
33 προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρή-
43 μῳ, οἶκος Ἰσραήλ; Καὶ ἀνελάβετε τὸ σκη-
νὶς τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμ-
34 φάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐ-
τοῖς· καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.
35 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πατράσιν ἡ-
μῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν
τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν
45 ἑωράκει· Ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ
36 πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν
ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πα-
46 τέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ· Ὃς εὗρε
37 χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκή-
47 νωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμη-
48 σεν αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειρο-
38 ποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέ-
49 γει· Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι,
λέγει Κύριος; ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς
9 50 μου; Οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;
51 Σκληροτράχηλοι, καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ

καὶ τοῖς ὠσὶν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς.
Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε· Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ· Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ Θεοῦ. Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν· καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου, Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. η'. VIII.

ΣΑῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱερουσαλήμ· πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας

χώρας τ᾽ Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν
2 ἀποστόλων. Συνεκόμισαν δὲ τ Στέφανον ἄνδρες
εὐλαβεῖς, & ἐποιήσαντο κοπετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐ-
3 τῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν,
κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄν-
4 δρας & γυναῖκας, παρεδίδου εἰς φυλακήν. Οἱ
μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι
5 τ λόγον. Φίλιππος δὲ καταβὰς εἰς πόλιν
τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν.
6 Προσεῖχόν τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ
Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς &
7 βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν
ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλῃ
φωνῇ, ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ
8 χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγά-
9 λη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι
Σίμων, προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ
ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τ Σαμαρείας, λέγων εἶναί τι-
10 να ἑαυτὸν μέγαν. Ὦ προσεῖχον πάντες ἀπὸ
μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύ-
11 ναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. Προσεῖχον δὲ αὐ-
τῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστα-
12 κέναι αὐτούς. Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ
εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τ βασιλείας & Θεοῦ,
& τοῦ ὀνόματος & Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο
13 ἄνδρες τε & γυναῖκες. Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐ-
τὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτε-
ρῶν τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε σημεῖα & δυνά-
14 μεις μεγάλας γινομένας, ἐξίστατο. Ἀκούσαντες
δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δεδεκται ἡ
Σαμάρεια τ λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς
αὐτοὺς

αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· Οἵτινες καταβάν- 15
τες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι
Πνεῦμα ἅγιον. (Οὔπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν 16
ἐπιπεπτωκὸς, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρ-
χον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.) Τότε ἐπε- 17
τίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον
Πνεῦμα ἅγιον. Θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι 18
διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδο-
ται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς
χρήματα, Λέγων· Δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν 19
ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβά-
νῃ Πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· 20
Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι
τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων
κτᾶσθαι. Οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ 21
λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κα- 22
κίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα
ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· Εἰς 23
γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ
σε ὄντα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· Δεήθη- 24
τε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως
μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν, 25
διαμαρτυράμενοι, καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ
Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, πολλάς τε
κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο. Ἄγγελος 26
δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον, λέγων· Ἀ-
νάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν
ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γά-
ζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύ- 27
θη· καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος, δυνάστης

Κανδάκης

Καυδάκης τ βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ
πάσης τ γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων
28 εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν τε ὑποστρέφων, κ καθή-
μενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε
29 τ προφήτην Ἡσαΐαν. Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ
Φιλίππῳ· Προσελθε, κολλήθητι τῷ ἅρματι
30 τούτῳ. Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν
αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τ προφήτην Ἡσαΐαν,
31 κ εἶπεν· Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; Ὁ
δὲ εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐάν μή τις ὁδη-
γήσῃ με; Παρεκάλεσέ τε τ Φίλιππον ἀναβάν-
32 τα καθίσαι σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ τ γρα-
φῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕτη· Ὡς πρόβατον
ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη· κ ὡς ἀμνὸς ἄναυδον τοῦ
κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει
33 τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρί-
σις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγή-
σεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τ γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.
34 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ, εἶπε·
Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦ-
35 το; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός; Ἀνοίξας
δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, κ ἀρξάμενος
ἀπὸ τ γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν
36 Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν, ἦλθον
ἐπί τι ὕδωρ· καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ·
37 τί κωλύει με βαπτισθῆναι; Εἶπε δὲ ὁ Φίλιπ-
πος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν.
Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· Πιστεύω τ υἱὸν τοῦ Θεοῦ
38 εἶναι τ Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ ἐκέλευσε στῆναι
τὸ ἅρμα· κ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ,
ὅ, τε Φίλιππος κ ὁ εὐνοῦχος· κ ἐβάπτισεν
αὐτόν.

αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦ- 39
μα Κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶ-
δεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν
ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς 40
Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πό-
λεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

ΚΕΦ. θ'. IX.

Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ 1
φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελ-
θὼν τῷ ἀρχιερεῖ, Ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστο- 2
λὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως
ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖ-
κας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν δὲ 3
τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δα-
μασκῷ· καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκου- 4
σε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με
διώκεις; Εἶπε δέ· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύ- 5
ριος εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις.
σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. Τρέμων 6
τε καὶ θαμβῶν εἶπε· Κύριε, τί με θέλεις ποι-
ῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀνάστηθι
καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι τί
σε δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐ- 7
τῷ, εἱστήκεισαν ἐννεοὶ, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς,
μηδένα δὲ θεωροῦντες. Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος 8
ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεῳγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,
οὐδένα ἔβλεπε· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν, εἰσήγα-
γον εἰς Δαμασκόν. Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ 9

βλέπων·

10 βλέπων· ℭ οὐκ ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν δέ τις
μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι· Ἀνα-
11 νία. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε. Ὁ δὲ Κύ-
ριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν
ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν
οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ
12 προσεύχεται. Καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνό-
ματι Ἀνανίαν εἰσελθόντα, καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ
13 χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀ-
ναννίας· Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ
ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου
14 ἐν Ἰερουσαλήμ· Καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν
ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ
15 ὄνομά σου. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Πορεύου,
ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος, τοῦ βαστάσαι
τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν, καὶ βασι-
16 λέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ. Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐ-
τῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου πα-
17 θεῖν. Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε·
Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με (Ἰη-
σοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου) ὅπως ἀνα-
18 βλέψῃς, καὶ πλησθῇς Πνεύματος ἁγίου. Καὶ
εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ
ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε παραχρῆμα· καὶ
19 ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. Καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσ-
χυσεν. Ἐγένετο δὲ ὁ Σαοὺλ μετὰ τῶν ἐν Δα-
20 μασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. Καὶ εὐθέως ἐν
ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Χριστόν, ὅτι οὗτός
21 ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ
ἀκούοντες,

ἀκόντες, & ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο· καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, & συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. 24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε & νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι. 25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς, καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. 26 Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπεῖρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· & πάντες ἐφοβοῦντο αὐτὸν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής. 27 Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον, & ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, & πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 28 Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 29 Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. 30 Ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομούμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

Ἐγένετο

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων,
κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας
33 Λύδδαν. Εὗρε δέ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν
ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβ-
34 βάτου, ὃς ἦν παραλελυμένος. Καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός·
ἀνάστηθι, καὶ στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέ-
35 στη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες
Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ
36 τὸν Κύριον. Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀ-
νόματι Ταβιθά, ἡ διερμηνευομένη λέγεται Δορ-
κάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεη-
37 μοσυνῶν ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λού-
38 σαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. Ἐγγὺς δὲ
οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαν-
τες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄν-
δρας πρὸς αὐτὸν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι
39 διελθεῖν ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλ-
θεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ
ὑπερῷον· καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι
κλαίουσαι, καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια
40 ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν ὢν ἡ Δορκάς. Ἐκβα-
λὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, θεὶς τὰ γόνατα
προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε·
Ταβιθά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς
41 αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισε. Δοὺς
δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ
τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν
42 ζῶσαν. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόπ-
πης· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

Ἐγένετο

Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ. 14

ΚΕΦ. ι'. X.

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διαπαντός· Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπε· Τί ἐστι Κύριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος. Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν· ἔστος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος, ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, Καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων, καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην. Ἐγένετο δὲ προσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις· Καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν

14 12 13 1 14 2 15 16 3 17 4 18 5 19 6 20 21 7 22 8 9 10 11

αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθονίου μεγάλου, τέσσαρσιν
12 ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς· Ἐν
ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θη-
13 ρία, καὶ τὰ ἑρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐγέ-
νετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς, Πέτρε, θῦσον καὶ
14 φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι οὐ-
15 δέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. Καὶ φωνὴ
πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· Ἃ ὁ Θεὸς ἐκα-
16 θάρισε, σὺ μὴ κοίνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς·
17 καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὡς
δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα
ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ
Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος,
18 ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα· Καὶ φωνήσαντες ἐπυν-
θάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε
19 ξενίζεται. Τοῦ δὲ Πέτρου ἐνθυμουμένου περὶ τοῦ ὁρά-
ματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· Ἰδοὺ, ἄνδρες τρεῖς
20 ζητοῦσί σε· Ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν
αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος· διότι ἐγὼ ἀπέσταλ-
21 κα αὐτούς. Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας
τοὺς ἀπεσταλμένους ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν,
εἶπεν· Ἰδοὺ, ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι'
22 ἣν πάρεστε; Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἑκατον-
τάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν,
μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰου-
δαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μετα-
πέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι
23 ῥήματα παρὰ σοῦ. Εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐ-
τοὺς, ἐξένισε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξ-
ῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ
24 τῆς Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. Καὶ τῇ ἐπαύριον
εἰσῆλθον

εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. Ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε, λέγων· Ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς· Ἔφη τε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. Διὸ καὶ ἀναντιῤῥήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. Πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ· Καί φησι· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην, καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρός σε· σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα, εἶπεν· Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός· Ἀλλ' ἐν

ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν, καὶ ἐργαζό-
36 μενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἐστι. Τὸν λό-
γον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζό-
25 μενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστι πάντων
37 Κύριος. Ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα
26 καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ κατήγγειλεν Ἰωάννης·
27 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρὲτ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ
28 Θεὸς Πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐ-
εργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευο-
μένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ'
39 αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν
29 ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἰε-
ρουσαλήμ· ὃν ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου.
30 40 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδω-
41 κεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι· Οὐ παντὶ τῷ λαῷ,
ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν
31 42 αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Καὶ
παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρ-
32 τύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ
43 Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. Τούτῳ πάντες
οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λα-
βεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύον-
33 44 τα εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ
ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον
45 ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστη-
σαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέ-
34 τρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου
46 Πνεύματος ἐκκέχυται. Ἤκουον γὰρ αὐτῶν λα-
35 λούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν.

Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· Μήτι τὸ ὕδωρ κω- 47
λῦσαι δύναταί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους,
οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ 48 1
ἡμεῖς; Προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν 1
ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ια'. XI.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ 1 1
ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη 1
ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέ- 2 1
τρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν
οἱ ἐκ περιτομῆς, Λέγοντες· Ὅτι πρὸς ἄνδρας 3
ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες αὐ-
τοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος, ἐξετίθετο αὐτοῖς 4 1
καθεξῆς, λέγων· Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ 5
προσευχόμενος· καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα,
καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσ- 1
σαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ· Εἰς ὃν ἀτενίσας κατενόουν 6 1
καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ
τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἤκουσα 7
δὲ φωνῆς λεγούσης μοι· Ἀναστὰς, Πέτρε, θῦσον
καὶ φάγε. Εἶπον δέ· Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι 8 2
πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς
τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευ- 9
τέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ
μὴ κοίνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν 10 2
ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἰδοὺ, 11
ἄνδρες τρεῖς ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
ἐν

ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός
12 με. Εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς,
μηδὲν διακρινόμενον· ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ
ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
13 ἀνδρός· ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγε-
λον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐ-
τῷ· Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετά-
14 πεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς
λαλήσει ῥήματα πρός σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ
15 πᾶς ὁ οἶκός σου. Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λα-
λεῖν, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς,
16 ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. Ἐμνήσθην δὲ
τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν
ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν
17 Πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδω-
κεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ
τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυ-
18 νατὸς κωλῦσαι τὸν Θεόν; Ἀκούσαντες δὲ ταῦ-
τα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες·
Ἄρα γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν
19 ἔδωκεν εἰς ζωήν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ
τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διῆλθον
ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ
20 λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦ-
σαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρη-
ναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλά-
λουν πρὸς τοὺς Ἕλληνιστὰς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν
21 Κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐ-
τῶν· πολύς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν
22 ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ
ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐ-

τῶν· ⁊ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας· 23
Ὃς παραγενόμενος ⁊ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, ⁊ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ· Ὅτι 24
ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς ⁊ πλήρης Πνεύματος ἁγίου ⁊ πίστεως. ⁊ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρναβᾶς ἀναζητῆσαι Σαῦλον· ⁊ εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν 25
εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ⁊ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς 26
ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος, ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος, 28
λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις ⁊ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς εὐπορεῖτό τις, ὥρισαν 29
ἕκαστος αὐτῶν, εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ὃ ⁊ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ 30
χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ιβ'. XII.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας 1
τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου, μαχαίρᾳ. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον (ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων)· Ὃν ⁊ 4
παίσας

πάσας ἔθετο εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσι
τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν· βουλό-
μενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ
λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πετρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυ-
λακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ
τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε
δὲ ἤμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρῴδης, τῇ νυκ-
τὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πετρος κοιμώμενος μεταξὺ
δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσι δυσὶ, φύλα-
κές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν.
Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμ-
ψεν ἐν τῷ οἰκήματι· παίξας δὲ τὴν πλευρὰν
τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων· Ἀνάστα ἐν
τάχει. Καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χει-
ρῶν. Εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περίζω-
σαι, καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησε
δὲ οὕτω. Καὶ λέγει αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμά-
τιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκο-
λούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστι τὸ
γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὅραμα
βλέπειν. Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ
δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν,
τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτη
ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην
μίαν· καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ.
Καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· Νῦν
οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου, καὶ πά-
σης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Συνι-
δών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μη-
τρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦ-

σαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι.
Κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυ- 13
λῶνος, προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι
Ῥόδη· Καὶ ἐπιγνοῦσα τὸν φωνὸν τοῦ Πέτρου, 14
ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδρα-
μοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ
πυλῶνος. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· Μαίνῃ. 15
Ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ
ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε 16
κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν.
Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγή- 17
σατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ
τῆς φυλακῆς· εἶπε δὲ Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ
καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύ-
θη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν 18
τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί
ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητήσας 19
αὐτὸν, καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας,
ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι· καὶ καταβὰς ἀπὸ τῆς Ἰου-
δαίας εἰς τὴν Καισάρειαν, διέτριβεν. Ἦν δὲ 20
ὁ Ἡρῴδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις·
ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πεί-
σαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασι-
λέως, ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν
τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. Τακτῇ δὲ ἡμέ- 21
ρᾳ ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν,
καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς
αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ, καὶ 22
οὐκ ἀνθρώπου. Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐ- 23
τὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν
δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,
ἐξέψυξεν.

24 ἐξέψυξεν. Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ
25 ἐπληθύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἰερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

ΚΕΦ. ιγ'. XIII.

1 Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ, τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, ὁ τε Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος.
2 Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Ἀφορίσατέ δή μοι τόν τε Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ
3 ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας
4 αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς
5 τὴν Κύπρον. Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέ-
6 την. Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ
7 ὄνομα Βαριησοῦς, Ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν
8 ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, (οὕτω γὰρ μεθερμηνευ-

εὑεῖ) τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζητῶν μεταστρέψαι τὸν
ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σοῦλος δὲ (ὁ καὶ 9
Παῦλος) πλησθεὶς Πνεύματος ἁγίου, ἐμβλέψας
εἰς αὐτὸν, Εἶπεν· Ὦ πλήρης παντὸς δόλου 10
καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ
πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς
ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; Καὶ νῦν ἰδοὺ, χεὶρ 11
τοῦ Κυρίου ἐπὶ σε· καὶ ἔσῃ τυφλὸς, μὴ βλέπων
τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. Παραχρῆμα δὲ ἐπέπε-
σεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος· καὶ περιάγων
ἐζήτει χειραγωγούς. Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ 12
γεγονὸς, ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ
διδαχῇ τοῦ Κυρίου. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς 13
Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην τῆς
Παμφυλίας. Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐ-
τῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. Αὐτοὶ δὲ 14
διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀν-
τιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συ-
ναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν.
Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προ- 15
φητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς,
λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοὶ, εἴ ἐστι λόγος ἐν ὑμῖν
παρακλήσεως πρὸς τὸν λαὸν, λέγετε. Ἀναστὰς 16
δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν·
Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν,
ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ 17
ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψω-
σεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ
βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς.
Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν 18
αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ 19
ἐν

ἐν γῇ Χαναὰν, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν
20 γῆν αὐτῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις
καὶ πεντήκοντα ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ
21 προφήτου. Κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ
ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κὶς, ἄνδρα
22 ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ἔτη τεσσαράκοντα. Καὶ
μεταστήσας αὐτὸν, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς
βασιλέα· ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας· Εὗρον Δα-
βὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν
23 μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. Τοῦ-
του ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγ-
24 γελίαν ἤγαγε τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, Προκη-
ρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου
αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ
25 Ἰσραήλ. Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον,
ἔλεγε· Τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγὼ,
ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμὲ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος
26 τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοὶ,
υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι
τὸν Θεὸν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπε-
27 στάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ
ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς
φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον
16 ἀναγινωσκομένας, κρίναντες, ἐπλήρωσαν· Καὶ
28 μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες, ᾐτήσαντο
29 Πιλάτον ἀνελεῖν αὐτόν. Ὡς δὲ ἐτέλεσαν
17 ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόν-
30 τες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. Ὁ δὲ
31 Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ὃς ὤφθη ἐπὶ
ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς
18 Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινές εἰσι μάρ-
19

τηρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς 32
εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγ-
γελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρω-
κε τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰη-
σοῦν· Ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπ- 33
ται· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Ὅτι 34
δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα
ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν· Ὅτι
δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν 35
ἑτέρῳ λέγει· Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν δια-
φθοράν. Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας, 36
τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη πρὸς
τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν· Ὃν δὲ 37
ὁ Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθοράν. Γνωστὸν 38
οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑ-
μῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται· Καὶ ἀπὸ 39
πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως
δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται.
Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον 40
ἐν τοῖς προφήταις· Ἴδετε οἱ καταφρονηταί, καὶ 41
θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε· ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργά-
ζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ μὴ
πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν. Ἐξιόντων 42
δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν
τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι
αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. Λυθείσης δὲ τῆς συνα- 43
γωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν
σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρ-
νάβᾳ· οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον
αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρ- 44
χομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη
ἀκοῦσαι

45 ἀκεῖσαι τ̃ λόγον τ̃ Θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι
τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον
τοῖς ὑπὸ τ̃ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ
46 βλασφημοῦντες. Παῤῥησιασάμενοί δὲ ὁ Παῦλος
καὶ ὁ Βαρνάβας, εἶπαν· Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον
πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἐπειδὴ
δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυ-
τοὺς τ̃ αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ, στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθ-
47 νη· Οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος· Τέθει-
κά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν
48 ἕως ἐσχάτου τ̃ γῆς. Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἐχαι-
ρον, καὶ ἐδόξαζον τ̃ λόγον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπί-
στευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.
49 Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τ̃ς
50 χώρας. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβο-
μένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας, καὶ τοὺς πρώ-
τους τ̃ πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τ̃
Παῦλον καὶ τ̃ Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς
51 ἀπὸ τ̃ ὁρίων αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸ
κονιορτὸν τ̃ ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον
52 εἰς Ἰκόνιον· Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς
καὶ Πνεύματος ἁγίου.

ΚΕΦ. ιδ'. XIV.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελ-
θεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τ̃ Ἰουδαίων,
καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ
2 Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες
Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τ̃
3 ἐθνῶν κατὰ τ̃ ἀδελφῶν. Ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον
διέτριψαν παῤῥησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ

μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον· κἀκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει. Οὗτος ἤκουσε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἥλατο, καὶ περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. Ὁ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαῤῥήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες, Καὶ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμὲν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,

16 λαοσαν, κ᾽ πάνζα τὰ ἐν αὐζῖς· Ὃς ἐν ταῖς
παρ᾽ χιμῶναις ηλιεαῖς ἐιασε πάνζα τὰ ἔθνη
17 πορευεαζ ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καίτοι γε οὐκ ἀ-
μάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, ὐρανό-
θεν ἡμῖν ὑετοὺς διδὺς Ϲ καιροὺς καρποφόρους,
ἐμπιπλῶν τροφῆς Ϲ εὐφροσύνης τὰς καρδίας
18 ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις καλέπαυ-
19 σαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. Ἐπῆλθον
δὲ ἀπὸ Ἀνζιοχίας κ᾽ Ἰκονίε Ἰουδαῖοι, κ᾽ πείσαν-
τες τοὺς ὄχλους, Ϲ λιθάσανζες τ Παῦλον, ἔσυ-
ρον ἔξω τ πόλεως, νομίσανζες αὐτὸν τεθνάναι.
20 Κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τ μαθητῶν, ἀναστὰς
εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· Ϲ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε
21 σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. Εὐαγγελισάμενοί
τε τὴν πόλιν ἐκείνην, κ᾽ μαθητεύσαντες ἱκα-
νοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν κ᾽ Ἰκόνιον Ϲ
22 Ἀνζιόχειαν· Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τ μαθη-
τῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίϛει, Ϲ ὅτι
διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς
23 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Χειροτονήσαντες δὲ
αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ᾽ ἐκκλησίαν, προσευ-
ξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυ-
24 ρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. Καὶ διελθόντες τὴν
25 Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν. Καὶ λαλήσαν-
τες ἐν Πέργῃ τ λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀτ-
26 ταλείαν· Κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀνζιόχειαν·
ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ
27 εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ
καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν
ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μεθ᾽ αὐτῶν, Ϲ ὅτι ἤνοιξε

τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. Διέτριβον δὲ οὐκ 28
ὀλίγον χρόνον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

ΚΕΦ. ιε'. XV.

ΚΑί τινες κατελθόντες ἀπὸ τ Ἰουδαίας, ἐδί- 1
δασκον τοὺς ἀδελφούς· Ὅτι ἐὰν μὴ περι-
τέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι.
Γενομένης οὖν στάσεως οὐκ ὀλί- 2
γης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτοὺς,
ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί
τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ
πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητή-
ματος τούτου. Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τ 3
ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμά-
ρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τ ἐθνῶν·
καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς.
Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀπεδέχθη- 4
σαν ὑπὸ τ ἐκκλησίας καὶ τ ἀποστόλων καὶ τ πρεσ-
βυτέρων, ἀνήγγειλάν τε, ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ'
αὐτῶν. Ἐξανέστησαν δέ τινες τ ἀπὸ τ αἱρέσεως 5
τ Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες· Ὅτι δεῖ
περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τ νόμον
Μωϋσέως. Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσ- 6
βύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. Πολλῆς δὲ 7
συζητήσεως γινομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε
ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξε-
λέξατο, διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη
τ λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι. Καὶ ὁ 8
καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐ-
τοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν· Καὶ οὐ- 9
δὲν

δὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει
10 καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεὸν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον
τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς
11 ἰσχύσαμεν βαστάσαι; Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ'
12 ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ Παύλου ἐξηγουμένων
ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν
13 τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων· Ἄνδρες ἀδελ-
14 φοί, ἀκούσατέ μου· Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν
15 λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν· καθὼς γέγραπ-
16 ται· Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ
κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορ-
17 θώσω αὐτήν· Ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ
ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐ-
τούς· λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.
18 Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα
19 αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς
20 ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν· Ἀλλὰ
ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ
21 καὶ τοῦ αἵματος. Μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν
ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγι-
22 νωσκόμενος. Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς

πρεσ-

πρεσβυτέρους σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξα-
μένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν
σὺν τῷ Παύλῳ & Βαρνάβᾳ· Ἰούδαν τὸν ἐπικα-
λούμενον Βαρσαβᾶν, & Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους
ἐν τοῖς ἀδελφοῖς· Γράψαντες διὰ χειρὸς αὐ- 23
τῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι & οἱ πρεσβύτεροι & οἱ
ἀδελφοὶ, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν
& Κιλικίαν, ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν.
Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες 24
ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς
ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι, & τηρεῖν
τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστειλάμεθα· Ἔδοξεν ἡμῖν γε- 25
νομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμ-
ψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρ-
νάβᾳ καὶ Παύλῳ, Ἀνθρώποις παραδεδωκόσι 26
τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν 27
καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας
τὰ αὐτά. Ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι & ἡ- 28
μῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν
τῶν ἐπάναγκες τούτων· Ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων 29
& αἵματος & πνικτοῦ & πορνείας· ἐξ ὧν διατη-
ροῦντες ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε· Ἔρρωσθε. Οἱ μὲν 30
οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συνα-
γαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν.
Ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 31
Ἰούδας δὲ καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται 32
ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀ-
δελφοὺς, & ἐπεστήριξαν. Ποιήσαντες δὲ χρόνον, 33
ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς
τοὺς ἀποστόλους. Ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι 34
αὐτοῦ.

35 αὐτοῦ. Παῦλος δὲ ὁ Βαρνάβας διέτριβον ἐν
Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ
36 καὶ ἑτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Μετὰ δέ
τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν·
Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελ-
φοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγ-
37 γείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. Βαρ-
νάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάν-
38 νην τὸν καλούμενον Μάρκον. Παῦλος δὲ ἠξίου,
τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ
μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμ-
39 παραλαβεῖν τοῦτον. Ἐγένετο δὲ παροξυσμός,
ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· τόν τε
Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦ-
40 σαι εἰς Κύπρον· Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος
Σίλαν, ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ
41 ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ
Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ις'. XVI.

1 Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ
ἰδοὺ, μαθητής τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμό-
θεος, υἱὸς γυναικός τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πα-
2 τρὸς δὲ Ἕλληνος· Ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν
3 Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν
ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν· καὶ λαβὼν περιέ-
τεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν
τοῖς τόποις ἐκείνοις· ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν
4 πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διε-
πορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσ-
σειν

σὴν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀπο-
στόλων & τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Αἱ 5
μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσ-
σευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. Διελθόντες δὲ 6
τὴν Φρυγίαν & τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυ-
θέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν
λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, Ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυ- 7
σίαν, ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι·
καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. Παρελθόντες 8
δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρωάδα. Καὶ 9
ὅραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· Ἀνήρ
τις ἦν Μακεδὼν ἑστὼς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ
λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν.
Ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελ- 10
θεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι
προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι
αὐτούς. Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, εὐθυ- 11
δρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην, τῇ τε ἐπιούσῃ
εἰς Νεάπολιν· Ἐκεῖθέν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις 12
ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις,
κολωνία. ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβον-
τες ἡμέρας τινάς. Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββά- 13
των ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν,
οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι· καὶ καθίσαντες
ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξί. Καί τις 14
γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως
Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεὸν, ἤκουεν· ἧς ὁ Κύ-
ριος διήνοιξε τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λα-
λουμένοις ὑπὸ Παύλου. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ 15
ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε, λέγουσα· Εἰ κε-
κρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόν-
τες

πις εἰς τ̃ οἰκόν μυ, μεινάτε. Καὶ παρεβιάσατο
16 ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσ-
ευχὴν, παιδίσκην τινὰ, ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος,
ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖ-
17 χε τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη. Αὕτη κα-
τακολουθήσασα τῷ Παύλῳ κ̃ ἡμῖν, ἔκραζε, λέ-
γουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι, δοῦλοι τ̃ Θεῦ τ̃
ὑψίστυ εἰσὶν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σω-
18 τηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.
Διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλ̃, κ̃ ἐπιστρέψας, τῷ
πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι
Ἰησῦ Χριστῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν
19 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι
ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τ̃ ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβό-
μενοι τ̃ Παῦλον κ̃ τ̃ Σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν
20 ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. Καὶ προσαγαγόντες
αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρω-
ποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι
21 ὑπάρχοντες· Καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξε-
στιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις
22 οὖσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλ̃ κατ' αὐτῶν, κ̃ οἱ
στρατηγοὶ περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέ-
23 λευον ῥαβδίζειν. Πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς
πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες
24 τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. Ὃς
παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφὼς, ἔβαλεν αὐτοὺς
εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, κ̃ τοὺς πόδας αὐ-
τῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ με-
σονύκτιον Παῦλ̃ καὶ Σίλας προσευχόμενοι
ὕμνυν τ̃ Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσ-
26 μιοι. Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε
σαλευθῆναι

σαλυθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἀνεῳχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. Ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τοῦ φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος, λέγων· Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γὰρ ἐσμὲν ἐνθάδε. Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ. Καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον· Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. Ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ. Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες· Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον· Ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ· Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ· ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ

27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37

38 αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς
στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ
39 ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι. Καὶ
ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόντες
40 ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς
φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν· καὶ ἰδόντες τοὺς
ἀδελφοὺς, παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξῆλθον.

ΚΕΦ. ιζ'. XVII.

1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλω-
νίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ
2 συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ
Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα
3 τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, Διανοί-
γων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν
καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χρι-
4 στὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. Καί τινες
ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν τῷ
Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων
πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ
5 ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι,
καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας
πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν
πόλιν· ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζή-
6 τουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. Μὴ εὑρόντες
δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί τινας ἀδελ-
φοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες· Ὅτι οἱ τὴν
οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, ἧκοι καὶ ἐνθάδε
7 πάρεισιν, Οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάν-
τες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράτ-
τουσι,

τουσι, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν.
Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας 8
ἀκούοντας ταῦτα· Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν πα- 9
ρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐ-
τούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέ- 10
πεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέρροι-
αν· οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν
τῶν Ἰουδαίων ἀπῆεσαν. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέ- 11
στεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λό-
γον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν
ἀνακρίνοντες τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα ὕτως.
Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλ- 12
λινίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων, καὶ ἀνδρῶν οὐκ
ὀλίγοι. Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης 13
Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ
τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ, σα-
λεύοντες τοὺς ὄχλους. Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦ- 14
λον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ
τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ ὅ, τε Σίλας καὶ ὁ
Τιμόθεος ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον, 15
ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐντο-
λὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα
ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν, ἐξήεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Α- 16
θήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρω-
ξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι
κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. Διελέγετο μὲν οὖν ἐν 17
τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ
ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς
παρατυγχάνοντας. Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων καὶ 18
τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ· καί
τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗ-

τος

τ λέγειν; Οἱ δὲ Ξένων δαιμονίων δοκεῖ
καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τ Ἰησοῦν κ τὴν ἀνάστα-
19 σιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο. Ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ,
ἐπὶ τ Ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγοντες· Δυνά-
μεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λα-
20 λουμένη διδαχή; Ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις
εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί
21 ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες κ
οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν,
22 ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν καινότερον.) Σταθεὶς δὲ ὁ
Παῦλος ἐν μέσῳ τ Ἀρείου πάγου, ἔφη· Ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονε-
23 στέρους ὑμᾶς θεωρῶ. Διερχόμενος γὰρ κ ἀναθε-
ωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὗρον κ βωμὸν ἐν
ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἀγνώστῳ Θεῷ. Ὃν οὖν ἀγνοοῦν-
τες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
24 Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τ κόσμον κ πάντα τὰ ἐν
αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ κ γῆς Κύριος ὑπάρχων,
25 οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ· Οὐδὲ ὑπὸ
χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεόμενός τι-
νος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν κ πνοὴν κ τὰ
26 πάντα. Ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθ-
νος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς τοῦ προσώπου
τ γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς, κ τὰς
27 ὁροθεσίας τ κατοικίας αὐτῶν· Ζητεῖν τ Κύριον,
εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν κ εὕροιεν· καίτοι-
γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρ-
28 χοντα. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, κ κινούμεθα, καὶ
ἐσμέν· ὡς καί τινες τ καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰ-
29 ρήκασι· Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. Γένος οὖν
ὑπάρχοντες τ Θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν
χρυσῷ

χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης
καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον.
Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ 30
Θεὸς, νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι
πανταχοῦ μετανοεῖν. Διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ 31
μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν
ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστή-
σας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ἀκούσαντες δὲ ἀναστά- 32
σεως νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· Ἀ-
κουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. Καὶ οὕτως 33
ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. Τινὲς δὲ 34
ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν· ἐν οἷς καὶ
Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δά-
μαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'. XVIII.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ 1
τῶν Ἀθηνῶν, ἦλθεν εἰς Κόρινθον. Καὶ εὑ- 2
ρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν
τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰτα-
λίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, (διὰ
τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας
τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,) προσῆλθεν αὐ-
τοῖς· Καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε παρ' 3
αὐτοῖς, καὶ εἰργάζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν
τέχνην. Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ 4
πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλλη-
νας. Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ, 5
τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύ-
ματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰου-
δαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀντιπασομένων δὲ 6
αὐτῶν

αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμενος
τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ, ἀπὸ τοῦ
7 νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖ-
θεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰούστου, σε-
βομένου τὸν Θεὸν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ
8 συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπί-
στευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ
πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον, καὶ
9 ἐβαπτίζοντο. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὁράματος
τῷ νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει,
10 καὶ μὴ σιωπήσῃς· Διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ
οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε· διότι λαός
11 ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέ τε
ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἓξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν
12 λόγον τοῦ Θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύον-
τος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰου-
13 δαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, Λέ-
γοντες· Ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς
14 ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου
ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰου-
δαίους· Εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα
πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην
15 ὑμῶν· Εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων
καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτὴς γὰρ
16 ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. Καὶ ἀπήλασεν αὐ-
17 τοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ
Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον
ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ
18 Γαλλίωνι ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσθεὶς
ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀπετά-

ξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν· καὶ σὺν αὐτῷ
Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφα-
λὴν ἐν Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐχήν. Κατήντησε 19
δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ· αὐ-
τὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέχθη
τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ 20
πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπέ-
νευσεν· Ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπών· Δεῖ με 21
πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς
Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑ-
μᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς
Ἐφέσου. Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀνα- 22
βὰς, καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη
εἰς Ἀντιόχειαν. Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε, 23
διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ
Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. Ἰου- 24
δαῖος δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς
τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον,
δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. Οὗτος ἦν 25
κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· καὶ ζέων τῷ
Πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ
περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπ-
τισμα Ἰωάννου. Οὗτός τε ἤρξατο παῤῥησιάζεσθαι 26
ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύ-
λας καὶ Πρίσκιλλα, προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ
ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν.
Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, 27
προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μα-
θηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος,
συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χά-
ριτος. Εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατη- 28
λέγχετο

λείχθη δημοσίᾳ, ἐπιδήκνυς διὰ τῶν γραφῶν, εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. ιθ'. XIX.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον· καὶ εὑρών τινας μα-
2 θητάς, Εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ Πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἀλλ' οὐδὲ εἰ Πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν.
3 Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε;
4 Οἱ δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. Εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων, εἰς τὸν ἐρχόμενον
5 μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τουτέστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ
6 ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς· ἐλάλουν τε γλώσσαις, καὶ
7 προεφήτευον. Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ
8 δεκαδύο. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐπαρρησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος, καὶ
9 πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν, ἀφώρισε τοὺς μαθητὰς, καθ' ἡμέραν δια-
10 λεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο· ὥστε πάντας τοὺς κα-
11 τοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν

Παύλου· Ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκισταὶ ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ, οἱ τοῦτο ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; Καὶ ἐφαλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἦρχοντο, ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. Ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων, συνενεγκάντες τὰς βίβλους, κατέκαιον ἐναντίον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν. Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ Πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπών· Ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην

12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

22 Ῥώμην ἰδεῖν. Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ
Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.
23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος
24 οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριός τις γάρ τις
ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ναοὺς ἀργυροῦς
Ἀρτέμιδος, παρεῖχε τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν
25 οὐκ ὀλίγην. Οὓς συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ
τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι
ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι·
26 Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ
σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος
πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ
27 εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. Οὐ μόνον δὲ
τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ
καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ
28 Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. Ἀκούσαντες δὲ,
καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον, λέγοντες·
29 Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Καὶ ἐπλήσθη
ἡ πόλις ὅλη συγχύσεως· ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ
Ἀριστάρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους τοῦ Παύ-
30 λου. Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν
31 δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ
καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες
πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς
32 τὸ θέατρον. Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν
γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ
33 ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεσαν. Ἐκ δὲ τοῦ

ὄχλω προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων
αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασεί-
σας τῇ χειρί, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ.
Ἐπιγνόντων δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο 34
μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων·
Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Καταστείλας δὲ ὁ 35
γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησίν· Ἄνδρες Ἐφέσιοι,
τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφε-
σίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς
Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Διοπετοῦς; Ἀναντιῤῥήτων οὖν 36
ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους
ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν· Ἠγάγετε γὰρ 37
τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους, οὔτε
βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. Εἰ μὲν οὖν Δη- 38
μήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρός τινα λό-
γον ἔχουσιν, ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί εἰ-
σιν· ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ 39
ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ
ἐπιλυθήσεται. Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι 40
στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρ-
χοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς
συστροφῆς ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε
τὴν ἐκκλησίαν.

ΚΕΦ. κ'. XX.

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκα- 1
λεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς, καὶ
ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορεύεσθαι εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν. Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ πα- 2
ρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν
Ἑλλάδα. Ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης 3
αὐτῷ

αὐτῷ ἐπιβουλὴς ὑπὸ τ̃ Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνά-
γεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τ̃ ὑπο-
4 στρέφειν διὰ Μακεδονίας. Συνείπετο δὲ αὐτῷ
ἄχρι τ̃ Ἀσίας Σώπατρος Βερροιαῖος· Θεσσα-
λονικέων δὲ, Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ
Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ,
5 Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. Οὗτοι προελθόντες
6 ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύ-
σαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τ̃ Ἀζύμων ἀπὸ Φιλίπ-
που, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα
ἄχρις ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας
7 ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τ̃ σαββάτων, συνηγμέ-
νων τ̃ μαθητῶν κ̃ κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος
διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον·
8 παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. Ἦσαν
δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ ὅπου ἦσαν
9 συνηγμένοι. Καθήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι
Εὔτυχος ἐπὶ τ̃ θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ
βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον,
κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τ̃ τριστέγου
10 κάτω· κ̃ ἤρθη νεκρός. Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος
ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε· Μὴ
θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν.
11 Ἀναβὰς δὲ, καὶ κλάσας ἄρτον κ̃ γευσάμενος,
ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξ-
12 ἦλθεν. Ἤγαγον δὲ τ̃ παῖδα ζῶντα, καὶ παρε-
13 κλήθησαν οὐ μετρίως. Ἡμεῖς δὲ προελθόντες
ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον,
ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τ̃ Παῦλον· οὕ-
τω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πε-
14 ζεύειν. Ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον,

ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην. Κἀ- 15
κεῖθεν ἀπόπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσα-
μεν ἀντικρὺ Χίου· τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν
εἰς Σάμον· καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχο-
μένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον. Ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦ- 16
λος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γέ-
νηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευ-
δε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεν-
τηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς 17
Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον, μετεκαλέσατο
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρε- 18
γένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπί-
στασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς
τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον
ἐγενόμην· Δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης τα- 19
πεινοφροσύνης, καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρα-
σμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν
Ἰουδαίων· Ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόν- 20
των, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς
δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους· Διαμαρτυρόμενος Ἰου- 21
δαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν,
καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.
Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι, πο- 22
ρεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντή-
σοντά μοι μὴ εἰδώς· Πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ 23
ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται, λέγον ὅτι
δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν. Ἀλλ' οὐδενὸς 24
λόγου ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν
ἐμαυτῇ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς,
καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάρι-

τος

25 τος τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι
ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν
οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
26 Διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ
27 ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ
γὰρ ὑπεστελάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν
28 τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς, καὶ
παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησί-
αν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵμα-
29 τος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ
τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φει-
30 δόμενοι τοῦ ποιμνίου· Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀνα-
στήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ
31 ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρη-
γορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ
ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν
32 ἕνα ἕκαστον. Καὶ τανῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀ-
δελφοὶ, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ
δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρο-
33 νομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου ἢ
34 χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. Αὐτοὶ δὲ
γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ'
35 ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. Πάντα
ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμ-
βάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακάριόν ἐστι
36 διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν,
θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσ-
37 ηύξατο. Ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων·
καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου,

καπφίλουν αὐτόν· Ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ 38
τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν· συνεπέμπον δὲ αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κα'. XXI.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέν- 1
τας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν
εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖ-
θεν εἰς Πάταρα· Καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπε- 2
ρῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. Ἀναφα- 3
νέντες δὲ τὴν Κύπρον, καταλιπόντες αὐτὴν
εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθη-
μεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἀπο-
φορτιζόμενον ἦν γάρ. Καὶ ἀνευρόντες τοὺς 4
μαθητάς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά· οἵ-
τινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος,
μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγέ- 5
νετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες
ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων
σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ
θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσηυξά-
μεθα. Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν 6
εἰς τὸ πλοῖον. ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ
ἴδια. Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες, ἀπὸ Τύ- 7
ρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα· καὶ ἀσπα-
σάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν
παρ' αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ 8
περὶ τὸν Παῦλον, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ
εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγε-
λιστοῦ,

λιστοῦ, (τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ) ἐμείναμεν
9 παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι
10 τέσσαρες προφητεύουσαι. Ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν
ἡμέρας πλείους, κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας
11 προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος· Καὶ ἐλθὼν πρὸς
ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας
τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε· Τάδε
λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνδρα, οὗ ἐστιν
ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ
Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.
12 Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς
τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς
13 Ἱερουσαλήμ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος· Τί
ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν
καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀπο-
θανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ
14 ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένου
δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες· Τὸ θέλημα
15 τοῦ Κυρίου γενέσθω. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύ-
τας ἀποσκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσα-
16 λήμ. Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Και-
σαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν,
17 Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. Γε-
νομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως
18 ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ
εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον· πάν-
19 τες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπα-
σάμενος αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν
ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας
20 αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον·
εἶπόν τε αὐτῷ· Θεωρεῖς ἀδελφὲ, πόσαι μυρι-

αὐτῆς εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων· καὶ
πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. Κατη- 21
χήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις
ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰου-
δαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα,
μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. Τί οὖν ἐστι; πάν- 22
τως δεῖ τὸ πλῆθος συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ
ὅτι ἐλήλυθας. Τοῦτο οὖν ποίησον ὃ σοι λέγομεν· 23
Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ'
ἑαυτῶν. Τούτους παραλαβὼν, ἁγνίσθητι σὺν 24
αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρή-
σωνται τὴν κεφαλήν· καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν
κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστι, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ
αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. Περὶ δὲ τῶν πε- 25
πιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναν-
τες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυ-
λάσσεσθαι αὐτοὺς τό, τε εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷ-
μα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν. Τότε ὁ Παῦ- 26
λος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡ-
μέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερὸν,
διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ
ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκά-
στου αὐτῶν ἡ προσφορά. Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ 27
ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας
Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέ-
χεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖ-
ρας ἐπ' αὐτόν· Κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσραηλῖ- 28
ται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ
τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου
πάντας πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ Ἕλληνας
εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοίνωκε τὸν ἅγιον
τόπον

29 τόπον τοῦτον. (Ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος.)
21 30 Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου, εἷλκον αὐτὸν
22 ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.
31 Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις
23 τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται
32 Ἱερουσαλήμ· ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ
24 ἑκατοντάρχας, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρα-
33 τιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. Τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί· καὶ ἐπυνθάνετο τίς
25 34 ἂν εἴη, καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυναμένου δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἀγε-
26 35 σθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ
36 ὄχλου· Ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ,
37 κράζον· Αἶρε αὐτόν. Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς
27 τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρός σε; Ὁ δὲ ἔφη·
38 Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ
28 ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους
39 ἄνδρας τῶν σικαρίων; Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἀνήρ μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.

Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτῷ, ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ 40
τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ, λέγων·

ΚΕΦ. κβ'. XXII.

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου 1
τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας. (Ἀκούσαν- 2
τες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησιν·)
Ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος 3
ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον. Ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα 4
ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὡς καὶ ὁ ἀρ- 5
χιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ 6
καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. Ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ 7
ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ Κύριε; 8
Εἶπέ τε πρός με· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες 9

τὸ

τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἐμφοβοι ἐγένοντο· τὴν
10 δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. Εἶ-
πον δέ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπε
πρός με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν· κἀκεῖ
σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι
11 ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον, ἀπὸ τῆς δόξης
τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν
12 συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας
δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυ-
ρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαί-
13 ων, Ἐλθὼν πρός με, καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι·
Σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον. Κἀγὼ αὐτῇ τῇ
14 ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶ-
ναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν Δίκαιον, καὶ
15 ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· Ὅτι
ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν
16 ἑώρακας καὶ ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις;
ἀναστὰς βάπτισαι, καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρ-
τίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.
17 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ,
καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι
18 με ἐν ἐκστάσει, Καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι·
Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ·
διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ
19 ἐμοῦ. Κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται
ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς
20 συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντάς σοι. Καὶ ὅτε
ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου,
καὶ αὐτὸς ἤμην ἑστὼς, καὶ συνευδοκῶν τῇ
ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν
ἀναι-

ἀναιρούντων αὐτόν. Καὶ εἶπε πρός με· Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, Ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἀγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν· ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ; Ὁ δὲ ἔφη· Ναί. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς, τὸ, τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτούς.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. κγ'. XXIII.

1 Ατενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ, εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς
2 ἡμέρας. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς 23
3 παρεστῶσιν αὐτῷ, τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε· Τύπτειν σε 24
μέλλει ὁ Θεὸς, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κε-
4 λεύεις με τύπτεσθαι; Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον· 25
5 Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; Ἔφη τε ὁ Παῦλος· Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιε- 26
ρεύς· γέγραπται γάρ· Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου
6 οὐκ ἐρεῖς κακῶς. Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρι- 27
σαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελ- 28
φοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνο-
7 μαι. Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων· καὶ ἐσχίσθη 29
8 τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα· 30
9 Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα. Ἐγέ-
νετο δὲ κραυγὴ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμά-
χοντο, λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐ-
10 τῷ, ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε

τὸ

τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.
Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· Θάρσει Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἰερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον. Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ τὴν σύνωμοσίαν ταύτην πεποιηκότες. Οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, εἶπαν· Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν, ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων, ἔφη· Τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον· ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, καί φησιν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με, ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρός σε, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐπυνθάνετο· Τί ἐστιν ὃ ἔχεις

20 ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; Εἶπε δὲ Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι
συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ
συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντές
21 τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. Σὺ
οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ
αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνε-
θεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν
ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἕτοιμοί εἰσι,
22 προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν
οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγείλας
μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός
23 με. Καὶ προσκαλεσάμενός δύο τινὰς τῶν
ἑκατοντάρχων, εἶπεν· Ἑτοιμάσατε στρατιώτας δια-
κοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ
ἱππεῖς ἑβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους,
24 ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. Κτήνη τε παρα-
στῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώ-
25 σωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα· Γράψας ἐπι-
26 στολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· Κλαύ-
διος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαί-
27 ρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐ-
τῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐ-
28 τὸν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. Βουλόμενός τε
γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατ-
29 ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· Ὃν εὗ-
ρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου
αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν
30 ἔγκλημα ἔχοντα. Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς
εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαί-
ων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρός σε παραγγείλας δὲ
τοῖς

τοῖς κατηγόροις λέγειν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ
Ἐρρωσο. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ δια- 31
τεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον,
ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.
Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύε- 32
σθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.
Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ 33
ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν
καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμών, 34
καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, πυ-
θόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας· Διακούσομαί σου, 35
ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται.
Ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡ-
ρῴδου φυλάσσεσθαι.

ΚΕΦ. κδ'. XXIV.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς 1
Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ῥήτο-
ρος Τερτύλλου τινὸς, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ
ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. Κληθέντος δὲ αὐ- 2
τοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων·
Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ κατ- 3
ορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς
σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδε-
χόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαρι-
στίας. Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, πα- 4
ρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ
ἐπιεικείᾳ. Εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοι- 5
μὸν, καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις
τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς
τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως· Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν 6
ἐπείρασε

ἐπίεσε βεβηλῶσαι, ὃν ἐκράτησα μεν, καὶ
κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν.
7 Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλίαρχος, μετὰ πολλῆς
8 βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, κελεύσας τοὺς
κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ· παρ' οὗ δυνήσῃ
αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. Συνέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι· Δυναμένου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον, ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν· Οὔτε παραστῆσαι δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω τῷ πατρῴῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις· Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων.
16 Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους
17 διαπαντός. Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου
18 καὶ προσφοράς· Ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ μετὰ θορύβου. τι-

νες

νες ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι· Οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι, καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρός με. 19
Ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν εἴ τι εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, Ἢ περὶ 20
μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς· Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα 21
ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτοὺς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς. 22
Διαταξάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν, ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ 23
Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν 24
αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας 25
καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μεταπέμψομαί σε· Ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα 26
δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ἵνα λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὡμίλει αὐτῷ. Διετίας δὲ πληρωθείσης 27
ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ, κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. κέ. XXV.

Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς 1
ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.

2 ρείας. Ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ
πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρε-
3 κάλουν αὐτὸν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ,
ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐνέ-
4 δραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. Ὁ
μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν
Καισαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπο-
5 ρεύεσθαι. Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησὶ, συγκαταβάν-
τες, εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτω-
6 σαν αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας
πλείους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ
ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσε
7 τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ,
περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες
Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέροντες
8 κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι· Ἀ-
πολογουμένου αὐτοῦ· Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν
Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρά
9 τι ἥμαρτον. Ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων
χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε·
Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ περὶ τού-
10 των κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος·
Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρός ἐστώς εἰμι, οὗ με
δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς
11 σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ
ἄξιόν τινα θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ
ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦ-
σί μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι.
12 Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. Τότε ὁ Φῆστος συλα-
λήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη· Καίσαρα
13 ἐπικέκλησαι; ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. Ἡμερῶν

δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασι-
λεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν,
ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας 14
διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο
τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων· Ἀνήρ τις ἐστὶ κα-
ταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, Πε- 15
ρὶ οὗ, γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφά-
νισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαί-
ων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. Πρὸς οὓς 16
ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρί-
ζεσθαί τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ
κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατη-
γόρους, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ
ἐγκλήματος. Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, 17
ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι
τὸν ἄνδρα· Περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδε- 18
μίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ· Ζητή- 19
ματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶ-
χον πρὸς αὐτὸν, καὶ περί τινος Ἰησοῦ τεθνη-
κότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. Ἀπορού- 20
μενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλε-
γον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, κἀ-
κεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. Τοῦ δὲ Παύλου 21
ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ
Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν,
ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίπ- 22
πας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη· Ἐβουλόμην καὶ αὐ-
τὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ δέ· Αὔριον, φη-
σὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος 23
τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαν-
τασίας,

ζασίας, & εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν
τε τοῖς χιλιάρχοις, καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξο-
14 χὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ
Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦλος. Καὶ φησιν ὁ Φῆς-
24 τος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, & πάντες οἱ συμπαρόν-
τες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν
15 τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι, ἔν τε
Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν
16 ζῆν αὐτὸν μηκέτι. Ἐγὼ δὲ καταλαβόμε-
25 νος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ
αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν,
κέκρικα πέμπειν αὐτόν. Περὶ οὗ ἀσφαλές τι
17 γράψαι τῷ Κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐ-
τὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ
18 τι γράψαι. Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντι
19 δέσμιον, μὴ & τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶ-
ναι.

ΚΕΦ. κς'. XXVI.

1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐ-
20 πιτρέπεταί σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε
ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα.
2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων,
21 βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγημαι ἐμαυτὸν μακά-
ριον μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον·
3 Μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰου-
22 δαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων. διὸ δέομαί σου,
4 μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. Τὴν μὲν οὖν βίω-
σίν μου τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γε-
23 νομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσα-
5 σι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι προγινώσκοντές με ἄνω-
θεν, (ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν,) ὅτι κατὰ τὴν

ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας
ἔζησα Φαρισαῖος· Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς 6
πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ, ἕστηκα κρινόμενος· Εἰς ὃ τὸ δωδε- 7
κάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας
λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος
ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰου-
δαίων. Τί; ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ 8
Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυ- 9
τῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν
πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. Ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἰε- 10
ροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς
κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
λαβών· ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα
ψῆφον. Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολ- 11
λάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφη-
μεῖν· περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίω-
κον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πο- 12
ρευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ
ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, Ἡμέρας 13
μέσης, βασιλεῦ, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, οὐρανόθεν
ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν
με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. Πάντων 14
δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φω-
νὴν λαλοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσαν τῇ Ἑ-
βραΐδι διαλέκτῳ· Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με δι-
ώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.
Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐ- 15
γώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ 16
στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι,
προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν
τε εἶδές, ὧν τε ὀφθήσομαί σοι· Ἐξαιρούμε- 17
νός

νός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς νῦν σε
18 ἀποστέλλω, Ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ
ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας
τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεὸν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφε-
σιν ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις,
19 πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ·
20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσο-
λύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας,
καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπι-
στρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα
21 πράσσοντας. Ἕνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλ-
λαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειρῶντο διαχειρίσα-
22 σθαι. Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ,
ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα, μαρτυρούμενος
μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν
τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ
23 Μωσῆς· Εἰ παθητὸς ὁ Χριστὸς, εἰ πρῶτος ἐξ
ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
24 λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογου-
μένου, ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη· Μαίνῃ
Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν
25 περιτρέπει. Ὁ δέ· Οὐ μαίνομαι, φησὶ, κρά-
τιστε Φῆστε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα
26 ἀποφθέγγομαι. Ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βα-
σιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παῤῥησιαζόμενος λαλῶ.
λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν·
27 οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. Πι-
στεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα τοῖς προφήταις; οἶ-
28 δα ὅτι πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν
Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν
29 γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· Εὐξαίμην ἂν

τῷ Θεῷ, ⸂καὶ⸃ ἐν ὀλίγῳ ⸂καὶ⸃ ἐν πολλῷ, οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους οἵους ⸂καὶ⸃ ἐγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. Καὶ ταῦτα εἰποντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἥτε Βερνίκη, ⸂καὶ⸃ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

ΚΕΦ. κζ'. XXVII.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ, ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως. Τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα. Φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. Κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. Τό, τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλ-

8 Σαλμωνίδι· Μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν,
ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λι-
9 μένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ
χρόνου διαδραμόντος, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς
τοῦ πλοὸς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος, Λέγων αὐτοῖς·
10 Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας
οὐ μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν
11 ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. Ὁ δὲ
ἑκατόνταρχος τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῇ ναυκλήρῳ
ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομέ-
12 νοις. Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος
πρὸς παραχειμασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν
ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν, εἴπως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς
Κρήτης βλέποντα κατὰ Λίβα καὶ κατὰ Χῶρον.
13 Ὑποπνεύσαντος δὲ Νότου, δόξαντες τῆς προθέ-
σεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο
14 τὴν Κρήτην. Μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ᾽ αὐ-
τῆς ἄνεμος τυφωνικὸς, ὁ καλούμενος Εὐρο-
15 κλύδων. Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ
δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες
16 ἐφερόμεθα. Νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλ-
ούμενον Κλαῦδα, μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς
17 γενέσθαι τῆς σκάφης. Ἣν ἄραντες, βοηθείαις
ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί
τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ
18 σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς δὲ χειμαζο-
19 μένων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο· Καὶ
τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρ-
20 ρίψαμεν. Μήτε δὲ ἡλίου, μήτε ἄστρων ἐπιφαι-
νόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ

ολίγου ἐπικρμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλ-
πὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρ- 2
χούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν,
εἶπεν· Ἔδει μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, 3
μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδῆσαί τε τὴν
ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. Καὶ τανῦν παρ- 2
αινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς ἐσται 3
μία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. Παρέστη 2
γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ οὗ 3
εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, λέγων· Μὴ φοβοῦ Παῦλε· 2
Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδοὺ, κεχάρισταί 3
σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. Διὸ 2
εὐθυμεῖτε ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως 3
ἔσται κατὰ τὸν τρόπον λελάληταί μοι. Εἰς νῆσον 2
δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαι- 2
δεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ
Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τὸ νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦ- 4
ται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. Καὶ βολίσαντες, 2
εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι· βραχὺ δὲ διαστήσαντες,
καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε.
Φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέ- 4 2
σωσιν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσα-
ρας, ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ ναυτῶν 3
ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων
τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς 4
ἐκ πρώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, Εἶ- 3
πεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώ-
ταις· Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑ-
μεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. Τότε οἱ στρατιῶται 3 4
ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴασαν αὐ-
τὴν ἐκπεσεῖν. Ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνε- 3
σθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλα-
βεῖν

βεῖν τροφῆς, λέγων· Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι· 34 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. 35 Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. 36 Εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. 37 Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ, διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ. 38 Κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. 39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. 40 Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπώκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμενεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς 42 βίας τῶν κυμάτων. Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μήτις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. 43 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν, ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ 44 τὴν γῆν ἐξιέναι· καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κή. XXVIII.

ΚΑὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Με- 1
λίτη ἡ νῆσος καλεῖται. Οἱ δὲ βάρβαροι 2
παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν·
ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας ἡ-
μᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ
ψῦχος. Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγά- 3
νων πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν,
ἔχιδνα ἐκ τοῦ θέρμους ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς χει-
ρὸς αὐτου. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμά- 4
μενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτου, ἔλεγον πρὸς
ἀλλήλους· Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος
τοῦτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη
ζῆν οὐκ εἴασεν. Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θη- 5
ρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· Οἱ δὲ 6
προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι, ἢ καται-
πίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν
προσδοκώντων, καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον
εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον
θεὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον 7
ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνό-
ματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς, τρεῖς
ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. Ἐγένετο δὲ τὸν 8
πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνε-
χόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελ-
θὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ 9
λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσ-
ήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· Οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς 10
ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ
πρὸς τὴν χρείαν. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθη- 11
μεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ,
Ἀλεξαν-

12 Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούροις. Καὶ
καταχθέντες εἰς Συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡ-
13 μέρας τρεῖς. Ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν
εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου
14 νότου, δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους. Οὗ εὑ-
ρόντες ἀδελφοὺς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς
ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά. καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώ-
15 μην ἤλθομεν. Κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες
τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄ-
χρις Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν· οὓς
ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἔλαβε
16 θάρσος. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκα-
τόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδ-
άρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ'
ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.
17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν
Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελ-
θόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες
ἀδελφοὶ, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ
τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσο-
λύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων·
18 Οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι,
διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν
19 ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγ-
κάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα· οὐχ ὡς τοῦ
20 ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι. Διὰ ταύτην οὖν
τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσ-
λαλῆσαι· ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ
21 τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. Οἱ δὲ πρὸς αὐ-
τὸν εἶπον· Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ
ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας· οὔτε παραγενό-
μενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ

περὶ σοῦ πυνθάνομαι· ἀξιῶμεν δὲ παρὰ σοῦ 22
ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως
ταύτης γνωστὸν ἐστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγε-
ται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον πρὸς 23
αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες· οἷς ἐξετίθετο
διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἔκ τε τοῦ
νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως
ἑσπέρας. Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομέ- 24
νοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς 25
ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα
ἓν, ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησε
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡ-
μῶν, Λέγων· Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, 26
καὶ εἰπέ· Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ
βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύν- 27
θη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶ βα-
ρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμ-
μυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς
ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπι-
στρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Γνωστὸν οὖν ἔστω 28
ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον
τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα 29
αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν
ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν. Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦ- 30
λος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι· καὶ ἀπε-
δέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν·
Κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων 31
τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης
παῤῥησίας, ἀκωλύτως.

CMC
MVSEVM
BRITANNICVM